

CRONICA

L'ombra de Battisti

Durant la guerra, un dels temes sentimentals més copiosament explotats per Itàlia va ésser el cas Battisti—del "màrtir Battisti"—a qui, per homenatge a Itàlia, la nostra ciutat consagra un carrer. Battisti, italià de llengua i de cultura, fill, però, de les terres irredemptes dominades per l'Àustria, en esclatar la guerra s'allistà a l'exèrcit dels seus germans, a l'exèrcit d'Itàlia, i com a enemic i amb les armes a la mà caigué presoner dels austríacs. Jutjat com a traïdor—"traïdor", per haver restat fidel a la veu de la consciència i de la sang—Battisti va caure, afusellat per l'esquena.

La guerra va ésser guanyada en nom de l'irredemptisme, del principi de les nacionalitats, del dret dels pobles a disposar d'ells mateixos. Ni a l'Àustria ni al Tirol, Itàlia no ha deixat cap connexió nacional frontera enllà; frontera ençà, però, uns quants centenars de milers d'alemanys i d'eslovens han esdevingut, si us plau per força, súbdits italians. A l'hora del tractat de pau, tota mena de garanties verbals eren donades a aquests elements al·lògens, i a llur padri el president Wilson, que hom els respectaria llur llengua i llur cultura. Els governs liberals van complir, si fa no fa, lleialment aquestes promeses. El cop d'estat feixista, com és lògic, obrí el camí a la persecució i a l'assimilisme. La història—larga i tràgica—és coneguda. El darrer episodi sagnant—el procés de Trieste, les condemnes, les execucions—pesa damunt la consciència d'Europa. I ningú no té dret de protestar, ni adhuc de parlar-ne diplomàticament, perquè segons una injustíssima—gairebé criminal, per encobridora—ficcio jurídica es tracta d'un afer interior, concernent només de la sobirania i de les lleis d'Itàlia. "Un afer interior", i per causa d'ell a Croàcia i a Eslovènia, i adhuc a les terres eslaves més distants, com a Txecoslovàquia, l'agitació esdevé febril; a Ljubljana cal concentrar regiments per a protegir de la ira popular el consolat i els interessos d'Itàlia; i a l'altra banda de la frontera, per respondre a aquella concentració, d'altres concentracions són fetes de tropes regulars i de milicians feixistes.

No volem dir pas que, pel jutjament de Trieste, estem a punt de tocar la guerra. És evident, però, que amb afers d'aquesta mena la pau dels esperits, el desarmament moral i tot allò que cal per establir una pau duradora, per evitar que la pau no sigui altra cosa que un armistici entre dues guerres, s'allunya d'una manera indefinida.

Els quatre Battisti lugosians que Itàlia acaba de crear-se d'un sol cop, no li seran tan perjudicials com l'altre Battisti ho fou a l'Àustria? Per primera vegada la sang dels màrtirs perdrà la virtut del proselitisme?

La Itàlia del Risorgimento, la més conscient i la més ardida campiona dels drets dels pobles, com pot imitar avui els procediments dels despotes contra els quals va lluitar, i lluitant-hi va néixer i consolidar-se? Aquells advocats, "tots d'ofici", com fa constar amb orgull la premsa, perquè ningú no hauria gosat d'emparar amb la seva toga els pobres inculcats; aquelles defenses, que el fiscal hauria pogut subscriure, com si la vida i la llibertat dels homes fossin quelcom d'irrisori; aquelles felicitacions a l'escamot d'execució, com si calgués un gran heroisme per donar mort a uns homes emmanillats, i totes aquelles amenaces del *Foglio d'Ordine*: són coses tristes i vergonyoses per a tots, començant per Itàlia.

Els mateixos dies que el procés de Trieste es desdobellava, a Ginebra uns homes—en el VI Congrés de les Nacionalitats Europees—maldaven per crear l'ordre jurídic i l'estat de consciència que facin impossible el martiri de cap altre Battisti. Presideix la taula d'aquests Congressos, d'ençà del primer, l'any 1925, un català dels afusellats de Trieste: el doctor Wilfan, antic diputat eslovè al Parlament d'Itàlia. Coincidències remarcables.

L. NICOLAU D'OLWER

Un casament a la presó i sis minaires morts en una baralla

Paris, 13.—Aquest matí han contractat matrimoni a l'alcaldia del 17 districte l'estafador Francesc Roche, el qual, a desgrat dels seus pocs anys, ha comès més de cinquanta estafades, i una jove bretona, de 20 anys. Aquesta tingué, com a primer xicot, l'estafador, i malgrat de tot el que ha succeït, li ha romàs fidel.

Com hom deu recordar, Roche s'evadi del despatx del jutge d'instrucció quan estava vigilat per dos agents. Actualment està reclòs a la presó de La Santé.—Fabra.

Nova York, 13.—Comuniquen de Lima a l'Associació Press que els obrers de les mines de coure de Cerro de Pasco tingueren ahir una sagnant batalla, a conseqüència de la qual hi hagué sis morts i nombrosos ferits. La policia fou rebuda a trets. Finalment, un destacament de tropes aconseguí restablir l'ordre.—Fabra.

Un gran capital

Hi ha capitals que a una distància de cinquanta quilòmetres ja denuncien llur presència al viatger que s'hi en camina. Ara són nucs industrials, ara residències d'estiu, adés hortes de llegums selectes, adés petits restaurants, que esperen l'animació dels dies de festa o la visita de les parelles furtives en els dies feiners. Els pobles també, amb mil detalls que van des del servei d'il·luminació fins al vestit de les noies, solen corroborar aquest anunci de la capital que s'acosta...

La nostra Barcelona indiscutiblement pertany a aquest tipus i en un gran eminenent. Tant és que hi arribem pel nord com pel sud, venint de Saragossa o venint de València, en auto com en tren. Barcelona té escampats al seu entorn un exèrcit d'heralds, uns més agradables que els altres, que preparen el viatger i li estalvien tota sorpresa.

En canvi, Madrid pertany indiscutiblement al tipus de capitals inesperades. Sorgeix damunt el paisatge d'una manera brusca, com si fos un número en una comèdia de màgia. Acabeu de creuar-vos amb una carreta, esteu travessant una vasta regió mal poblada, res no anuncia una densificació de la vida urbana, i, tanmateix, de cop i volta, Madrid amb les seves cúpules i les seves resplendors!

Des d'un punt de vista teatral, aquest tipus de capitals pot tenir els seus partidaris. La sorpresa exerceix, evidentment, una gran atracció. Però, des d'un punt de vista pràctic o polític, no hi ha dubte que tot l'avantatge és per a les capitals que són com el fruit d'un aglomerament de forces veïnes, com la resultant d'una colla de fenòmens que els sentits poden apreciar directament, sense cap esforç d'imaginació.

Cert que capitals com Madrid, filles d'un voler real i no d'una conveniència natural de forces, poden tenir una visió com si diguéssim més immarcial del conjunt del país. Llur pobresa mateixa les obliga, en certa manera, a considerar les coses en gran. Platges? Les seves platges són les del nord, des de Sant Sebastià fins a Vi-la-real. Indústria? Són les de Catalunya i de Bascònia. Roscos? Els seus boscos són els del Pirineu i de Cantàbria. Bellesa arqueològica? No la tenen pas a casa, sinó a Toledo, a Salamanca, a Santiago, a Granada, a Sevilla, a Barcelona, a Avila.

Però aquest avantatge és més teòric que no pràctic. Un agrupament humà, encara que sigui fill d'un voler purament arbitrari, no triga a sentir prou de abandonar els dominis de l'abs-tracció i de prendre cos propi. La seva funció de *referee* no basta a les seves ambicions; a més a més de jutjar, governar, dirigir les riqueses dels altres, vol tenir riqueses pròpies. Ja li està bé d'ésser la residència de la cort, la seu del govern: però de més a més, per un pendient irresistible, s'encomana la fallera d'ésser una metròpolis. Vol impressionar i, si possible, espantar.

El cas d'una La Haia, tranquil·la i senyora dins la seva petitesse, al costat d'un Amsterdam, gran i prepotent, no es dona sovint. Requereix una colla de circumstàncies excepcionalíssimes de raça i de geografia que cerclem debades en la nostra Península. On l'obsessió de la gran capital, com a la gent llatina, troba un terreny magnífic.

Ara bé: des del moment que la cort esdevé metròpolis, aquell avantatge de la imparcialitat que retriem adés, desapareix del tot. El pes dels interessos propis deforma la visió dels interessos del conjunt, més que més quan aquests interessos propis han estat creats artificialment, amb hibernat. Insensiblement la capital crea un sistema de defensa del seu privilegi i crea també una sentimentalitat corresponent a aquest sistema. Mentre la història ha donat una patina a les coses; la literatura ha comunicat una vida esotèrica als carrers i als edificis... Madrid és una entitat indiscutiblement vivent.

Però per al turista que s'hi atarda una estona i la contempla enmig dels seus canins mal poblats i pauperrims, que arriben just fins a la vora dels seus bells jardins, sense el trànsit d'una ample suburbi, Madrid produeix una lleu sensació d'angoixa. Dirieu que bastaria fer girar una aixeta perquè tota ella es desinflés com una bomba de goma.

MYSELF

La Protectora de l'Ensenyança Catalana

Cal arribar almenys als deu mil socis

Un examen molt detingut de la Memòria que acaba de publicar l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana em permetrà acompanyar el lector en una petita excursió per les pàgines d'aquest fascicle en les quals és reunida l'actuació de la Protectora durant l'època de la Dictadura. La divulgació del contingut d'aquest opuscle pot ésser utilíssima perquè els lectors de LA PUBLICITAT formen un nombre molt superior al dels socis de la Protectora.

L'examen del balanç del període 1923-1929 és una feina tan trista com visitar un malalt. Afortunadament, tot fa suposar que el malalt es re farà aviat.

Quan tot fullejant el fascicle trobeu el report de tresoreria que signa el senyor J. Grant i Sala, us cau en les ales del cor. L'any 1923 érem deu mil socis! Ara som cinc mil! La gràfica demostra que cada any desertaven mil socis. Entrar en consideracions sobre aquestes desercions vergonyoses potser seria inoportú i poc útil. És impossible, però, d'abstenir-se de pensar quins mòbils podien decidir aquestes cinc mil baixes. No vull creure que cap dels cinc mil hagi deixat de tenir el mateix afecte de sempre a la causa del nostre idioma. Més aviat m'inclino a creure que els cinc mil socis cinc mil porucs, i d'aquests cinc mil deu haver-n'hi unes quantes dotzenes que potser creien ingenuament que la Dictadura duraria tota la vida. I com que seria absurd de creure que el nombre d'herois és infinit val més estendre un vel sobre la llista de baixes. La Junta de la Protectora ha obrat molt correctament limitant-se a publicar només els noms dels amics fidels. Donar a les llistes de baixes el valor d'unes llistes negres ens exposaria a cometre cinc mil errors. Però, tanmateix, tot reflexionant, arribem a pensar que hauria passat si la lladregada de la Dictadura hagués governat cinc anys més. Segurament les llistes haurien baixat una mica més, potser no gaire més. Els que tingueren a mà el fascicle que acaba de publicar la Protectora, després de llegir la llista dels socis actuals haurien de concedir que fa molt d'honor trobar-se entre aquelles columnes de noms. Certament, hi ha absències que no poden ésser considerades com a baixes, absències que només indiquen que hi ha molts amics nostres que encara no s'han formulat el següent propòsit: "T'has d'inscriure a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana." I si s'ho han proposat, no ho han fet per oblit.

Contrastant amb aquestes absències cal fer constar que hi ha famílies que continuen inscrivint llurs morts a les llistes de la Protectora i persones que han fet llogats a l'Associació, i entre elles la senyora Ramona Guix, vídua de Lluç, va deixar en testament una casa a Sant Gervasi. Llegint la llista de socis hi trobeu també famílies senceres, formades de vegades, per sis o set noms. Com diuen en la memòria del Consell Directiu, els benemèrits Manuel Folguera i Duran, i Frederic Culi i Verdagué, caldrà que "les entitats oficials i privades de tota mena que estimin en quelcom el ressorgiment de la personalitat nacional catalana" contribuïssin a l'obra de la Protectora. Caldria que, com abans, els Ajuntaments s'inscrivissin com a socis col·lectius.

Una exploració minuciosa de les llistes de socis us suggerirà moltes reflexions. Comprovaréu tot seguit que després de Barcelona segueixen lloc d'honor la ciutat de Sabadell, amb 279 socis. I ja no hi ha cap més xifra com aquesta. Reus en té 68 i Terrassa 72. I aviat topeu amb anormalitats. Lleida, per exemple, només compta amb 20 socis de la Protectora. A Manresa, ciutat que potser passa dels quaranta mil habitants, només hi ha 33 socis contra 79 a Igualada, ciutat evidentment més petita. (I això que aquesta batalla és més important que la del Bruc, i no dic cap impertinència.) A Figueres n'hi ha 34 i 28 a Vic. Hi ha xifres pitjors. Un soci a Manlleu, un a Sitges, un a Cervera, un a Torelló. I encara n'hi ha de pitjors: zero a Vilanova i Geltrú, zero a Tarragona, zero a Valls, zero a Tàrraga, zero a Ripoll, etc., etc. Això ja és inexplicable. Durant la Dictadura han desaparegut no de les trenta-dues escoles catalanes subvencionades per la Protectora, però se n'han creat altres nou que superen en qualitat les anteriors. En totes elles—diu la Memòria—a base de l'ensenyament català es procura el coneixement de la llengua castellana. Però "la fèrula d'una continuïtat i rigorosa inspecció ha cohibit extraordinàriament l'actuació dels mestres, prohibint-los l'ús de l'idioma del país."

Si els catalans—que ens tenim per molt vius—no fóssim tan vius i conservéssim els sentits no hauríem de llegir aquestes coses. Si penséssim que sense el caràcter que l'idioma imprimeix als individus i als pobles no seríem res, vetllàriem una mica més per la nostra personalitat. Si penséssim que paguem igual que

FULL DE DIETARI

L'AMERICANISME DE LISBOA

En general, tots els ports de mar tenen per als sentits una mica investigadors una emanació de terra tropical. Adhuc els ports nòrdics, que per la naturalesa que els vola semblen menys propensos a agafar el deix de les fruites o de la fauna dels països assolellats, evolucionen tanmateix per mil indicis, uns més fàcils de definir que els altres, les escales de les Antilles, del Brasil, de l'Índia, de Java...

A Lisboa hi ha, evidentment, i en grau superlatiu, aquesta sentor comuna a tots els ports, però de més a més hi ha com un preu o tast de les Amèriques mateixes. Sense que un hom pugui donar d'aquest fenomen gaires explicacions exactes, Lisboa fa pressentir les ciutats de l'altra banda de l'Atlàntic. Són els edificis de la part baixa, la que va ésser reconstruïda després del terratrèmol del segle XVIII (descriu per Voltaire en el seu *Candide*), que li encomanen un aire francament colonial, a despit de llurs aspiracions al neoclassicisme francès? És l'abundor de mestissos que veuen per tot? És la cortesia un si és no és llarganosa dels habitants? És la dolçor de l'idioma?

No ho sabria dir. Però plantat al mig de la bella Praça do Rocio, sobre el famós paviment de mosaic, o en la monumental Praça do Comercio, vora l'embarcador que un temps fou regl, m'he trobat tan lluny de casa que m'hauria costat poc de creure que havia canviat de continent.

No cal dir que totes aquestes premisses analògiques que establixo entre Lisboa i una ciutat d'Ultramar no s'ajusten a Nord-Amèrica, sinó a Sud-Amèrica. Ah, no; el ritme de la vida lisboeta no té res de neoriqui! Malgrat els ascensors i els funiculars que ajuden els habitants a salvar els terribles desnivells de la població, malgrat la velocitat dels tramvies i llur prodigiosa facultat d'enfil·lar-se als cims a través de carrers tortuosos (tramvies-gimparos), tramvies acrobàtics), el ritme de Lisboa és lent, tot en adagiu.

Tal vegada això va acabar de guanyar la meua simpatia per la capital portuguesa. De bon grat hi passaria una temporada... a l'hivern. A l'estiu hi fa massa calor, i en el ram de les berdues glaçades estan un si és no és endarrerits. Anuncien amb aires de novetat la *caraninhada* (pronuncieu: caraninyada), que, francament, no té res de particular.

CARLES SOLDEVILA

Vestigis d'una ciutat grega a Hongria

Budapest, 13.—A Gràdsko han estat descoberts vestigis d'una ciutat grega de dos segles abans de l'Era cristiana.

Entre els objectes descoberts hi ha un gran anafitric, amb seients de marmol, en molts dels quals es poden llegir els noms dels seus ocupants habituals.—Fabra.

Unamuno a Gijón

Gijón, 13.—Els elements del Partit Radical Socialista organitzen un miting monstre per al dia 12 d'octubre, gestionant l'assistència de renomats oradors. Entre d'altres, parlà el senyor Unamuno.

L'acte s'espera amb gran entusiasme.

una ciutat de Badajoz o de Burgos—un altre dia, després de la Dictadura, vaig dir això que és perfectament ortodox i admes per la doctrina de la concòrdia, però LA PUBLICITAT va haver de pagar una multa—ens avergonyiríem d'aquestes vexacions. Dia vindrà—acaba d'escriure William Martin—que "el món acabarà per reconèixer que la religió és un afer individual i que la llengua és únicament el mitjà mecànic d'expressió. Aquell dia el problema de les minories serà resolt". Però entretant cal que no oblidem que en sis anys el pressupost d'ingressos de la Protectora—el nostre pressupost d'instrucció pública—només arriba a la miserable xifra de 801,846 pessetes.

Cal refer les llistes de la Protectora. Si tots els socis n'hi portéssim un altre hauríem arribat als deu mil. Hem d'arribar i passar d'aquesta xifra. I, per dignitat, això s'ha de fer ràpidament. Consulteu les llistes i trobareu que molts amics vostres no hi són.

Per a inscriure's soci, i per a tota mena de consultes i detalls, dirigiu-vos a les oficines de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, carrer dels Arcs, 1, principal, Barcelona. La quota mínima és una pesseta al mes.

Amb una mica de bona voluntat doblàriem la xifra d'abans de la Dictadura. Seria la millor llei. Té més importància això que guanyar un districte.

MANUEL BRUNET

COMENTARI

Les dues voluntats

No és possible evadir aquella mena de baralla que sostenen dos organismes de finalitat ideològica convergent en un punt determinat, però que cada un d'ells hi vol arribar per camins distints. La història sovint repeteix aquests casos, que estan per damunt, com s'acostuma a dir, dels homes i de les coses.

Es natural, i la lògica dels fets ho confirma, que el que desitja una davantera més plena de perills sigui combatut pel que li va a rerassaga. Les veus de prudència del que ha fet tard (per oportunitat instanti o per estimul pràctic) aconsellen fraternals miraments o prediquen múltiples fracassos. Un sentit massa conservador malmena els esperits més ben dotats per la proesa de no negligir el que en termes corrents coneixem per lligons de les circumstàncies, per reflex del temps o per les ensenyances de l'hora.

Dintre els purs termes ideològics, aquesta mena de frens precipiten de vegades a fer fàcil una costa molt dreta que no a una davallada catastròfica. El mateix concurs dels entusiasmes dels davanters gosats en rompre lligams tradicionals faciliten la marxa, la qual no es veu interrompuda per entrebancs dòcils o per comes massa diligents. Al final de la ruta, la victòria sempre és dels matiners, dels que han sabut trencar per entre camins erigats d'obstacles.

Es comprensible la crítica, i de vegades d'una extraordinària amenitat, dels que són al darrera contra el fervor dels que es troben al seu davant. En certa manera és una qüestió de voluntat el que mena l'avenc o el retrocés dels sectors en pugna. Les coses més difícils hom se les explica, sense voler, per simples constatacions fortuites: el joc de les voluntats, segons he llegit en un estudi d'un professor francès, es liquida per dues forces contràries. Hi ha, segons el professor, una força de voluntat de resistència i una força de voluntat d'iniciativa. Mentre la primera significa una raó inversa, la segona és raó directa del desenvolupament intel·lectual de l'individu.

I així mateix ho pot ésser dels organismes col·lectius aplicat en les tendències polítiques predominants. La voluntat de resistència, pel seu esperit d'oposició, frena, detura, combat, és agressiva. La voluntat d'iniciativa, al contrari, representa el moviment cap endavant, d'expansió i de progrés, sense cap paral·lel amb el rutilar de les columnes salomòniques que sempre es troben al mateix lloc.

Sembla que al professor francès que m'ha facilitat la breu nota se li pot donar la raó. El seu judici, a cop d'ull, no és pas del tot temerari.—J. P. P.

El restabliment de la normalitat constitucional

UNA NOTA DEL GOVERN

Madrid, 13.—A l'Oficina de Censura s'ha facilitat aquest vespre la següent nota oficial:

"Desde su advenimiento al Poder, el Gobierno hizo público su propósito de llegar cuanto antes a la normalidad constitucional y para lograr esta finalidad ha procurado en forma paulatina que fueran ampliándose las libertades políticas y las facilidades para la propaganda."

Queriendo dar un nuevo paso de avance en esta dirección se dispone ahora a suprimir las restricciones que aun existen en la materia, pues desea que la próxima celebración de elecciones generales vaya precedida de una campaña en que pueda oírse la opinión del país, que luego ha de cristalizar en el sufragio.

Al prescindir de los resortes del Poder, con que hasta el momento venía contando, aunque fuese jarro en su ejercicio, confía el Gobierno en las enseñanzas del pasado, en la experiencia de los meses que él lleva actuando, en el patriotismo de todos, que será el mejor freno para cualesquiera extralimitaciones a que se entregara la pasión contenida durante periodos anteriores. Ahora bien: nadie puede sentir como el Gobierno toda la trascendencia de un cambio en esta materia, y nadie tampoco se da cuenta tan agudamente como él de la gravedad que tendría un retroceso en la marcha emprendida.

Por eso cree de su deber exponer lealmente su pensamiento, que puede reducirse a dos ideas cardinales, a saber: que la libertad no admite ni tolera desafueros, y que a mayor libertad en la determinación, mayor responsabilidad en la conducta.

No es de extrañar a los sinceros amantes de la libertad el intento de evitar a todo trance que se haga mal uso de ella, pues lo que más contribuye a desprestigiar una idea es el abuso de la misma.

A su vez, quien recaba y obtiene aquella libertad de movimiento que presupone una exacta conciencia de los propios derechos y obligaciones, no puede rehuir la responsabilidad, que es corolario ineludible de sus actos.

Otra consideración hay que no cabe olvidar. Al Gobierno incumba la función sagrada de mantener el orden y de velar por la tranquilidad pública. Los partidos y los idearios políticos luchan por el triunfo de sus respectivas convicciones. El Gobierno, y más uno como el actual, dada su significación, ha de mirar ante todo por aquellos postulados de paz pública, mutuo respeto y defensa de la ley, que afectan más inmediatamente a la autoridad encargada de su custodia.

No parecería, por consiguiente, exagerado ni abusivo adoptar providencias, incluso de índole extraordinaria, como lo es en cierto modo el momento en que previsionalmente se anticipa a la aparición de extravíos más o menos impreviables; pero, desde luego, y desgra-

ciadamente, siempre posibles en esfera de suyo tan delicada.

Hubiera podido, en su virtud, el Gobierno dictar las medidas que sus facultades le permitan y las circunstancias exijan en todo caso.

Ello no obstante, ha entendido que para reintegrarse a la normalidad era preferible no decretar normas excepcionales. Más aun: se propone demostrar que una aplicación escrupulosa de la ley es garantía suficiente para que las libertades actúen y ningún derecho padezca. Su primera, en su virtud, la censura de Prensa, pero no tolerará desmanes que en esta materia pretenda impunemente cometer el desvario de una inteligencia ofuscada.

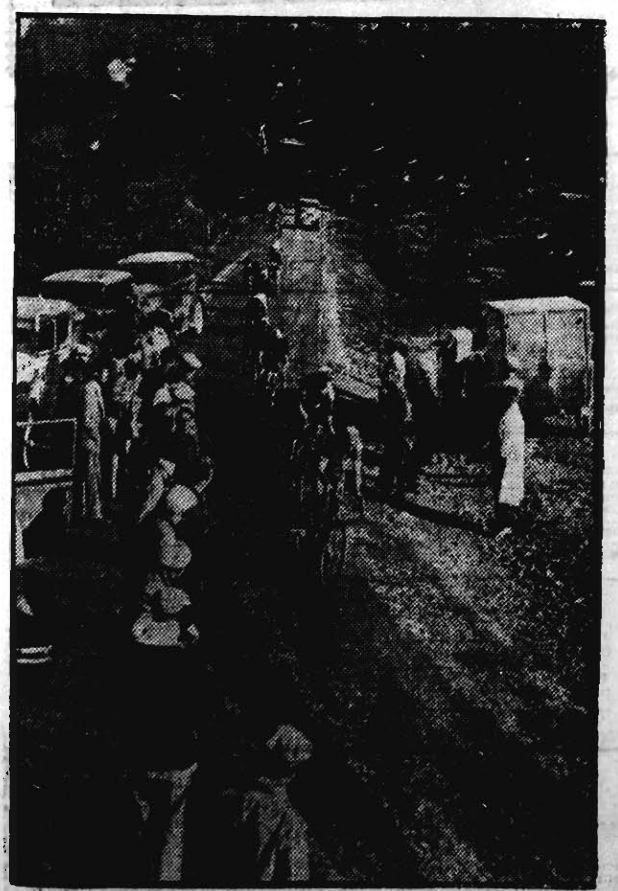
Podrán realizarse sin cortapisas las campañas de propaganda; mas no por ello quedarán sin castigo cualesquiera infracciones que se cometan en la legislación liberal que rige en este orden; y, finalmente, nadie torpedeará el funcionamiento de las Asociaciones legalmente constituidas. Sin embargo, la entidad que falte a la Ley no podrá invocar como escudo una legalidad que habla empezado por privarla. Y como quiera que cada contrabuto tanto a la sensación de firmeza y ejemplaridad como la rapidez de una sanción, el Gobierno espera que los Tribunales de Justicia consagren atención singular y preferente a estos asuntos en armonía con las normas de nuestro enjuto amito fiscal vigente para coadyuvar con eficacia a la finalidad que se persigue. En una palabra: el Gobierno confía en la serenidad y en el patriotismo de todos.

Si contra lo que espera se quisiese abusar de las garantías que proporcionan un régimen de normalidad jurídica, el procurará demostrar que no necesita ni preceptos extraordinarios ni Tribunales de excepción para hacer que el orden público se mantenga y que los perturbadores sean castigados en debida forma. La Ley será garantía para todos; no para unos cuantos.

El Gobierno viene cumpliendo cuanto prometió. Ahora ofrece, y tampoco quedará sin realizar, los propósitos que anuncia; y si el ciudadano amante del orden no ha de sentir temores, el laborioso tampoco ha de escapar impune, pues para mayor defensa de la legalidad que se restablece ahora se ha de proceder sin demora en el trámite y sin lenidad perniciosas en la sanción de los desafueros que intenten cometerse."

Els pilots d'aviació guanyen una vaga

La Haia, 13.—Ha acabat la vaga dels pilots d'aviació. El dil·lus seran reanuda tots els serveis. Els pilots han obtingut tot el que demanaren.—Fabra.

La Vaga a Catalunya.—Els corredors a la collada de Toses

Borsa - Finances

La Borsa, setmana per setmana

En el comptat, malgrat l'avançar del setembre que acostia els cupons, i començant pels Deutes d'Estat, torna a haver-hi pesades de cotització i escassetat d'operacions.

Davant la implantació i novetat del Centre oficial de contractació de moneda estrangera al Banc d'Espanya, i de la baixa que en els primers moments fou portada, acompanyada amb la confusió del nou sistema, varen sofrir descens els nostres valors de renda que cobren en lliures i dòlars, particularment Aliants del 3 per 100, segona i tercera hipoteca, i Cédulas per 100 Costa Rica.

Com sigui, però, que la moneda s'ha vist de seguida que no tan sols no seguia la davallada sinó que reaccionava quelcom, han reaccionat paral·lelament els dits valors, no gaire cosa, però restant sollicitats. Les obligacions que no han perdut gens el tipus de 60 per 100, diners, han estat les de l'Alcaut Directes del 2 i quart, de renda en lliures esterlines.

El terme no ha vibrat ni de molt tant com la setmana passada. Això vol dir que s'han deprimint quelcom — i en alguns valors bastant — les cotitzacions que havien estat aconseguides acte seguit de passada la doble.

Hi ha hagut excepcions: els Aliants que han passat dels 50 enlers; les Clades, en expectativa durant algunes sessions, davant les noves de la situació argentina, especialment en el vast camp de Buenos Aires, i que acaben la setmana marcant 680, tipus exacte a l'acompliment abans de cap indici de recollida; els petits Petrolis que, malgrat algun nou xifre de vendes d'ingrés de Madrid i desafiats aquí, resten animosos com si reclamessin o presentessin el retorn a una popularitat de cotització, i les accions de l'aeri de Montserrat portades a 78'30 i 79.

La moneda estrangera es veia així tractada a darrera hora del migdia:

Francs francesos: 36'05.
Francs belgues: 128'25.
Francs suïssos: 178'25.
Dòlars: 9'17.
Lliures esterlines: 44'65.
Lires italianes: 48'05.
Pesos argentins: 3'32.
Reichmarks: 9'18'75.

R. SURINYAC SENTIES
Dissabte, 13 de setembre de 1930.

Borsa de Paris

	1927	1928	1929	1930
Londres	120'76	120'24	120'24	120'24
Nova York	25'450	25'450	25'450	25'450
París	25'450	25'450	25'450	25'450
Bèlgica	25'450	25'450	25'450	25'450
Itàlia	25'450	25'450	25'450	25'450
Portugal	25'450	25'450	25'450	25'450
Grècia	25'450	25'450	25'450	25'450
Polònia	25'450	25'450	25'450	25'450
Brasil	25'450	25'450	25'450	25'450
Argentina	25'450	25'450	25'450	25'450
Uruguai	25'450	25'450	25'450	25'450
Veneçuela	25'450	25'450	25'450	25'450
Japó	25'450	25'450	25'450	25'450
Indonèsia	25'450	25'450	25'450	25'450
Indonèsia	25'450	25'450	25'450	25'450

Borsa de Londres

	1927	1928	1929	1930
Nova York	25'450	25'450	25'450	25'450
París	25'450	25'450	25'450	25'450
Bèlgica	25'450	25'450	25'450	25'450
Itàlia	25'450	25'450	25'450	25'450
Portugal	25'450	25'450	25'450	25'450
Grècia	25'450	25'450	25'450	25'450
Polònia	25'450	25'450	25'450	25'450
Brasil	25'450	25'450	25'450	25'450
Argentina	25'450	25'450	25'450	25'450
Uruguai	25'450	25'450	25'450	25'450
Veneçuela	25'450	25'450	25'450	25'450
Japó	25'450	25'450	25'450	25'450
Indonèsia	25'450	25'450	25'450	25'450
Indonèsia	25'450	25'450	25'450	25'450

Publicacions tècniques

Heu rebut el número 123 de la important revista comercial i tècnica d'automobilisme i aviació "Automobil Comercio", la qual, ultra altres interessants treballs, publica: "Las barreras arancelarias", "El cuidado de los neumáticos", "Una escuela práctica de motores de explosión y combustión interna", "Los aranceles norteamericanos y la fabricación de neumáticos", "La industria británica de automóviles", "Un cristal intacto después de un descarrilamiento", "Un automóvil antiblo", "Miscelánea general de automovilismo y aviación", etc., etc.

SOLER I TORRA GEMANS

BANQUERS

BITLLETS

Francesos, 36'05 per 100.
Anglès, 44'65 ptes.
Italianos, 48'25 per 100.
Belgues, 128 per 100.
Suïssos, 178 per 100.
Portuguesos, 0'36 ptes.
Alemanys (Reichsmark), 2'13 id.
Austrià (Schilling), 1'88 id.
Txecoslovàquia, 20'75 per 100.
Holandesos, 3'60 ptes.
Grecia, 11'80 per 100.
Suècia, 2'45 pesetes.
Noruega, 2'44 id.
Dinamarqués, 2'43 id.
Finlandès, 22'05 per 100.
Romanès, 5'40 id.
Bulgària, 6'44 id.
Turquia, 4'00 pesetes.
Estats Units, 9'10 id.
Canadà, 9'00 id.
Argentina, 3'32 id.
Uruguai, 3'32 id.
Xilens, 1'04 id.
Brasilers, 0'90 id.
Bolivians, 2'08 id.
Colombians, 8'31 id.
Peruans, 3'75 id.
Paraguai, 0'10 id.
Veneçuela, 1'05 id.
Japonesos, 4'45 id.
Algerians, 35'75 per 100.
Filipines, 4'28 id.
Hongria, 1'59 id.

O R

Alfons, 175 per 100.
Unes, 173 per 100.
4 i 2 duros, 175 per 100.
1 duro, 8'50 pesetes.
Isabel, 176 per 100.

Les malalties de

L'ESTÓMAC I

BUDELLS

DOLOR D'ESTÓMAC

DIARRÈIA

AIGRE I VOMITS

INAPETÈNCIA

PLATILLOIDES

DIARRÈIA

LLAGA DE L'ESTÓMAC, etc.

se curan positivamente amb

L'Elixir Estomacal

SAIZ DE CARLOS

Poderós tònic digestiu que

sempre triomfa.

De venda: Principals farmàcies del país.

Banca Nonell

Canvis-Valors-Girs-Copons

Rambla del Centre, 16

La dona, la moda i la llar

La mare i el fill

ALLETAMENT MIXT

I

Quan no és possible efectuar un alletament matern complet, s'imposa l'adopció d'un alletament mixt, que consisteix en un alletament fet a base de la llet que la mare tingui i una altra llet (generalment de vaca) que s'afegeix a la llet de la mare.

Hi ha tres indicacions principals per a l'adopció de l'alletament mixt:

Primer. Quan la mare té poca llet.

Segon. Quan es tracta de dos fills bessons.

Tercer. Quan la mare té una malaltia que no li permet tota la fatiga d'un alletament matern complet.

En el primer cas —que és el més freqüent— hi ha unes regles fixes que s'adaptaran a la quantitat de llet que tingui la mare i a l'edat i pes de l'infant.

Suposem que un infant, per la seva edat i el seu pes, ha de prendre 100 grams cada vegada, que munta a la setmana només a 20 o 30.

La millor manera d'establir el règim mixt no serà pas donant 100 grams de llet a l'infant, sinó donar-li els 80 o 70 grams de llet, que, afegeix als 20 o 30 de la vera mare, faran la racció completa. D'això se'n desprenen ja dues lleis de l'alletament mixt:

a) La quantitat de llet que tingui la mare, per petita que sigui, no es menysprearà mai, sinó que s'aprofitarà donant el pit a l'infant.

b) L'alletament mixt no es farà per substitució (una vegada el pit, una vegada el biberó), sinó que es farà afegeint immediatament després del pit la quantitat de llet que sigui necessària per arribar a la racció completa.

Però pel sistema de les substitucions, els pits de la mare, que reben l'estímul de l'infant més de tard en tard, encara segreguen menys llet, i per això la gran majoria d'alletaments mixts per substitució acaben en poc temps essent un alletament artificial complet, perquè la secreció lactea s'estronca del tot. En canvi, molts alletaments mixts per afegiment, en poc temps acaben essent un alletament matern complet, perquè els pits, rebent l'estímul necessari, han vençut una hipogalàxia, que només era passatgera.

Però les lleis de l'alletament mixt no s'acaben aquí. Continuem-les:

c) Sabent la quantitat de llet que dona la mare (mètode de les dues pesades), sabem la llet que cal afegir. Però aquesta haurà de dividir-se i enunciar-se de la mateixa manera que ho faríem per l'edat i el pes de l'infant, si aquest fos criat amb alletament artificial. No n'hi ha prou de saber la quantitat de llet que ha de donar-se, cal saber també la qualitat. (Parlarem d'això en tractar de l'alletament artificial).

d) Buscant amb l'alletament mixt que el pit de la mare no perdi l'estímul de l'infant, la llet que s'afegeix no es donarà mai amb biberó, que acostuma a enruar-se més fàcil, sinó a cullerades o beguda amb vas. (Hi ha mares que diuen que això és molt difícil; el que passa és que no tenen paciència.)

e) Afegint una llet que no és de dona, haurà de considerar-se que la digestió serà tan llarga com si tot l'alletament fos a base de llet de vaca. Per tant, entre mamada i mamada es deixarà sempre un interval de tres hores.

f) La llet que s'afegeix es donarà sempre després del pit. Mai abans.

g) Periòdicament, cada quinze dies per terme mitjà, es comprovarà la quantitat de llet que dona la mare i així podrà anar-se regulant la quantitat de llet que cal afegir per arribar a la racció que convé a l'infant, segons el seu pes i la seva edat. La quantitat de llet de la mare comprovada en una o dues vegades (millor dues) es

Catalunya

Fets diversos

Ciclista lesionat prop de Terrassa

Incendi a Arborea

Prop d'Anyà una tartana cau dins un riu

A Roda un llamp provoca l'incendi d'una fàbrica

Del orim de dimecres

Accident greu del treball a Mataró

Sebastià Morote Vázquez, detingut com varem dir, per la

Ha dit que entrà a la masia per tal de robar, però que en

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

Després es féu escapol per tal de posar-se fora de l'abast

CONVERTIU EL VOSTRA CERVELL EN INVULNERABLE AMB EL

TÒNIC NERVIÓS CERA

NO VOLGUEU QUE LES VOSTRES OCUDACIONS, ELS VOSTRES NEGOCIS I ELS VOSTRES ESTUDIS TRANSFORMIN LA VOSTRA TAULA DE TREBALL EN UNA ENCLUSA ON EL CERVELL HAGI DE REBRE LA TERRIBLE MARTELLADA D'UNA ANÈMIA CEREBRAL

ALIMENT CEREBRAL DE L'ASTÈNIC I DE L'ESGOTAT-RECONSTITUENT GENERAL

DE VENDA EN FARMÀCIES LABORATORIS CERA S.A. VICO 18 I COPÈRNIC 39.37-39-BARCELONA

re entre les runes els obrers Joan Subirà Baró, de 38 anys, i Agustí Oller, de 18 anys.

El primer resultat amb traumatisme al tòrax i fractura de la sisena costella, de pronòstic reservat, i el segon amb la fractura oberta de la tibia i peroné drets i contusions en diferents parts del cos, de pronòstic reservat.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Foren auxiliats a la Clínica de l'Aliança Mataronina, i després traslladats a llurs domicilis en un automòbil.

EL "FORN DEL OISNE", "CASA VERNIS" I "GRANJA ROYAL"

pastisseries acreditadíssimes del carrer de Pelai, tenen interès a fer constar que havent aparegut en un periòdic local que havia estat presentada una denúncia al jutjat contra una pastisseria del dit carrer, tenen l'honor d'assabentar les seves nombroses i distingides clienteles que la dita denúncia no afecta en el més mínim les tres cases citades.

Serveixi aquest aclariment per al bon nom de les dites cases i la tranquil·litat de les seves respectives clienteles.

TOTES LES MARQUES A PREUS REDUÏTS. COMPROVEU PREU

EL "FORN DEL OISNE", "CASA VERNIS" I "GRANJA ROYAL"

pastisseries acreditadíssimes del carrer de Pelai, tenen interès a fer constar que havent aparegut en un periòdic local que havia estat presentada una denúncia al jutjat contra una pastisseria del dit carrer, tenen l'honor d'assabentar les seves nombroses i distingides clienteles que la dita denúncia no afecta en el més mínim les tres cases citades.

Serveixi aquest aclariment per al bon nom de les dites cases i la tranquil·litat de les seves respectives clienteles.

TOTES LES MARQUES A PREUS REDUÏTS. COMPROVEU PREU

EL "FORN DEL OISNE", "CASA VERNIS" I "GRANJA ROYAL"

pastisseries acreditadíssimes del carrer de Pelai, tenen interès a fer constar que havent aparegut en un periòdic local que havia estat presentada una denúncia al jutjat contra una pastisseria del dit carrer, tenen l'honor d'assabentar les seves nombroses i distingides clienteles que la dita denúncia no afecta en el més mínim les tres cases citades.

Serveixi aquest aclariment per al bon nom de les dites cases i la tranquil·litat de les seves respectives clienteles.

TOTES LES MARQUES A PREUS REDUÏTS. COMPROVEU PREU

EL "FORN DEL OISNE", "CASA VERNIS" I "GRANJA ROYAL"

pastisseries acreditadíssimes del carrer de Pelai, tenen interès a fer constar que havent aparegut en un periòdic local que havia estat presentada una denúncia al jutjat contra una pastisseria del dit carrer, tenen l'honor d'assabentar les seves nombroses i distingides clienteles que la dita denúncia no afecta en el més mínim les tres cases citades.

Serveixi aquest aclariment per al bon nom de les dites cases i la tranquil·litat de les seves respectives clienteles.

TOTES LES MARQUES A PREUS REDUÏTS. COMPROVEU PREU

EL "FORN DEL OISNE", "CASA VERNIS" I "GRANJA ROYAL"

pastisseries acreditadíssimes del carrer de Pelai, tenen interès a fer constar que havent aparegut en un periòdic local que havia estat presentada una denúncia al jutjat contra una pastisseria del dit carrer, tenen l'honor d'assabentar les seves nombroses i distingides clienteles que la dita denúncia no afecta en el més mínim les tres cases citades.

Serveixi aquest aclariment per al bon nom de les dites cases i la tranquil·litat de les seves respectives clienteles.

TOTES LES MARQUES A PREUS REDUÏTS. COMPROVEU PREU

EL "FORN DEL OISNE", "CASA VERNIS" I "GRANJA ROYAL"

pastisseries acreditadíssimes del carrer de Pelai, tenen interès a fer constar que havent aparegut en un periòdic local que havia estat presentada una denúncia al jutjat contra una pastisseria del dit carrer, tenen l'honor d'assabentar les seves nombroses i distingides clienteles que la dita denúncia no afecta en el més mínim les tres cases citades.

Serveixi aquest aclariment per al bon nom de les dites cases i la tranquil·litat de les seves respectives clienteles.

TOTES LES MARQUES A PREUS REDUÏTS. COMPROVEU PREU

EL "FORN DEL OISNE", "CASA VERNIS" I "GRANJA ROYAL"

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

ARTICLE	QUANTITAT	PREU	VALOR
Cafè	100 kg	120'76	120'76
Nova York	100 kg	25'450	25'450
París	100 kg	25'450	25'450
Bèlgica	100 kg	25'450	25'450
Itàlia	100 kg	25'450	25'450
Portugal	100 kg	25'450	25'450
Grècia	100 kg	25'450	25'450
Polònia	100 kg	25'450	25'450
Brasil	100 kg	25'450	25'450
Argentina	100 kg	25'450	25'450
Uruguai	100 kg	25'450	25'450
Veneçuela	100 kg	25'450	25'450
Japó	100 kg	25'450	25'450
Indonèsia	100 kg	25'450	25'450
Indonèsia	100 kg	25'450	25'450

MERCAT DE LLOTJA

CEREALS	MONETES	ALTRES GENERES
BLATS	MONETES	ALTRES GENERES
Arroz	100 kg	120'76
Nova York	100 kg	25'450
París	100 kg	25'450
Bèlgica	100 kg	25'450

LAVABOS SANVERES
WATERS
SIDETS
OUTRES
ESCALFADORS
CAMBRES
DE BANY
PNEUS REDUITS

JAUME SAURET
7, PELAYO, 7

El subrogrí i veïll de guerra anglesos ancorats al port de Barcelona

Bloc del transcónt

He procurat estar al corrent dels telegrames adreçats al Govern demanant la reposició de la Junta legal del Centre de Dependents, i si realment no m'ha passat despercebut, trobo a manar la veu de les classes patronals i especialment la d'aquella patrona que particularment havien estat socis protectors de l'entitat.

Si no m'error, doncs, es pot dir que les demandes de justícia han portat en la seva quasi totalitat, de les entitats professionals obreres o de les altres formades en llur majoria per treballadors. Això pot indicar un tros d'eficàcia a la campanya prop del Govern, ja que pot semblar estar menada únicament per interès de classe i no per dignitat ciutadana, com realment és. Caldrà, doncs, demostrar ben clarament que l'interès és col·lectiu.

Els teatres

NOTES OFICIOSES

TEATRE NOU

Valbuena, a la tarda, "Marina" i "El poble valbuena". A la nit, "El poble valbuena" i "El poble".

El cartell d'aquesta tarda despertarà, segurament, en el públic extraordinari interès, tant per les obres com per llurs intèrprets.

L'important divo Joan Rossich cantarà el primer i tercer actes de "Marina", una de les seves grans creacions, acompanyat per la bella i eminent tiple Blanca Asorey, baríton Andreu Sánchez i el baix Antoni Ripoll. Com es veu, és un quartet per a satisfer el més exigent.

No obstant i que la dita obra i repartiment són ja més que suficients per a despertar la màxima atenció del públic, figura en el mateix cartell el gran èxit "El Pinar", interpretada per la seva gran creadora Matilde Vazquez, l'eminent tenor Francesc Godoyol i altres intèrprets.

En el cartell d'aquesta nit també figura interessant, figura el gran èxit de rialles "El poble valbuena", inflexible còmic del graciosíssim primer actor comió Pere Segura i de l'estupenda Tmpar Saus, i l'obra insubstituïble "El poble", interpretada per la seva gran creadora Matilde Vazquez, Joan Rossich i els altres intèrprets.

L'ESCOLA D'ART DRAMATIC

L'Escola d'Art Dramàtic de la Diputació de Barcelona obrirà la matrícula als cursos de teatre, de recitació i d'escenografia, així com les inscripcions a les conferències i cursos que disposa per aquest exercici, a partir del dia 15 fins al 30 de l'actuel, al seu local del Duo de la Victòria, número 10, tots els dies feiners, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou del vespre, on, al mateix temps, seran facilitats tots els detalls que se sol·licitin referents als esmentats ensenyaments.

La inauguració oficial del curs serà oportunament anunciada.

NOVETATS

Avui, diumenge, es donaran a Novetats les darreres funcions de la companyia lírica dirigida pel primer actor Anselm Fernández, en la qual figura l'eminent tenor Emili Vendrell.

LA PUBLICITAT

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set del dia 13 de setembre de 1930:

Una nova i important depressió avança pel sud-oest d'Anglaterra per arribar a l'Europa Occidental. Sota la seva influència el temps empitjora a les costes atlàntiques amb vents forts del Sud-Oest i Sud; el completament tapat i pluges a Irlanda, sud-oest d'Anglaterra i Bretanya. Un altre centre de mínima situat al País Basc determina pluges a les costes de la mar del Nord. La línia de turbulències que produït tempestes a la nostra regió durant els darrers dies, deixa sentir encara els seus efectes a Sicília i Tunís.

Estat del temps a Catalunya a les vuit:

A quasi tota la regió catalana s'observa el sol amb poca núvol. Els vents són febles i es mantenen encara del sector Nord.

Durant les darreres vint-i-quatre hores s'han registrat tempestes a la zona compresa entre Barcelona i el Pirineu, amb precipitacions de 5 litres per metre quadrat a Barcelona i 3 a Ribes.

Les temperatures continuen essent relativament baixes, amb mínimes de 2 a l'Estanyol, 4 a Ribes i 5 a Capdellà.

La màxima d'ahir fou de 27 graus a Serós.

Visiteu BELLATERRA, línia estadal Ferrocarril de Catalunya.

SIS FAMÍLIES INTÓXICADES AMB ALIMENTS DE MALA QUALITAT

A la casa número 27 del carrer del Doctor Vall, de la barriada de Sant Martí, foren assistides per un metge particular les següents persones de dues famílies, domiciliades als pisos principals de la dita casa:

Maria Garcia Pérez, de 49 anys; Carme de la Torre, de 23; Maria de la Torre, de 20; Maria Josefa Calte, de 60; Josep M. Heredia, de 37; i Manuel Heredia, de 27.

Com que sofrien intoxicació de caràcter greu, el metge donà compte del fet al jutjat i remarca que, al seu judici, la intoxicació era deguda a les males condicions d'uns pastissos que menjaren.

Gravats Joan Serra

Canuda, núm. 33

MARINER FERRIT EN UNA BARALLA

El mariner Josep Pascasio es barallà al moll d'Espanya, amb dos individus. Un d'ells, que es feu escapol, amb un ganivet li produí una greu ferida a la regió clavicular esquerra.

L'altre individu, que fou el que facilità el ganivet a l'autor del fet, pogué ésser detingut. S'anomena Tomàs Expósito, de 60 anys d'edat.

Francès ANGLÉS MASSE

per Mr. Massé, amb totes les explicacions en llengua catalana.

per Mr. Ronwick, amb totes les explicacions en llengua catalana.

Noves classes de principiants i avançats: Llçons particulars

L'Escola que ja coneixeu

Nbla. Estudis, 14 i Canuda, 2

Telèfon: 18162

OPTALMOL

guarir, vigoritzar i embelleix els ulls

El dia 2 d'octubre, a les nou del matí, seran venuts en pública subhasta, a la Germandat de la Mare de Déu de l'Esperança, organisme de préstecs prestatari de la Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvi, ha concedit 686 préstecs (648 en forma corrent i 38 amortitzables), i lliurat 395.492 pessetes, garantides per penyes, joies, valors i objectes diversos.

S'han prorrogat 1.377 operacions per un capital de 341.344,61 pessetes. Per 1.491 rebuques i 344 cancel·lacions de préstecs s'ha cobrat la quantitat de 211.721,10 pessetes.

Corresponen 32 cancel·lacions a partides venudes en pública subhasta d'operacions venudes.

S'han obert quatre cartilles de recat i s'han tramès 22 imposicions per la quantitat de 3.204,45 pessetes.

JONES VERITABLE OASIS

per a comprar a bon preu nous a la Jorja Magrila, Tallers, 41 a Saragossa.

En aquesta funció a honor d'Emili Vendrell i comiat de la companyia per haver de complir altres compromisos, entre ells l'estrena de "La Dolorosa", a Saragossa.

En aquesta funció a honor d'Emili Vendrell, el cantant tan admirat i aplaudit pel públic barcelonès, es representarà la joia musical del mestre Amadeu Vives, "Dofia Francisquita", de la qual el famós tenor en fa una veritable creació.

Les notables tiples Cora Raga i Trini Avellí i l'insubstituïble Anselm Fernández, completant el quadre admirable que dona a "Dofia Francisquita" una insuperable interpretació.

Les funcions de comiat d'Emili Vendrell i de la notable companyia lírica d'Anselm Fernández portaran, una gran multitud d'espectadors a Novetats, que omplirà el teatre tarda i nit i premiarà els artistes amb entusiastes aplaudiments.

LA PUBLICITAT

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set del dia 13 de setembre de 1930:

Una nova i important depressió avança pel sud-oest d'Anglaterra per arribar a l'Europa Occidental. Sota la seva influència el temps empitjora a les costes atlàntiques amb vents forts del Sud-Oest i Sud; el completament tapat i pluges a Irlanda, sud-oest d'Anglaterra i Bretanya. Un altre centre de mínima situat al País Basc determina pluges a les costes de la mar del Nord. La línia de turbulències que produït tempestes a la nostra regió durant els darrers dies, deixa sentir encara els seus efectes a Sicília i Tunís.

Estat del temps a Catalunya a les vuit:

A quasi tota la regió catalana s'observa el sol amb poca núvol. Els vents són febles i es mantenen encara del sector Nord.

Durant les darreres vint-i-quatre hores s'han registrat tempestes a la zona compresa entre Barcelona i el Pirineu, amb precipitacions de 5 litres per metre quadrat a Barcelona i 3 a Ribes.

Les temperatures continuen essent relativament baixes, amb mínimes de 2 a l'Estanyol, 4 a Ribes i 5 a Capdellà.

La màxima d'ahir fou de 27 graus a Serós.

Visiteu BELLATERRA, línia estadal Ferrocarril de Catalunya.

Galeria Layetanes

PORTS CATALANES, 613.
MOLLES, JOIES, TAPIEDOS
LAMPARAS decorades,
protecció per eminentes artistes

Clima, sol i aigua bona: A BELLATERRA

SIS FAMÍLIES INTÓXICADES AMB ALIMENTS DE MALA QUALITAT

A la casa número 27 del carrer del Doctor Vall, de la barriada de Sant Martí, foren assistides per un metge particular les següents persones de dues famílies, domiciliades als pisos principals de la dita casa:

Maria Garcia Pérez, de 49 anys; Carme de la Torre, de 23; Maria de la Torre, de 20; Maria Josefa Calte, de 60; Josep M. Heredia, de 37; i Manuel Heredia, de 27.

Com que sofrien intoxicació de caràcter greu, el metge donà compte del fet al jutjat i remarca que, al seu judici, la intoxicació era deguda a les males condicions d'uns pastissos que menjaren.

Gravats Joan Serra

Canuda, núm. 33

MARINER FERRIT EN UNA BARALLA

El mariner Josep Pascasio es barallà al moll d'Espanya, amb dos individus. Un d'ells, que es feu escapol, amb un ganivet li produí una greu ferida a la regió clavicular esquerra.

L'altre individu, que fou el que facilità el ganivet a l'autor del fet, pogué ésser detingut. S'anomena Tomàs Expósito, de 60 anys d'edat.

Francès ANGLÉS MASSE

per Mr. Massé, amb totes les explicacions en llengua catalana.

per Mr. Ronwick, amb totes les explicacions en llengua catalana.

Noves classes de principiants i avançats: Llçons particulars

L'Escola que ja coneixeu

Nbla. Estudis, 14 i Canuda, 2

Telèfon: 18162

OPTALMOL

guarir, vigoritzar i embelleix els ulls

El dia 2 d'octubre, a les nou del matí, seran venuts en pública subhasta, a la Germandat de la Mare de Déu de l'Esperança, organisme de préstecs prestatari de la Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvi, ha concedit 686 préstecs (648 en forma corrent i 38 amortitzables), i lliurat 395.492 pessetes, garantides per penyes, joies, valors i objectes diversos.

S'han prorrogat 1.377 operacions per un capital de 341.344,61 pessetes. Per 1.491 rebuques i 344 cancel·lacions de préstecs s'ha cobrat la quantitat de 211.721,10 pessetes.

Corresponen 32 cancel·lacions a partides venudes en pública subhasta d'operacions venudes.

S'han obert quatre cartilles de recat i s'han tramès 22 imposicions per la quantitat de 3.204,45 pessetes.

JONES VERITABLE OASIS

per a comprar a bon preu nous a la Jorja Magrila, Tallers, 41 a Saragossa.

En aquesta funció a honor d'Emili Vendrell i comiat de la companyia per haver de complir altres compromisos, entre ells l'estrena de "La Dolorosa", a Saragossa.

En aquesta funció a honor d'Emili Vendrell, el cantant tan admirat i aplaudit pel públic barcelonès, es representarà la joia musical del mestre Amadeu Vives, "Dofia Francisquita", de la qual el famós tenor en fa una veritable creació.

Les notables tiples Cora Raga i Trini Avellí i l'insubstituïble Anselm Fernández, completant el quadre admirable que dona a "Dofia Francisquita" una insuperable interpretació.

Les funcions de comiat d'Emili Vendrell i de la notable companyia lírica d'Anselm Fernández portaran, una gran multitud d'espectadors a Novetats, que omplirà el teatre tarda i nit i premiarà els artistes amb entusiastes aplaudiments.

LA PUBLICITAT

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set del dia 13 de setembre de 1930:

Una nova i important depressió avança pel sud-oest d'Anglaterra per arribar a l'Europa Occidental. Sota la seva influència el temps empitjora a les costes atlàntiques amb vents forts del Sud-Oest i Sud; el completament tapat i pluges a Irlanda, sud-oest d'Anglaterra i Bretanya. Un altre centre de mínima situat al País Basc determina pluges a les costes de la mar del Nord. La línia de turbulències que produït tempestes a la nostra regió durant els darrers dies, deixa sentir encara els seus efectes a Sicília i Tunís.

Estat del temps a Catalunya a les vuit:

A quasi tota la regió catalana s'observa el sol amb poca núvol. Els vents són febles i es mantenen encara del sector Nord.

Durant les darreres vint-i-quatre hores s'han registrat tempestes a la zona compresa entre Barcelona i el Pirineu, amb precipitacions de 5 litres per metre quadrat a Barcelona i 3 a Ribes.

Les temperatures continuen essent relativament baixes, amb mínimes de 2 a l'Estanyol, 4 a Ribes i 5 a Capdellà.

La màxima d'ahir fou de 27 graus a Serós.

Visiteu BELLATERRA, línia estadal Ferrocarril de Catalunya.

Galeria Layetanes

PORTS CATALANES, 613.
MOLLES, JOIES, TAPIEDOS
LAMPARAS decorades,
protecció per eminentes artistes

Clima, sol i aigua bona: A BELLATERRA

SIS FAMÍLIES INTÓXICADES AMB ALIMENTS DE MALA QUALITAT

A la casa número 27 del carrer del Doctor Vall, de la barriada de Sant Martí, foren assistides per un metge particular les següents persones de dues famílies, domiciliades als pisos principals de la dita casa:

Maria Garcia Pérez, de 49 anys; Carme de la Torre, de 23; Maria de la Torre, de 20; Maria Josefa Calte, de 60; Josep M. Heredia, de 37; i Manuel Heredia, de 27.

Com que sofrien intoxicació de caràcter greu, el metge donà compte del fet al jutjat i remarca que, al seu judici, la intoxicació era deguda a les males condicions d'uns pastissos que menjaren.

Gravats Joan Serra

Canuda, núm. 33

MARINER FERRIT EN UNA BARALLA

El mariner Josep Pascasio es barallà al moll d'Espanya, amb dos individus. Un d'ells, que es feu escapol, amb un ganivet li produí una greu ferida a la regió clavicular esquerra.

L'altre individu, que fou el que facilità el ganivet a l'autor del fet, pogué ésser detingut. S'anomena Tomàs Expósito, de 60 anys d'edat.

Francès ANGLÉS MASSE

per Mr. Massé, amb totes les explicacions en llengua catalana.

per Mr. Ronwick, amb totes les explicacions en llengua catalana.

Noves classes de principiants i avançats: Llçons particulars

L'Escola que ja coneixeu

Nbla. Estudis, 14 i Canuda, 2

Telèfon: 18162

OPTALMOL

guarir, vigoritzar i embelleix els ulls

El dia 2 d'octubre, a les nou del matí, seran venuts en pública subhasta, a la Germandat de la Mare de Déu de l'Esperança, organisme de préstecs prestatari de la Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvi, ha concedit 686 préstecs (648 en forma corrent i 38 amortitzables), i lliurat 395.492 pessetes, garantides per penyes, joies, valors i objectes diversos.

S'han prorrogat 1.377 operacions per un capital de 341.344,61 pessetes. Per 1.491 rebuques i 344 cancel·lacions de préstecs s'ha cobrat la quantitat de 211.721,10 pessetes.

Corresponen 32 cancel·lacions a partides venudes en pública subhasta d'operacions venudes.

S'han obert quatre cartilles de recat i s'han tramès 22 imposicions per la quantitat de 3.204,45 pessetes.

JONES VERITABLE OASIS

per a comprar a bon preu nous a la Jorja Magrila, Tallers, 41 a Saragossa.

En aquesta funció a honor d'Emili Vendrell i comiat de la companyia per haver de complir altres compromisos, entre ells l'estrena de "La Dolorosa", a Saragossa.

En aquesta funció a honor d'Emili Vendrell, el cantant tan admirat i aplaudit pel públic barcelonès, es representarà la joia musical del mestre Amadeu Vives, "Dofia Francisquita", de la qual el famós tenor en fa una veritable creació.

Les notables tiples Cora Raga i Trini Avellí i l'insubstituïble Anselm Fernández, completant el quadre admirable que dona a "Dofia Francisquita" una insuperable interpretació.

Les funcions de comiat d'Emili Vendrell i de la notable companyia lírica d'Anselm Fernández portaran, una gran multitud d'espectadors a Novetats, que omplirà el teatre tarda i nit i premiarà els artistes amb entusiastes aplaudiments.

EL BARATO

ha posat a la venda una extraordinària quantitat de

GALCATS COL·LEGIALS

SABATES nen, pell marron, tall anglès, del 27 al 29, el parell 13'75 ptes.

SABATES nen, oscaría negra, forta, del número 27 al 29, el parell 10'50 ptes.

BORSEGUINS nen, pell engrassada, color natural, del núm. 27 al 29 11'00 ptes.

SABATES nena, xarol negre, sola reforçada, del núm. 26 al 29, el parell 7'50 ptes.

Totes les seccions de la casa fan **PRESENTS** diversos als compradors

HERNIA

Tractament racional i científic per al seu guariment. Premiat a les Exposicions PARÍS i BARCELONA. Demaneu, gratis, tractat complet a l'Institut "Notton". - Portal de l'Angel, 40. Barcelona. Tel. 10936.

impedir la circulació d'un camió pertanyent a la fàbrica esmentada.

Efectuaren algunes detencions, i amb aquest motiu la població obrera anà a la vaga general.

En la nostra edició anterior publicarem la versió oficial dels fets, l'ampliació dels quals és la següent:

Una manifestació es dirigí a la tarda, cap a l'Ajuntament, i en sortí una Comissió que entrà a la Casa Consistorial per a conferenciar amb l'alcalde.

Aquest, després d'entrevistar-se amb els comissionats, sortí al balcó i, dirigint-se a la multitud, prometé intercedir a favor de la llibertat dels delinqüents i interessar-se en la solució de la vaga.

Els comissionats sortiren també al balcó.

La guàrdia civil, en aquells moments, estava concentrada a l'interior de la Casa Consistorial.

La manifestació es dissolgué pacíficament, i la població recobrà llavors el seu aspecte normal.

L'alcalde, amb una Comissió de regidors, marxà de seguida a Barcelona, en automòbil, i s'entrevistà amb el governador civil.

L'alcalde manifestà al general Despujol que dil·luns diminiria l'Ajuntament en ple si no es trobava solució a la vaga.

Per altra part se sap que l'alcalde ha presentat als obrers les bases per a solucionar el conflicte. Els obrers demanaren un termini, que acaba avui, per a contestar.

A les cinc de la tarda hi hagué una reunió a l'Ajuntament per tal de trobar la solució del conflicte.

L'aspecte de la població, després de les hores d'efervescència, és completament normal, car la majoria dels obrers es reintegraren al seu treball.

En aquest sentit, el cap de la guàrdia civil va cursar un telegrama al governador.

Funerària de Sant Josep

CORTS CATALANES, NUMERO 600, PRINCIPAL
SERVEI DE TRASLLAT DE CADAVERS :: PREUS REDUITS

LA PUBLICITAT, PRODUCCION

La sensació de benestar

que produeix el bany de SODAVY. Un grup de SODAVY envoltat pel sol. No s'ha de portar.

SOSA SODAVY

NEVERES VAIXELLES GABIES CRISTALLERIA

LLORENS

Rh'a. de los Flors - 30.

Informació universitària

ESCOLA INDUSTRIAL DE BARCELONA

Durant tot el mes que som, de deu a dotze del matí, dels dies feiners, estarem oberts la matèria de les assignatures de preparació per als estudis oficials d'auxiliar i de tècnic industrial, així com també de les ensenyances que integren aquestes formacions en les especialitats: Química, Física, Química i Tèxtil.

ACCIÓN CATALANA

A MANRISA

CONFERÈNCIES DE DURAN-REYNALS I NICOLAU D'OLIVER

A Festa social d'Acció Catalana a Manresa, es celebrà el propiament dit "dies de la Lliga" en el qual prengueren part dues de les figures més importants d'Acció Catalana.

Des de molt abans de començar, al local del carrer de Guimerà era atapeït de gent, entre la qual pot dir-se que hi havia totes les personalitats manresanes. Homes de carrera, comerciants, obrers... havien anat a escoltar l'autoritzada paraula dels conferenciantes. Al carrer hi havia un altaveu que transmetia els parlaments al públic que no havia pogut trobar cabuda al local.

Ons entrarem els senyors Nicolau d'Oliver i Duran-Reynals, acompanyats dels senyors Llorenç Ferran, Miquel Gual, J. M. de Segarra i J. M. Planas, que havien vingut amb ells de Barcelona, foren rebuts per la multitud amb una gran ovació.

Tot seguit el president de la delegació d'Acció Catalana a Manresa, senyor Francesc Sengul, prengué la paraula per obrir l'acte, amb breus mots, puix que, segons digué, els conferenciantes que anaven a parlar eren ja prou coneguts de tothom perquè calgués fer-ne la presentació.

Reuníen Duran-Reynals
Saïch Duran-Reynals, qui, en nom d'Acció Catalana, pronuncià un brillant parlament.

Començà saluand la ciutat de Manresa, bressol del catalanisme històric, on foren elaborades, en una memorable assemblea, aquelles famoses bases que plasmaran la primera doctrina del catalanisme i que portaren el mateix nom de la ciutat. Ara, com aleshores, les penyes del Montserrat presidien de lluny el nostre país i el donen força amb la seva fecció abrupte.

Evoca les dates del 19 i 13 de setembre, anteriors i posteriors a la inoblidable de l'11, totes les quals tenen per als catalans una significació històrica. L'11 de setembre és una data de sang a la que l'any 1914 en seguí una altra de dol, la del 12, i l'any 1930 una altra d'opressió, la del 13, amb l'adveniment de la Dictadura.

Una i altra són dues modalitats de la monarquia espanyola enfront de la nostra causa. L'any 1914, Catalunya perd les seves llibertats històriques contra Felip IV, i amb tot i l'esperdint aleshores, hi ha un corrent d'opinió a la nostra terra que l'any 1908 es llança contra França al servei dels Borbons i l'any 1923 ven amb bons ulls l'adveniment de la Dictadura, que més tard havia de despertar la protesta màxima de tots els catalans en arribar l'any 1930.

Durant molts anys pot dir-se que a Catalunya el sentiment patriòtic estava monopolitzat per un sol partit, el regionalista, el qual amb la seva actuació provocà l'escissió que creà Acció Catalana. L'intervencionisme polític de la Lliga no obtingué durant tota la seva actuació altra cosa que fracassos. Per això els homes d'Acció Catalana canvien de procediment i emprengueren la tasca de catalanitzar la nostra terra, convengués que la feina més essencial hagués d'ésser Catalunya endins.

Acció Catalana aporta al catalanisme una nova modalitat liberal i democràtica. No pretén pas ésser catalanista que els altres partits; però sí els que tenim un sentit més lúcid de la realitat, ja que l'intervencionisme, com us he dit, no ha reportat a la política de la Lliga més que fracassos i decepcions.

Per la nostra actuació, incompatible amb l'esperit de la Lliga, se'ns obligà a practicar l'escissió, puix que els nostres homes no volgueren avenir-se a col·laboracions vergonyoses i inútils. I amb la mateixa raó — i més encara — que els anys 21, 22 i 23 retrem a la Lliga la ineficàcia dels seus procediments, podem fer-ho avui, després de l'experiment de la Dictadura. A la vista de tot-hom tenim els resultats que la política col·laboracionista pot reportar.

Els fets han marcat a Acció Catalana el camí a seguir. Els fets li han dit que un partit genuïnament representatiu de l'esperit català no més podia ésser democràtic i republicà. I ens ho ha corroborat encara l'esperit comprensiu que han tingut per a la nostra causa els republicans espanyols reunits darrerament a Sant Sebastià. Avui podem dir que el nostre problema, ja admes, s'ha de resoldre d'una manera harmònica o per mitjà de la violència. I si es desentolla harmonicament, només pot ésser dins un règim liberal i democràtic. La comprensió dels republicans reunits a Sant Sebastià ho confirma plenament. Per altra part, dels únics homes d'Espanya que hem pogut esperar alguna cosa han estat dos homes d'esperit liberal: Salmorin, l'any 1907, i Canalejas, l'any 1911.

Per l'altra cantó, malgrat les claudicacions i les tasques equívokes, malgrat les promesses i les promesses, no hem obtingut res. Ens trobem ara molt pitjor que abans. Per això el nostre poble ha reaccionat eloqüentment davant l'evidència dels fets. I als espanyols d'esperit liberal que encara esguarden amb recel la nostra actitud, els podem dir que no han de confondre el poble de Catalunya, ni l'ànima catalana, amb el comportament dels ministres catalans que han col·laborat amb l'Estat espanyol. (Aplaudiments.)

Fidel, doncs, amb els seus principis de llibertat, democràcia i catalanisme, Acció Catalana ha pactat a Sant Sebastià amb els republicans espanyols i els ha plantejat el problema català amb tota la seva cruïlla, sense enutismes de cap mena. I ells han dit que si aquesta que vosaltres d'au resultava ésser la voluntat de Catalunya, no ens quedarà altre remei que admetre aquesta determinació. Aquesta és la transcendència del pacte de Sant Sebastià.

Per primera vegada, doncs, els nacionalistes obtenen aquesta reconeixença explícita, reconeixença que no han pogut obtenir mai dins les cambres regies els ministres catalans, els quals no han pogut obtenir ni l'exhibició de la nostra bandera, ni les concessions promeses ni tan sols que l'Ajuntament de Barcelona pogués concórrer enguany a retre homenatge al nostre conseller Rafael Casanova.

El col·laboracionisme, per altra part, ha tingut, doncs, la virtut de fer-ho oblidar principis que sempre havien defensat. Per primera vegada hem de veure que uns catalanistes que seuen a l'Ajuntament, per la voluntat del governador deixen de complir l'acord de retre l'homenatge obligat a Casanova.

Som liberals perquè entenem que només així podem crear un clima favorable a la solució del plet català d'una manera harmònica. Però ho som també perquè admetem la doctrina que impulsa la Revolució francesa, aquí la qual per primera vegada foren proclamats els drets de l'home. Com a homes moderns no podem danciar els ulls davant les actuals dictadures i sobretot davant les conseqüències de la que hem hagut de suportar sis anys.

Hi ha un text, tret d'En Prat de la Riba, potser equivocadament, que diu que la Catalunya autònoma, la Catalunya lliure, podria ésser liberal o reaccionària. I Acció Catalana us diu: la Catalunya lliure, o serà liberal o no serà res. Catalunya és, per damunt de tot, una democràcia; és, segons frase feta, "un poble en marxa".

Si Catalunya l'endemà de la seva llibertat hagués d'ésser una cosa semblant a la Itàlia feixista, jo treballaria contra la llibertat de Catalunya. Si jo hagués de resumir el meu pensament en una frase, diria: "Voli la llibertat per Catalunya, però vull Catalunya per la llibertat".

Parquè som liberals i democràtics, doncs, som republicans. (Ocració.) I som republicans també, no perquè som liberals i democràtics sols, sinó perquè som catalanistes.

No es facin il·lusions: els liberals amb la monarquia, perquè els veritables liberals a hores d'ara ja n'han desistit. Tots recorden encara aquell temps que l'ésser republicà no representava cap perill per a la

monarquia. Avui les coses han canviat. I el curs de les coses s'ha anat a la fi; per això endebades els liberals treballaran a favor de les institucions caduques. Jo us dic que la lluita definitiva d'aquest segle, d'aquesta hora històrica ha d'ésser entre la monarquia i la república.

Els homes d'esperit conservador, els governs reaccionaris, en oposar-se a les aspiracions del poble, fan una tasca perillosament revolucionària. Només la república pot donar satisfacció als principis socials sense passar pel tràngol d'una revolució, com s'esdevingué a Rússia.

S'ha acabat entre nosaltres, catalans, la unanimitat de començaments de segle. El català avui pot triar el seu partit, el que tingui més probabilitats de portar l'ideal que hom defensi i per tant cadascú de nosaltres contreu també una greu responsabilitat davant la història: si no hi aporta el seu concurs. (Ocració formidable.)

Lluís Nicolau d'Oliver
Nicolau d'Oliver, en alçar-se a parlar per cloure l'acte, és rebut també amb calorosos aplaudiments.

Fet el silenci, diu que serà breu per tal com l'amic Duran-Reynals ha donat a conèixer ja d'una manera brillant, l'ideari d'Acció Catalana.

Ell només es limita, per tant, a recomanar a tots els enrolats en aquest partit que practiquin el seu ideari a cada hora i en totes les aventures per tal de treballar constantment per al triomf del nostre plet.

Acció Catalana — diu — és un partit català i republicà; tan català com república i tan republicà com català. Nosaltres no podem admetre les idees del liberalisme utòpic del segle passat, sinó que el liberalisme ha de cristallitzar en tots els nostres actes.

Nosaltres no podem concebre que hi hagi drets dels pobles per damunt dels drets de l'home.

Per nosaltres no hi pot haver diferència entre catalanisme i Democràcia. Amb tots els nostres homes no podem fer-ne una Catalunya lliure i forta, si ells no són també individualment lliures i forts.

Cal l'esforç de cada dia; no s'hi ha prou amb tenir una idea i proclamar-la. Ésser soci d'Acció Catalana no vol dir ésser soci d'un partit polític qualsevol.

Ésser liberal no vol dir tenir uns principis polítics, sinó vetllar per la llibertat de l'home en tots els ordres.

Hem d'aprofitar tots els moments, totes les aventures que poden fer triomfar la nostra causa, per insignificant que sembli. Per al dia que una avinentesa d'aquestes es presenti, cal estar tots preparats. Treballar, repetir, a tothora i a cada moment per Catalunya, que és de l'única manera que podem veure realitzats els nostres ideals.

El públic, a peu dret, tributa una càlida ocració al president d'Acció Catalana, qui clou l'acte en mig d'un entusiasme indescriptible.

THIÓ I RODÉS A ARENYS DE MUNT
Organitzat per Acció Catalana a Arenys de Munt, avui, dimecres, tindrà lloc un acte al Teatre Colomer d'aquella vila, en el qual parlarà el nostre company Manuel Thió i Rodés. L'acte etindrà lloc a les tres de la tarda.

Tema de la conferència: "Dintres de la joventut".

EL GRAN FESTIVAL DE BALAGUER
Avui, a les tres de la tarda, tindrà lloc al Centre Republicà de Balaguer l'acte que tanta expectació ha desvetllat a les comarques lleidatanes.

Hi parlaran els nostres companys doctor J. Trabat, Domènec de Bellmunt i Josep Sunyol i Garriga.

Temes: doctor Trabat: "La Catalunya de 1930". Domènec de Bellmunt: "L'hora de la dignitat". Josep Sunyol: "Esport i ciutadania".

A aquest acte hi assistiran nombroses representacions de tots els pobles de l'Urgell i d'alguns de la Segarra i Lleida. Ens diuen els nostres amics balaguerins que feia molt temps no s'havia registrat un entusiasme tan gran per un acte d'afirmació cívica i republicana.

MANUEL CARRASCO I FORMIGUERA A SANT CLOMONT
Demà, dijous, dia 15, a les nou del vespre, el nostre company Manuel Carrasco donarà una conferència, organitzada pels Amics d'Acció Catalana de Sant Climent, sobre el tema "Cultura i ciutadania".

PELAI VIDAL DE LLOBATERA I DOMÈNEC DE BELLMUNT A MATARÓ
Dimecres, dia 16, a les deu de la nit, tindrà lloc a Mataró, l'organitzada per Acció Catalana d'aquella ciutat, dues conferències a càrrec dels nostres companys Domènec de Bellmunt i Pelai Vidal de Llobatera.

Temes: Domènec de Bellmunt: "La nova joventut". Pelai Vidal de Llobatera: "Catalanisme i dictadura".

J. VIVES I GINER A OLESA DE MONTSERRAT
Dimecres, dia 17, a dos quarts de deu de la nit, tindrà lloc a Olesa, organitzada per Unió Catalànica

Republicana, una conferència a càrrec del nostre company J. Vives i Giner, el qual desambellará el tema "Nacionalisme i imperialisme".

ACCIO CATALANA A SANT MARTI
El mateix dimecres, dia 17, Manuel Carrasco parlarà a Acció Catalana de Sant Martí sobre el tema "Catalans abans que tot".

CARLES PI I SUNYOL A VILASSAR DE MAR
Demà, dijous, dia 18, a dos quarts de deu de la nit, el nostre company Carles Pi i Sunyol donarà una conferència organitzada per Unió Catalànica de Vilassar de Mar.

Tema: "Catalunya i República".

MANUEL CARRASCO A SABADELL
Dijous vinent, dia 18, a les deu de la nit, Manuel Carrasco i Formiguera parlarà a Acció Catalana de Sabadell sobre el tema interessantíssim "La conferència de Sant Sebastià".

ACCIO CATALANA DE GRACIA
Dimecres, dia 19, a les deu de la nit, Manuel Thió i Rodés parlarà a Acció Catalana de Gràcia sobre el tema "L'actuació de la joventut en l'actual moment polític".

DOMÈNEC DE BELLMUNT A ALFORJA
Definitivament ha estat fixat per al dia 28, a dos quarts de deu de la nit, l'acte de la conferència de Domènec de Bellmunt a Alforja, en la qual el nostre company desambellará el tema "Guerra al caiguisme".

ELS ACTES DE DIUMENGE VENINT A CERVERA
Dimecres vinent, dia 21, tindrà lloc a la ciutat de Cervera els actes d'afirmació cívica i republicana en els quals parlaran els nostres companys Trabat, Bellmunt i Sunyol. Oportunament donarem més detalls.

ACCIO CATALANA DE SANT MARTI
Continuant la tasca d'organització dels districtes barcelonins, el Comitè d'Organització i Propaganda d'Acció Catalana ha ratificat en Acció Catalana de Sant Martí, domiciliada provisionalment al carrer de Puig-gener, número 7, la delegació d'Acció Catalana a Sant Martí de Provençals.

L'ACTE D'ACCIO CATALANA A ARENYS DE MAR
L'acte que Acció Catalana prepara per a diumenge vinent a la vila d'Arenys de Mar, a mesura que s'acosta va assegurant l'èxit que indubtablement assolirà.

Aquests dies vénen repartint-se profusament pel districte unes fulles de convit i arren troben l'acolliment més entusiasta, prova palesa de la simpatia que desvetlla en aquella contrada l'ideari d'Acció Catalana.

Hi contribueix també evidentment el prestigi dels oradors que hi prendran part, que, com ja tenim dit, són els senyors Duran-Reynals, Carles Capdevila i L. Nicolau d'Oliver, als quals acompanyaran altres significats elements d'A. C., d'entre els quals podem ja anunciar els senyors M. Carrasco i Formiguera, J. Vives i Giner, L. Jover i Nonell, doctor Cambra, etc.

Com no era altrament d'esperar, i per completar el relleu de l'acte, la Comissió organitzadora té notícies de la concurrència d'una selecta i nombrosa representació de l'element femení, tant de la capital com dels altres pobles del districte.

Serà, doncs, un acte complet de catalanitat i ciutadania.

LA UNIO CATALANISTA REPUBLICANA DE SANT SADURN D'ANOIA
Han estat aprovats per l'autoritat governativa els Estatuts de la Unió Catalànica Republicana de Sant Sadurn d'Anoia, adherida a Acció Catalana.

Immediatament procedirà a la sessió de constitució definitiva i al nomenament de la primera Junta que haurà de regir-la.

El nombre d'inscrits a la novella entitat és a hores d'ara molt important i els millors auguris acompanyen la seva naixença.

ATENUEU CATALA DEMOCRATICA DEL DISTRICTE SEGON (ADHERIT A ACCIO CATALANA)
La secretaria provisional d'aquesta entitat, instal·lada fins ara al carrer de Sant Antoni Abat, 13, ha quedat traslladada al carrer del Roser, número 33 (edifici de l'Asiàtic), on s'admeten les adhesions i es donen tota mena de detalls de vuita a non del vespre i de deu a dotze de la nit, tots els dies fèiem.

LA CONFERENCIA D'EN SUNYOL A L'ATENUEU D'ACCIO CATALANA
Abans d'ahir donà el nostre amic Josep Sunyol i Garriga la seva anunciada conferència sobre "Esport i ciutadania" a l'Ateneu Gracienc d'Acció Catalana.

El local social de l'esmentada entitat gracienc estava curull de concurrència. El doctor Vivanco, president de l'Ateneu, féu la presentació del conferenciant en termes eloqüents i eloqüents. Féu present que més que presentar el conferenciant, prou conegut de tots, calia presentar aquell públic al conferenciant, un públic de patriotes que en tot moment han sabut comportar-se com a tals.

En Sunyol desambellà la seva conferència en mig d'un gran interès de l'auditori. Féu remarcar el paper preeminent que els esportius vénen

representant dintre les activitats ciutadanes i invità a aquella ciutadania que no són esportius que se'n sentin. Féu un anàlisi de l'evolució de la joventut en aquests darrers set anys i declarà que els joves — i per tant els esportius — havien donat una lliçó a molta d'aquella que tant haurien censurat la febre esportiva de la nostra terra.

De conclusió en conclusió, En Sunyol arribà a una conclusió definitiva: que és la república l'únic camí a seguir per tal d'aconseguir aquelles reivindicacions a les quals la nostra pàtria té dret.

A l'acabament, En Sunyol fou sorollosament aplaudit i acabà l'acte amb molt d'entusiasme.

CASAL REPUBLICA DEMOCRATICA DEL DISTRICTE VII (ADHERIT A ACCIO CATALANA)
Dijous vinent, dia 18, donarà una conferència en aquest Casal el doctor Jaume Pi i Sunyol, catedràtic a la Universitat de Saagosa i president del partit radical-socialista d'aquella ciutat. El tema a tractar és: "Els factors de la Dinàmica Històrica".

Hi ha molta expectació a tota la barriada, per tractar-se de la forta i destacada personalitat del conferenciant.

CONFERENCIA SUSPEEA
La conferència que En Domènec de Bellmunt havia de donar a l'Ateneu de Sant Celoni, organitzada pels Amics de la Cultura d'aquella ciutat, no podrà donar-se per causes alienes al desig dels organitzadors.

El cas del Centre de Dependents
CONFERENCIA DE FRANCESC CASALS VIDAL

La Comissió organitzadora de l'acte que avui, dimecres, ha de celebrar-se al Teatre del Bosc, per a demanar la legalització del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, ja present que per causes alienes a la seva voluntat no han pogut ésser fixats els cartells anunciadors de l'acte que s'havien imprès al dit objecte.

Per tant, hom demana a tots els que els interessi l'assumpte, especialment als dependents de comerç que foren socis de l'esmentat Centre, llur assistència a l'acte.

Aquest començarà puntualment a les onze i no parlaran més que el president de la Comissió organitzadora i el conferenciant senyor Francesc X. Casals Vidal, president que era del Centre a l'adveniment de la Dictadura.

Es fa present que totes les flotes del Centre seran reservades per a les representacions d'entitats i es prega al públic respecti aquesta decisió.

"TELEGRAMS CURSATS"
Han estat cursats els següents telegrams:

Ha estat cursat el següent telegrama: "Senyor president del Consell de Ministres. Associació Catalànica de Canet de Mar demana normalització Centre Dependents reposant Junta destituïda per la Dictadura. President accidental, Serra."

"Sr. President del Consell de Ministres. Madrid. Ateneu de Villanueva y Geltrú acude a V. E. en demanda de que se restituï a sus verdaderos propietarios el 'Centro de Dependents del Comercio y de la Industria' de Barcelona. — Presidente, Morgades."

"Presidente Consejo de Ministros. — Madrid. Ateneu de Villanueva y Geltrú acude a V. E. en demanda de que se cumpla acto de justicia reintegrando a sus propietarios el 'Centro de Dependents del Comercio y de la Industria' de Barcelona. — Presidente, Morgades."

"Presidente del Consejo de Ministros. — Madrid. Centro Democrático Federalista de Villanueva y Geltrú acude a V. E. en demanda de que se cumpla acto de justicia reintegrando a sus propietarios el 'Centro de Dependents del Comercio y de la Industria' de Barcelona. — Presidente, Morgades."

"Presidente del Consejo de Ministros. — Madrid. Centro Democrático Federalista de Villanueva y Geltrú acude a V. E. en demanda de que se cumpla acto de justicia reintegrando a sus propietarios el 'Centro de Dependents del Comercio y de la Industria' de Barcelona. — Presidente, Morgades."

"Presidente del Consejo de Ministros. — Madrid. Centro Democrático Federalista de Villanueva y Geltrú acude a V. E. en demanda de que se cumpla acto de justicia reintegrando a sus propietarios el 'Centro de Dependents del Comercio y de la Industria' de Barcelona. — Presidente, Morgades."

la rambla de Catalunya

el setmanari de la màxima popularitat
publicarà en el número 25. que sortirà demà

Articles i reportatges de

L. Nicolau d'Oliver, Ventura Gassol, J. Sunyol i Garriga, Domènec Guansé, Francesc Madrid, J. Fontbernat, J. Puig i Ferrer, Jaume Aiguader, Joaquim Ventalló, J. M. Massip, L. Aymami i Baudina, José Díaz Fernández, Helios Gómez, Castany, Bas-Borill, etc.

Remarquem:

Un reportatge amb Francesc Macià, a Brussel·les, per Joaquim Ventalló

Com es van repartir les fulles clandestines "Una nació secuestrada" a Catalunya, per Francesc Madrid

Extensa informació d'esports: Volta Ciclista a Catalunya, partit Barcelona - València, a Les Corts, i el Campionat de segona categoria.

Llegiu demà, i cada diumenge

la rambla de Catalunya

(ESPORT I CIUTADANIA)

tre de Dependents del Comerç i de la Indústria" de Barcelona. — President, Virella."

"Excmo. Presidente Consejo Ministros. — Madrid. Grupo camareiros amantes justicia solicitan V. E. legalidad Centro Dependientes. — Martí, Grau, Gispert, Martínez, Hernández."

"Excm. President Consell Ministres. — Madrid. Socis i ex-socis Centre Dependents expulsats a trets darrera assemblea reclamen energèticament reparació injustícia. — Florit, Grau, Vives, Pont."

"President del Consell de Ministres. — Madrid. Associació Obrera de Teatre per justícia, per dignitat, per dret d'associació prega de V. E. solució situació del Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria de Barcelona víctima Dictadura com altres col·lectivitats avui recuperades per llurs veritables representants. — President accidental, Isidor Musoles; secretari, Joan Alen."

"Excm. Sr. President del Consell de Ministres. — Madrid. En nom tres-cents socis entitat "L'Escut Emporita" sol·licito respectuosament V. E. signi immediatament reposada antiga Junta Centre Dependents Barcelona, arbitràriament destituïda Dictadura. — President, Noguer."

"Excm. Sr. President del Consell de Ministres. — Madrid. La Bisbal associació republicana formada de sis-cents socis, s'adhereix a la unànime petició de reposició de l'antiga Junta del Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria de Barcelona, destituïda per tiranic R. D. de la caiguda dictadura. — Joan Carré, president; R. Serra, secretari."

Varia

EL MITING D'AVUI A BELLES ARTS

La Comissió organitzadora ens diu que el gran miting pre-anunciat de presos polítics i socials i de protesta contra el sistema de detencions governatives que ha de celebrar-se avui, dimecres, dia 14, al Palau de Belles Arts, començarà a les deu. Es recomana al públic que procuri omplir en primer lloc el pis superior, perquè no hi hagi des dels primers moments aglomeracions a la d'entrada que dificultin la perfecta distribució dels concurrents.

Diem això, perquè les nombroses adhesions rebudes i notícies d'expectacions de forts nuclis de fora de Barcelona donen la sensació que faran acte de presència per tal de manifestar llur voluntat envers una finalitat d'humanitat, de justícia i de dret les representacions autèntiques del nostre poble en magnas assemblees pòbles vegades vista.

En representació de la Confederació General del Treball, "Solidaridad Obrera" i Comitè Pro-presos, parlaran els senyors "Germinal", Carbó i Peiró; l'Esquerra Universitària ha designat a Llibert Estardis; faran també de la paraula els següents senyors de diversos sectors polítics i socials i organismes culturals: Lluís i Valles, Sallançat, Maurin, Casanova, Estadella, Rovira i Virgili, doctor Aiguader, Company, Sunyol i Victor Colomer.

El temps màxim que podrà emprar cada orador, serà de deu minuts.

No ha estat possible atendre el desig de valuosos entitats que volien designar un representant com a orador, pel nombre dels ja indicats.

Una comissió d'estudiants procurarà guiar i acomodar els assistents a l'acte.

Els cartells que estaven impresos anunciant el miting no podran ésser fixats pels carrers per motius aliens de la voluntat dels organitzadors.

Aquesta traua ha d'ésser un estímul més al desig de tots que l'acte sigui un veritable esdeveniment.

La propaganda dels cartells ha d'ésser ampliada per l'esforç individual.

JOSEP M. MASSIP PARLA DE "LA RAMBLA DE 1930" A L'ATENUEU POLYTECHNICUM
Abans d'ahir, a les vuit del vespre, el culte periodista i director polític de "La Rambla de Catalunya", Josep Maria Massip, donà una conferència a l'Ateneu Polytechnicum sobre el tema: "1930". La sala d'actes d'aquell Ateneu s'omplí d'una considerable gentada.

Josep Maria Massip, després de dir que caldria que els periodistes no haguessin de donar conferències, puix que la seva feina és una altra, entrà en matèria, i es referí al significat que l'any 1930 té per als catalans. Abans del cop d'estat de 1923, el catalanisme era un moviment nacionalista pur, i per això el seu caràcter semicristiàntic que cristallitzà en les teories del Somente, destinades a oferir en sang les justes reivindicacions obreres.

Ara, en ple 1930, hi ha importants sectors de catalanisme que ultra el seu caràcter patriòtic representen l'esperit liberal i els ideals obreristes dins la nostra terra. L'any 1930 significa l'entrada del catalanisme a la veritable civilitat europea.

Parla el conferenciant de la posició dels militants obrers davant el problema nacional, i digué que no se'n poden desentendre, puix que el moviment catalanista és un aspecte dels moviments alliberadors. Diu que creu que el camp on haurien de lluitar els obrers de Catalunya és el socialisme català, representat pel doctor Jaume Aiguader.

Dedica paraules d'elogi i recordos d'admiració a Francesc Macià, i diu que Prat de la Riba és una batalla decisiva guanyada per les armes romàntiques.

Parla de Cambó i diu que actualment no representa altra cosa que el monarquisme dins Catalunya, i que el catalanisme de la Lliga ja comença a ésser anacrònic.

El conferenciant, en acabar la seva breu, però substancial conferència, fou llagament aplaudit i felicitat amb insistència.

"TREBALL"

"Treball", òrgan del Partit Popular Obrer i Camperol, en el seu número 29, publica el següent sumari:

ció proletària", per Jordi Gual, "Les dictadures i la guerra", per X. D. M., "Constitucions", per Jaume Aroca, "L'escala de tendència", per Llibert Estarri, "Què passa entre els obrers lleugers?", per Pons Turp, "Notas internacionales, locales, etc.", etc.

UN ALTRE FUNCIONARI SABADELLENC DESTI- TUIT

Segueix la tasca de la Comissió Revisora de l'Ajuntament sabadellenc. La Comissió Permanent, a proposta d'aquella Comissió Revisora, ha acordat suspensar de càrrec i sotmetre al comptador i interventor de fons municipals, Albert Manuel Rimbaud.

Encara que ja es veia venir, l'opinió sabadellenca ha acollit aquesta decisió amb general simpatia.

Revista de premsa

DUES DATES TRISTA- MENT FAMOSES: L'1 I 13 DE SETEMBRE

"Mirador" publica el següent editorial:

"Tot relacionant aquestes dates, tan poc glorioses per nosaltres i per ningú, gairebé podríem escriure: 'Història del començament i de l'acabament d'una dinastia'. Història de guerra civil. Incapacitat de pactar amb el poble i de compartir amb ell la sobirania, la dinastia torna als procediments del seu origen: la guerra civil. L'onze de setembre de 1914 líquida la resistència de la capital de Catalunya contra Felip V i inicia a Catalunya i a tot Espanya un període de foció d'Estat europeu durant el qual les llibertats han estat objecte de la mateixa sort que el patrimoni d'un imperi colonial formidable. I des de llavors, Espanya no ha resultat cap problema de llibertat. De la mateixa manera com fou tractada Catalunya han estat tractats els problemes de Cuba, Filipines i de les altres colònies. L'absolutisme preferia perdre una colònia a veure minvar el seu poder. Durant aquest primer terç de segle, el règim ens ha obsequiat amb una llei de jurisdiccions i amb múltiples declaracions d'estat de guerra i suspensions de garanties. No hi ha cap gran ciutat d'Europa que durant els últims trenta anys hagi viscut tant temps en estat de guerra com Barcelona. I quan els governs i els parlaments de cadiscs s'han vist incapaces per governar ens ha estat imposada una dictadura, o sigui una mica de guerra civil. Durant aquests sis anys ens hem endut per un segle, la peseta ha perdut un quaranta-cinc per cent del seu valor i s'ha robat més que en cinquanta anys. I per a evitar la ruïna definitiva i amb ella la revolució, ara governen els adversaris de la dictadura, però es té en compte que no es demanin responsabilitats i que els dictadors i dictadoretas es considerin com l'oposició de Sa Majestat. Tal és en resum la història de més de dos segles de mal govern.

Durant els últims sis anys, en lloc de commemorar l'Onze de setembre hem vist "celebrar el Trece de setembre". En realitat no hi ha cap diferència de sentit entre aquestes dues dates. Són dues històries de sabres, dos episodis que els decideix la força. Al cap de 209 anys no havíem avançat res, i ara, al cap de 216 anys, estem allà on érem en l'època que vulguem d'aquests dos llargs regnes.

Aquest any commemorarem les dues dates: l'1 de setembre de 1714 i el 13 de setembre de 1923.

El dia 13 recordarem que amb la presa de Barcelona ens foren preses totes les llibertats. Abans de la dictadura commemoraríem aquesta data d'una manera infantil. L'1 de setembre era el nostre dia de rebre. Com si la fatalitat volgués que, des de 1714, l'1 de setembre fos la data més apropiada per deixar-se apallissar, unes quantes dotzenes d'homes s'ofertien als sabres de la policia, a la Ronda de Sant Pere, el mateix indret on hi havia el ballman on va caure ferit el conseller en cap Rafael de Casanova. No és la nostra feina predicar la revolta, però tanmateix cal reconèixer que enllà del món els manifestants no tenien un concepte tan exageradament esportiu de la força pública. Uns quants polítics i uns quants escriptors llançaven la gent a la Ronda de Sant Pere. I ja se sabia cada any el que passaria. La policia pegava, i l'endemà s'enviaven al govern uns quants telegrams de protesta. Això ens posava en ridícul a tots i perjudicava greument el prestigi del catalanisme.

Just és que una ciutat commemori una data històrica de tanta importància, una data que encara pesa damunt de tots, però no cal commemorar ni les victòries ni les derrotes deixant-se pagar per vocació al martiri: pel gust de fer l'armeni, pel gust d'ésser oprimit i de sentir-se oprimit. Això seria una degeneració. No prediquem l'oblit, sinó la reflexió. És molt més digne no oblidar i no deixar-se pagar. Trobem encertat que les diverses entitats que desitgen col·locar una corona al peu del monument a Casanova vulguin evitar les manifestacions i que el governador s'acordi aquesta idea, però no trobem de bon punt que el governador privi l'Ajuntament d'aparcar en el corboret. La deficiència veixat.

Celebraríem que per primera vegada no donéssim un espectacle al peu del monument al Consell de cap de 1714. Cal no donar ocasió a que la policia faci practiques com l'any 1923. L'aplicació de l'1 de setembre de 1923 es va liquidar d'una manera paral·lela. Un dia, per

Barcelona va enviar a Madrid el telegrama de protesta en el qual, entre altres conceptes completament oratoris, es deia que els catalans no són com els gossos que besen, la mà de l'amo que acaba de pagarlos. Dos dies més tard els amics del diputat que havia signat aquest telegrama beaven el sabre del general Primo de Rivera. Amb més dignitat i principis polítics ens hauríem estat i tres humiliacions: la policia del dia 11, aquell telegrama tan pos sortós i la baixesa dels dies 13 i 14.

Per al dia 13 de setembre potser els galles ens haurien organitzat una apoteosi sorollosa si els pupils no haguessin fugit de Galícia escopits i bufetats. Haurien de limitar-nos a meditar una vegada més que amb maquiavelismes no es salven les essències i que mai cap poble no ha aconseguit la llibertat aprofitant "pronunciamientos" i dictadures. Cal no oblidar que molta gent que no es tenen per uns aficionats en política van creure en el mite del "Salvador de España" i en la possibilitat d'una autonomia dictada al corneta d'ordres.

PER QUE CAIGUE IRI- GOYEN

Sota aquest epígraf, escriu A. Reis a "Informaciones":
"El 9 de agosto último, 44 parlamentarios argentinos, del Senado y Cámara de diputados, que representaban a los conservadores de Buenos Aires, los socialistas independientes, la Unión provincial de Salta, los liberales de Tucumán, los demócratas de Córdoba, los liberales de San Luis y los autonomistas de Corrientes, y que tuvieron al día siguiente el apoyo de los radicales antipersonalistas, cuyo Comité Nacional se pronunció en su favor, y el tío de los demócratas progresistas de Santa Fe, publicaron el manifiesto de su oposición al Gobierno de Irigoyen, cuyos párrafos principales, que aclaran lo sucedido posteriormente, dice así:

"Que el sistema de Gobierno republicano representativo y federal de nuestra Constitución ha sido anulado en los hechos por el Poder Ejecutivo Nacional, cuya voluntad arbitraria y despotica es hoy la única norma que rige el manejo de los asuntos públicos; que el Poder Ejecutivo ha subvertido y desnaturalizado el régimen de las autonomías provinciales y ha violado la ley de Instrucción primaria, la ley de Instrucción secundaria, las leyes orgánicas del ejército y la Armada, la ley de Contabilidad, la ley de Obras públicas, la ley Electoral, la ley orgánica del Banco de la Nación, la ley que gobierna la Caja de Conversión, la ley de Ferrocarriles, la ley que establece la jornada de ocho horas, la ley de Presupuestos, las leyes orgánicas de la Justicia y las convenciones internacionales aceptadas por el país, que los dineros públicos se desfilan sin más criterio que el capricho del presidente y las convenciones electorales de partido oficialista precisamente en momentos en que merman los recursos fiscales y el contribuyente sufre las tribulaciones de un malestar económico en vías de agudización."

La oposició, al acusar al president, lo hacía para "coordinar en las Cámaras, y fuera de ellas, la acción de todos: para difundir en el país el conocimiento de los actos ilegales del Ejecutivo y crear un espíritu cívico de resistencia a sus abusos y desmanes."

Un mes escaso después, el Gobierno de Irigoyen cae al impulso de la revolución creada por la repulsa del país a su obra de gobierno y al ejercicio del poder personal.

La revolución argentina ha sido, pues, una revolución de tipo legal y constitucional, puesto que ha separado del Poder a Irigoyen por sus violaciones de la Constitución y de las leyes. Y lo ha separado por un impulso popular sangriento, a pesar de haber sido Irigoyen, durante veinte años, el político más popular de la Argentina, ídolo de las masas. Posiblemente esta dedicación popular ocurrió al caída presidente que el pueblo argentino es profundamente amante de sus libertades y garantías y no tolera de nadie su usurpación. Por haberlo ignorado el hombre del pueblo de hace dos años, eligió en un plebiscito clamoroso, ha sido arrojado de su puesto y escarnecido como no lo fuera jamás mandarlo argentino alguno.

Pero si bien la revolución es de tipo liberal y constitucional, quienes la han ganado han sido los conservadores. Los nombres de Padilla, Sorondo, Bosch, etc., que acompañan en el Gobierno provisional al general Uriburu, son de filiación conservadora. Con ellos se ven los nombres de radicales alvaristas, como Behman, unidos hace tiempo con los conservadores en la oposición a Irigoyen.

Personalmente, el general Uriburu es un militar de cuerpo entero, enérgico y amante del orden sobre todo. Desconocemos sus propósitos respecto al porvenir, pero no creemos que pretenda establecer su transitorio poder. La Argentina no toleraría una dictadura militar, que oía profundamente, y sumiría al país en un período de revoluciones. La tarea que queda para el Gobierno salido de la revolución es la de restaurar el régimen a las leyes, desconocido por Irigoyen, y garantizar el libre ejercicio de la voluntad del país en la elección de su Gobierno y de las Cámaras. Esta tarea es delicada y debe seguirse con absoluta buena fe. No hay que olvidar que Irigoyen fue el símbolo de una revolución contra los conservadores, y que la bandera radical se enarbola en defensa de las libertades públicas. Un Gobierno que a título de mantenedor del orden las desconoce haría renacer de nuevo el viejo espíritu de lucha por la libertad de los hombres civiles argentinos, y los radicales, sus enemigos de hoy, se unirían con un solo hombre frente al poder que acaba de caer."

LA TROUPE NECESARIA

Sota aquest epígraf, escriu J. M. de Nadal al "Boni":

"En estos últimos tiempos se han anunciado, y aun plantados, en algunas localidades de Cataluña, a guisa huelgas, de mayor o menor importancia que el buen sentido, que ha imperado por ambas partes, ha resultado satisfactorio. Merece consignarse el suceso."

No es nuevo el "hecho" de la huelga, ni lo es, tampoco, el de su solución; pero, en los actuales momentos, adquiere, el segundo, una fuerza de moralidad de honestidad profesional, que es digna de ser aprovechada.

Un criterio de discreción y de justicia ha reconocido el derecho a la huelga con todos los prestigios que al derecho al trabajo corresponden; pero la historia de la vida social, de veinticinco años a esta parte, ha venido a enseñarnos que muchísimas veces no es ella una garantía y defensa legítima del obrero, sino un arma política, esgrimida con prodigalidad inconsciente, con miras perturbadoras.

Por esto, en los instantes de pre-ocupación política, el anuncio o el planteamiento de una huelga produce una inquietud mayor que la que, por su importancia, corresponde, por el temor que siempre la acompaña de que existan ocultas influencias ajenas al mundo del trabajo y a los intereses profesionales en lucha.

Una colisión de derechos o un choque de intereses entre patronos y obreros es fácilmente soluble, cuando el asunto se circunscribe a sus límites profesionales; pero, cuando extrínsecos elementos los fuercen a desvelar de sus cauces propios, nada hay más fácil que enmarañar el asunto y meter en la maraña el amor propio irreducible, y extender a toda una región y aun a toda una clase la perturbación, y trasladar a la calle lo que nunca debió salir de la fábrica, del taller o de la oficina.

Por esta razón, cuando la política está inquieta, el primer chisporreo en el mundo del trabajo, alza enseguida, en un futuro próximo, el fantasma de la huelga general; y la huelga general es el más angustioso de los interrogantes políticos.

Resueltas felizmente la mayoría de las huelgas parciales planteadas en Cataluña, creemos llegado el momento de celebrar la clarividencia de cuanto en la solución ha intervenido, y aun a riesgo de "descubrir el Mediterráneo", quizás no será extemporáneo pensar en voz alta, de cara al pueblo, a ese pueblo que ha tenido la discreción de separar — en un momento de tentación manifiesta — los intereses profesionales, de las seducciones y aun de las sugestiones políticas.

La enorme crisis industrial que azota al mundo, y de la que son ejemplos vivos naciones tan poderosas como Inglaterra, Alemania, Estados Unidos e Italia, tiene que ser motivo más que suficiente para una necesaria y provechosa reflexión, con referencia a los obreros de todo el mundo. Esos millones de hombres y mujeres sin trabajo, en paro forzoso de sus actividades productoras, revelan una desproporción mundial entre la producción y el consumo, que puede fácilmente contaminarse a todas las naciones a que aun no afecta, por razones naturales o por circunstancias misteriosas o fortuitas.

Esta crisis, cuyo aumento pavoroso registran las estadísticas, es aun detenida en parte, por la consideración de los grandes productores que mantienen sus fábricas y talleres abiertos, viviendo de sus propias reservas, con la esperanza de que la convulsión presente tiene que ser pasajera. En cuanto esta esperanza concluya, el problema se agudizará enormemente.

Este fenómeno mundial no se ha dejado sentir aun en España con la violencia que en otras naciones. Tal vez la depresión de la propia divisa ha influido en el aumento de la exportación que, momentáneamente, ha detenido el planteamiento del problema; pero no podemos tener la pretensión de escapar a él, con mayor motivo si nuestra moneda continúa siendo la puesta necesaria en el "tapete verde" de las finanzas a ser las oscilaciones que ellas pa-europeas, porque tales pueden llegar deca, que hagan insostenible el mantenimiento de los precios interiores y se destruya el equilibrio que nos permite, aun, mantener nuestras posibilidades exportadoras.

¿Qué sucederá entonces? — y este "entonces" puede presentarse en cualquier momento. Sin las fuerzas de resistencia económica con que cuentan las industrias de los grandes Estados citados, el nuestro sentirá que ir, necesariamente, a una parálisis absoluta en que naufragará las mejores voluntades, porque el conflicto, ya de sí gravísimo, de la exportación imposible, se agravará con la impotencia adquisitiva de una enorme población obrera en paro forzoso.

En el momento en que el tremendo cataclismo comienza a anunciarse, el capital, atemorizado, se retirará de las empresas y cualquiera empresa digna será motivo suficiente para el cierre de un taller o de una fábrica. (Según mis informes, algo de ello — aunque, efímeramente —, se ha producido ya.) ¿Qué ocurrirá, pues, ante el caso de una huelga general de un ramo o de una industria cuya vida económica fuere ya, de por sí, inconsistente o precaria? ¿Qué ocurrirá si esa huelga, para mayor agre-

vación, se generaliza con los caracteres de manifestación política o de estridencia socialista?

A mí me asusta pensar en las consecuencias que, para el capital y, en mayor escala aún, para el trabajo, tendría, que representar el problema. Por esto creo que, en los actuales momentos, toda ponderación será poca en el planteamiento y en la resolución de esos conflictos que entrañan un peligro de repercusiones y derivaciones imprevisibles.

No sería, ciertamente, tanta incertidumbre por los grandes problemas nacionales, sin distinción de clases, ni de regímenes políticos, ni aun de ideas, procedieran ante obreros y patronos la necesidad de una unión o cuando menos, de una tragua de mutua asistencia, para salvar, entre todos, el "hecho" vital del trabajo. ¿Qué, para quien no lo haga, la responsabilidad de la catástrofe?

Municipi

Premiant la noble gesta d'un infant.

En el diari "El Progreso" d'aquesta capital, va aparèixer fa uns quants dies una nota donant compte que un dels escolars que assistien als banyes de l'Escola Municipal de Mar guardava l'embarzar que se'l donava diàriament per a lliurar-lo als seus germans, mancats de tot recurs.

Una senyoreta, que no vol donar-se a conèixer, assabentada d'aquesta bona acció ha tramès al delegat de Cultura, senyor Lluís Massot, perquè la lliuri a l'esmentat nen, que tan bon cor demostra tenir, una esplèndida joguina i una quantitat en metàl·lic per alleujar la situació de la família.

La matrícula de les es- coles nacionals de Bar- celona.

La Junta municipal de Primera Ensenyança, d'acord amb la Delegació Municipal de Cultura, ha establert les oficines per a matricular els alumnes que sol·liciten ésser admesos a les escoles nacionals d'aquesta capital a l'edifici de l'antiga Escola de Música (Passatge de la Indústria, número 9 i 11).

Les fulles sol·licitant l'ingrés es reparteixen gratuïtament a totes les dependències municipals que es detallen a continuació, i una vegada complertes pels interessats, hauran de lliurar-se personalment o trametre-les per correu a les oficines abans dites, on comunicaran als interessats directament l'adopció on-ha estat col·locat l'alumne.

La Junta Municipal de Primera Ensenyança fa públic, per a coneixement dels interessats, que la matrícula a les Escoles nacionals és completament gratuïta.

Dependències municipals en les quels s'han de presentar les sol- licituds d'ingrés a les es- coles nacionals.

Guardia Urbana, districte de-
sè, Rambla del Triomf, Poble
Nou.

Idem idem, districte desè,
Plaça Valentí Almirall, Sant
Martí.

Oficines Centrals d'Higiene,
Plaça Llorens, 1.

Tinent d'Alcalde del districte
primer, carrer Ample,
número 25.

Idem idem, del districte
segon, carrer de Galàbria, nú-
mero 94.

Idem idem, del districte
tercer, Plaça de Frederic So-
ler.

Idem idem, del districte
quart, carrer del Bruc, núme-
ro 100.

Idem idem, del districte
cinquè, carrer de Sadurní, nú-
mero 18.

Idem idem, del districte
sisè, carrer de Sepúlveda, nú-
mero 181.

Idem idem, del districte
setè, carrer de la Creu Coberta,
número 104.

Idem idem, del districte
vuitè, Plaça de Rius i Taulet.

Idem idem, del districte
novè, Plaça Orfila.

Idem idem, del districte
novè, sucursal d'Horta, Plaça
Santes Creus.

Idem idem, del districte
desè, Plaça Valentí Almirall.

Idem idem, del districte
desè, sucursal, Rambla del
Triomf, número 29.

Casa Maternologia i Alletament, Cortes Catalanes, núme-
ro 477.

Guardia Urbana, "Jefatura",
Plaça de la Constitució.

Guardia Urbana de la Bar-
celoneta, carrer de Guifré, nú-
mero 29.

Guardia Urbana del districte
primer, carrer de la Ciutat, nú-
mero 3.

Idem idem, del districte
segon, carrer de Galàbria, nú-
mero 94.

Idem idem, del districte
segon, Mercat de Sant Antoni.

Idem idem, del districte
segon, Can Tunis.

Idem idem, del districte

segon, carrer de Galàbria, nú-
mero 29.

Idem idem, del districte
tercer, Plaça de Frederic Soler,
Sant Gervasi.

Idem idem, del districte
tercer, Plaça de Zorrilla,
Sant Gervasi.

Idem idem, del districte
tercer, Plaça Comas, Les Cortes.

Idem idem, del districte
quart, carrer de Golomines,
Santa Caterina.

Idem idem, del districte
quart, carrer del Bruc, núme-
ro 100, Concepció.

Idem idem, del districte
cinquè, carrer de Sadurní, nú-
mero 13.

Idem idem, del districte
sisè, carrer de Sepúlveda, nú-
mero 181.

Idem idem, del districte
setè, carrer de la Creu Coberta,
número 104.

Idem idem, del districte
vuitè, Plaça Rius i Taulet, Grà-
cia.

Idem idem, del districte
vuitè, carrer de Medes, Vall-
carca.

Idem idem, del districte
novè, Plaça Orfila, Sant An-
dreu.

Idem idem, del districte
novè, Plaça Santes Creus, Horta.

L'admissió d'alumnes ma- triculats a les escoles.

El president de la Junta municipal de Primera Ensenyança fa públic, perquè arribi a coneixement dels mestres nacionals d'aquesta capital, que a les escoles del seu càrrec només podran admetre els alumnes matriculats a les oficines instal·lades amb aquest objecte a la planta baixa de l'edifici del Passatge de la Indústria, números 9 i 11, els quals es presentaran a les escoles a què hagin estat designats amb la papereta d'admissió signada pel president de la Junta.

Interessant-se per millors urbanes.

El tinent d'alcalde senyor J. Josep Rocha, ha presentat a la Comissió d'Exàmpla, mocions interessants la col·locació de tres llums a l'Avinguda de Xile, que en l'actualitat està mancada en absolut d'il·luminació, i voraries al carrer de Consell de Cent, entre Castillejos i Padilla.

El tinent d'alcalde substitut senyor Olivella ha formulat davant la Comissió d'Exàmpla les següents mocions: una a fi que es procedeixi a la plantació d'arbres al Passatge de Can Tunis; una altra perquè al mateix Passatge de Can Tunis es procedeixi a reforçar la il·luminació pública allí existent, am-

LES LLE- TRES MERIDIANS per FOCIUS

La fabrica:

La fabrica:

Psicoanàlisi. — O. Rank ha publicat, simultàniament, dos llibres del més alt interès: "Técnica del Psicoanàlisi" i "La reacció analítica en els seus elements constructius". (Technik der Psychoanalyse. — Die analytische Reaktion in ihren konstruktiven Elementen.) Veritat i realitat. Exhòs d'una filosofia de l'espiritual (Wahrheit und Wirklichkeit. Entwurf einer Philosophie des Seelischen.) editats a Leipzig, per Franz Denicke, Mr. Boudouin en fa la revisió a Scientia (núm. 221-6). Heus-la acti: Otto Rank, que fou un dels primers deixebles de Freud, ha pres, en certs punts del nostre, una posició independent. Ja en els seus treballs escrits en col·laboració amb Ferenczi, es mostra partidari de l'anàlisi activa, és a dir, d'un mètode que permetès més la intervenció de l'analista. Entre les diverses "mesures actives" considerades per Ferenczi, n'hi ha una que Rank troba particularment adequada per a accelerar el tractament: la "fixació d'un termini". Aquesta mesura canvia les habituds del psicoanàlisi freudí, segons el qual l'analista no es creu autoritzat a promunciar-se per endavant sobre la du-

pliant el nombre de llums que sigui convenient, i una altra perquè es procedeixi a la pavimentació de la placeta formada en la confluència dels carrers de "Creu dels Molers i Blai", al carrer del Marquès del Duero.

pliant el nombre de llums que sigui convenient, i una altra perquè es procedeixi a la pavimentació de la placeta formada en la confluència dels carrers de "Creu dels Molers i Blai", al carrer del Marquès del Duero.

ra de la cura. Molt trankment, Rank rehabilita els mètodes d'educació de la voluntat i d'auto-suggestió (Cure), que són, segons ell, molt menys oposats a l'anàlisi del que es diu. Rank, que no nega el valor terapèutic del psicoanàlisi, mostra que no sabem clarificar, que és l'agent pròpiament terapèutic en aquest mètode. S'ha pensat equivocadament si era la presa de consciència del vici, la desferència de l'efecte (transferència), la transferència dels sentiments sobre l'analista. Rank creu que allò que és pròpiament terapèutic és el fet d'una situació absolutament nova per al pacient. Aquesta situació és, sobretot, en el pla de la voluntat. Doncs, la perturbació fonamental que es troba a la base de les neurosis és una torbació de la voluntat. No pas, que el "nervios" sigui mancat de voluntat: ans bé, no sap afirmar la seva voluntat pròpia sense esperar-se, sordament una mala consciència. El rol de l'analista és d'alleujar aquest sentiment fonamental de culpabilitat que coïncideix amb el mateix d'afirmar-se: si no pas, estem parlant, com ha cregut Freud, l'afirmació sexual). Així, es troba col·locat al centre de l'anàlisi un complex al qual no ens ha acostumat el llenguatge dels altres analistes. Rank, en una obra precedent, l'abstracció transmutació de la matèria. Es tracta de la dificultat per a tot home i singularment per al "nervios", d'acceptar la "matèria", l'afirmació de si mateix com a individu. Aquest reís d' "ésser altre" es manifesta tant en el roís d'admetre la diferència dels sexes, homosexualitat píquica, com en els sentiments d'inferioritat i de culpabilitat ("és l'únic d'esser altre que els altres", o bé en les famoses fantasies de "tornada al si matèria"). Rank dona menys importància que Freud als xocs infantils, a les explicacions històriques.

En el segon volum... Rank creu que en la psicoanàlisi corrent hi ha una nomia, entre la teoria i la pràctica. Aquest anàlisi, optimista com a terapèutica, és pessimista com a filosofia. Rank capta l'ordre dels termes. La terapèutica analítica corrent s'equivoca en posar com a norma l'home mitjà i mediocre. El neuròtic no és pas a la vora de la norma, ans al damunt. Se situa entre el mediocre i l'home superior, el qual l'artista creador és la realització més típica. La neurosi no és pas una malaltia, ans, una etapa crítica en un desenvolupament ineluctable, que pertany a la terapeuta de refer. A la "realitat" històrica, que és exterior, s'oposa una veritat psicològica, que escapa en una certa mesura a la categoria del temps, i que és l'única que ens importa profundament. La realitat, diu Wirklichkeit, coneguda en nosaltres pels sentits, només pot influenciar-nos a través de l' "efecte efectiu". Aleshores, efectivament, Rank aporta el seu esforç a la filòsofia de la "totalització" i voldria, per damunt

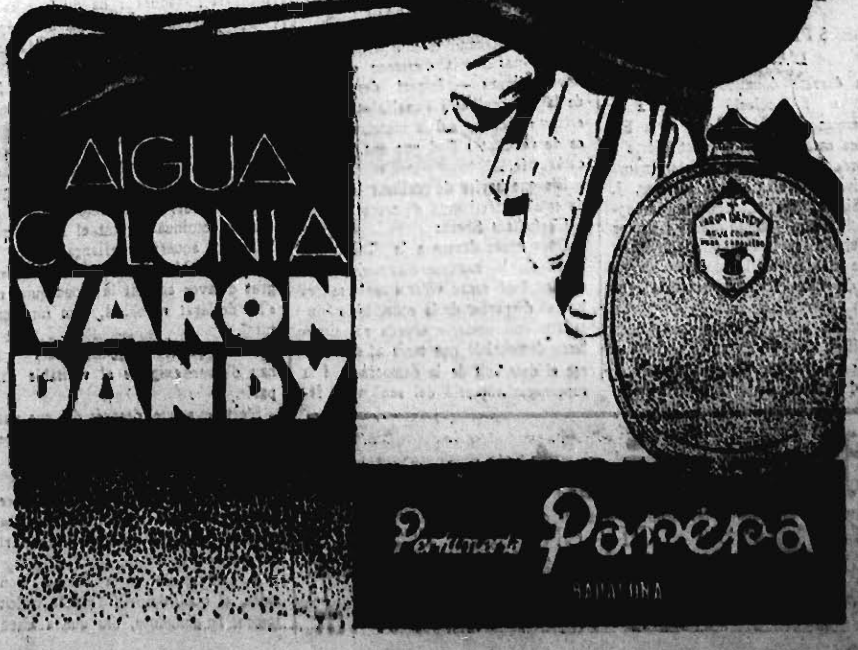
XISTERA BASTÓ GUANTS

fan ésser elegant a
l'home. Es lògic, doncs,
que siguin

XISTERA BASTÓ GUANTS

la vostra marca de
perfum preferida.

"VARON DANDY"
(Perfum per a home)
és l'emblem de la
distinció masculina.

ELS CAPS POLITICS

Manifestacions del comte de Bugallal

Oviedo, 13. — El comte de Bugallal, preguntat pels periodistes, ha dit que el seu viatge a Astúries no té cap significació política.

Avui ha emmarxat a Caravia amb el senyor Argüelles.

Ha dit que el Rei no l'ha cridat a consulta; però que si ho fes no dubitaria pas a anar-hi, car tots els polítics estan obligats a atendre els requeriments del Monarca.

Ha exposat la seva creença que el Govern actual farà les eleccions el mes de gener.

Ha negat que els seus amics de Galícia fossin els autors de la protesta contra la Unió Monàrquica Nacional.

No creu que el Rei el cridi a consulta, ja que ell coneix ja la situació del partit conservador.

Marxarà a Galícia i després a Madrid, coincidint amb la terminació de la jornada regis.

MANIFESTACIONS DELS MINISTRES

La supressió de la censura

Madrid, 13. — El ministre de la Governació ha rebut avui el senyor Alonso Bullón, el governador civil de Girona i el doctor Albifana.

Després el general Marzo ha rebut els periodistes als quals ha dit que no hi havia res noticable.

Creu —ha afegit— que aquest matí ha marxat el President a San Sebastián, però no ho és segur.

Un periodista li ha preguntat si la disposició aixecant la censura a la premsa es faria esperar gaires dies, i el general Marzo, tot rialler, ha contestat que els diaris deien que el dia 18.

Tanmateix —ha dit un periodista— qui té la paraula és vostè. Han entès tot el discurs —ha preguntat el periodista.

El general ha contestat: "La setmana entrant, tal vegada dijous, la censura serà suprimida."

del "psicológic", minuciosament descompost, reconstituït l'"espiritual", que és sinèsi.

U. R. S. S. — Una expedició de l'Acadèmia de Ciències de la U. R. S. S. ha descobert, durant el curs dels seus treballs d'investigació portats a cap al riu de Konkursk, a Mongolia, sota la direcció del professor Poppé, diverses habitacions paleolítiques i un taller molt ben conservat en el qual eren fabricats els utensilis i els instruments de pedra. S'han descobert prop del llac Noji habitacions troglodítiques. Segons el professor Poppé, el riu de Konkursk fou unany poblat per tribus turqueses en el període històric més recent. Unes inscripcions trogades damunt pedres en les quals el nom de Xingis Kan era freqüentment esmentat, foren trobades en les diverses parts d'aquesta mateixa zona.

CAMISERIA

J. Rodríguez Casals
Ronda de Sant Antoni, 78
(davant Muntaner)

Corbates,
Païames,
Mitges,
Mitjons,
etc. etc.

Informació catalana

Les obres d'Alain Gerbault... sortiran en català molt aviat, al preu de 550 pessetes el volum. Edicions Adel.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Llibres per a la biblioteca d'Andorra

Els darrers donatius de llibres rebuts, a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, per a la Biblioteca catalana que ha estat oferta a Andorra van ésser cedits pels senyors J. Vives Borrell, Antoni Mestre, J. M. Simon, Joan Longueres, Josep-Sebastià Pong, Joan Sallars i doctor P. Nubiola de la Comunitat de Montferrer, d'un grup de 72 socis del Club Excursionista de Gràcia.

Efectuat ja el lliurament al M. I. Consell General de les Valls, tenim noia, per lletres, d'altres donatius, dels quals donarem compte un cop rebuts.

L'ANIVERSARI DEL 13 DE SETEMBRE

A la tomba del Sr. Primo

Madrid, 13. — Amb motiu de l'aniversari del Cop d'Estat de 1923, la tomba on hi ha les despulles del general Primo de Rivera al cementiri de Sant Isidre, ha aparegut aquest matí coberta de flors.

També hi havia a la tomba, unes corones de flors del diari "La Nación" i una corona de flors que el director d'aquest diari hi ha dut per encàrrec d'una senyoreta de Barcelona.

Des de les vuit del matí, donarà guàrdia a la tomba, els Legionaris d'Espanya.

A les deu, a la capella del cementiri, s'ha dit una missa, la qual ha estat oïda pels fills de l'ex-dictador, el seu germà, el comte de Guadalquivir, els senyors Callejo i Maestre, el general Hermosa i altres personalitats.

Després, davant la tomba, s'ha resat un responso.

Durant tot el dia ha desfilat pel cementiri de Sant Isidre molta gent.

També a l'oratori del carrer de Gràcia, s'ha dit una missa a la qual han assistit nombroses personalitats.

Els esquerrans espanyols i el 13 de setembre

Madrid, 13. — Amb ocasió del 13 de setembre, diversos homes d'esquerra han exposat el seu punt de vista sobre la dictadura.

Marcel·lí Domingo, diu que cal instituir un règim que no permeti dictadures i tingui autoritat per a imposar sancions pel fet del seu adveniment.

Julia Besteiro:

La major responsabilitat dels autors del cop d'Estat de 1923 (que són molts més dels que apareixen com a tals), consisteix en haver fet impossible, o almenys difícil, la solució normal del problema polític d'Espanya: l'organització de la República democràtica.

Han transcorregut set anys des del cop d'Estat i cal reconèixer que l'Espanya nova que pugna per sorgir, no ha acabat encara d'orientar-se amb fermesa i claredat.

S'han fet, no obstant, grans progressos, i serien encara molt més grans si poguéssim viure en un règim de veritable llibertat i mutu respecte de les opinions.

Angel Pestanya:

"El balanç de la Dictadura cal establir-lo, no pels seus èxits; cal anar més lluny i establir-lo pel mal que ha causat a les generacions que han viscut i crescut en la ceguera mental, en la ignorància del pensament, en la incultura i en la incivilitat. És aquí on cal establir el deure i l'haver."

El balanç que cal fer per la nostra part, ja el tenim fet.

Obint a una convicció i a un pensament i una idea de superació social i del nostre amor per la justícia, amants del progrés que dignifica i ennobleix, condemnem la dictadura, per a sempre, perquè ella vingué a endarrerir l'avenc cultural, científic i artístic del nostre poble en moltes dècades.

Alvar Albornoz:

"La darrera Dictadura espanyola aconsegueix el moment culminant d'un procés de descomposició i la gestualitat pel·lucica de Mussolini no és sinó un grotesc remei històric."

Salvador Querol:

"La dictadura de Primo de Rivera fou odiosa per tot. A causa del seu origen, perquè vingué ajudada per la Lliga i els patronats, contra el tímid liberalisme espanyol, que comença el pecat de voler governar de conformitat amb el seu credo; contra la Confederació Nacional del Treball; contra el Parlament, que estava disposat a demanar comptes per la catàstrofe d'Almora, i contra la Premsa, que encoratjava els parlamentaris."

Joaquim Pi i Suñer:

"És el record de la vergonyosa jornada del 13 de setembre de 1923 per a excusar-la. Que serveixi d'escarment per a evitar que mai més no es reproduïxi."

Siefried Blasco Ibáñez:

"Encara que desansegura per a bé d'Espanya l'odiosa dictadura, vergonyosa i odiada de nostra història, els que varem ésser víctimes dels seus odis no hem de cessar en la nostra acció fins aconseguir que s'apliqui la justícia del poble a l'autor del cop del 13 de setembre."

Angel Ossorio:

"Molt vergonyós fou sofrir un 13 de setembre; però fou molt més trist haver-lo merescut; i serà encara més vergonyós necessitar un altre cop d'Estat."

En aquest canvi estem, perquè lluny d'haver-nos servit d'esmena els sis anys indígenes — imperi desenfrenat de la immoralitat i fanatisme — estem reincidint en la mateixa política de vacil·lar i fletar que ens portà la catàstrofe.

Els que havien de realitzar la caiguda estan entremetuts en cercar actes."

L'estudiant Sbert:

Dues coses debent a la Dictadura, sense els hi haguessin d'agrair, perquè ens els hagués sentit voler i sentit saber-ho, i d'entendre de la consciència a l'entendament emmurat, enervada pel simulacre democràtic que tenia al seu càrrec el descrèdit de la democràcia i la supernaturalització del sentit de la

PER SI HI HAVIA CANVIS AL GABINET

"El Pueblo Gallego" contra el senyor Cambó

Vigo, 13. — Davant els rumors que corren que al mes entrant hi haurà una modificació ministerial i entraran a formar part del Govern elements de la dreta i amics del senyor Cambó, el diari "El Pueblo Gallego" diu en un editorial que cal sortir al pas de la possibilitat d'aquest canvi.

Afegeix que si bé el Govern actual manca de força política pròpia, és sempre preferible al conglomerat catalanista-conservador que s'anuncia per substituir-lo, tenint en compte la fi a què està cridat tot Govern monàrquic en els moments actuals, això és, consolidar el règim, cosa que només es pot aconseguir posant en marxa la màquina constitucional.

Diu que li sembla ara extemporàni i perillós qualsevol canvi ministerial, sobretot en el sentit de dreta perquè arribaria a acabar amb la paciència del poble.

Acaba dient que el punt difícil del Govern són unes eleccions sinceres, per a les quals considera que el gabinet Berenguer mereix més confiança que un Govern catalanista-conservador.

deral en els sectors liberals de tota una Espanya que s'ha donat compte que comença a morir quan morien Padilla i Maldonado.

Si Primo de Rivera, amb la mateixa bona fe que accepta els quatre milions dels funcionaris, és catalanista, el catalanisme i els nacionalismes federals haurien acabat amb l'identificació final al qual espera els nàufrags de la Unió Patriòtica.

Les tres gràtituds d'"El Debate"

Madrid, 13. — "El Debate", comitènt el cop de setembre, escriu: "Es de justícia dedicar: un record de gràtitud al il·lustre marquès de Estella, que fou en aquella ocasió salvador de la Patria; al Ejército, que és qui ha traïdo la llibertat; i al Rey, que com tanta alietat supo resolver aquella crisi, i gràcies a cuya sabia intervenció ho mismo en el establecimiento que en el cas, la dictadura se pudo hacer en España sin violentas conmociones y sin derramar una gota de sangre."

Finalment fa ús de la paraula el senyor Balbontin. Diu que per sortir de la tirania que sempre li oprimit el poble espanyol hi ha només dues solucions: una, la dels que creuen de bona fe que aquesta tirania pot enderrocar-se per la persecució, i una altra, la dels que creuen que cal emprar la violència.

El sistema de la persuasió ha fracassat del tot. Cal emprar la violència, i per això, han d'actuar tant els obrers manuals com els intel·lectuals, car tota revolució, per burgesa que sigui, és beneficiosa per al poble.

Tots els oradors han estat molt ovacionats.

A la U. P. de Madrid

Madrid, 13. — Als locals de la Unió Patriòtica s'ha celebrat aquesta tarda una vetllada commemorativa del 13 de setembre.

Mitings republicans

Madrid, 13. — Tal com estava anunciat, aquesta nit s'han celebrat diversos actes públics als centres republicans de Madrid.

L'objecte de les reunions, segons els oradors, era no tan sols per a protestar en la data del 13 de setembre contra la dictadura del general Primo de Rivera, sinó també contra l'actual situació política, i principalment contra els abusos i corrupcions que feren possible el cop d'Estat del marquès d'Estella.

Tots els actes s'han vist molt concorreguts.

En el celebrat al Circol Federal, el seu president, senyor Riancho, després de fer una fervorosa afirmació dels ideals parragallans, es referí als que combatien avui els republicans, acusant-los de pactar amb l'enemic de la patria: el separatisme.

No és nova l'acusació — digué l'orador —, però cal que la rebuts: no hi ha separatisme ni a Catalunya, ni a Basconia ni a Galícia; si hi ha separatisme cal cercar-lo a Guadalupe i en altres terres espanyoles que són closos tancats del caciquisme que ha governat a Espanya des de la Restauració.

Quins perills poden derivar-se d'un règim d'autonomia? Què deuen les regions al centralisme? La dictadura ha ocasionat molts mals, però també ha proporcionat un gran benefici: el de coadiuvar eficaçment a despertar l'esperit nacional. Els abusos de la dictadura han fet més pels ideals republicans que totes les propagandes que nosaltres realitzàvem.

L'orador també s'ha referit als problemes econòmics i ha posat de relleu la mala administració de la dictadura, causa i origen de l'actual depressió de la peseta.

També parlà del monopoli de Petrolis, de la concessió de la Telefonia, dels salts d'Alberca, etc., per demostrar que la dictadura, que tant es vanà de patriotisme, no féu altra cosa que inventar negocis en benefici de parents i amics.

Que vingui la República, que ja veurà després Espanya quina classe de règim republicà desitja.

Un miting a Madrid

Madrid, 13. — Organitzat pel grup sindicalista de Madrid s'ha celebrat aquesta tarda un miting de protesta contra la dictadura, en el qual han parlat els senyors Felició Benito, Miquel González i els advocats senyors Zubillaga i Balbontin.

Felició Benito ha atacat violentament la dictadura i ha dit que calia vigilar per impedir que una altra època de vergonya pesi novament damunt el poble espanyol.

Ha afegit que cal exigir totes les responsabilitats anteriors i posteriors a la dictadura.

L'advocat senyor Zubillaga ha començat parlant del senyor Sánchez Guerra, el qual, després de dir que havia perdut la confiança en la confiança, continua servint el senyor que li atorga aquesta confiança.

Diu que Melquíades Álvarez, a desgrat d'haver cridat la monarquia, no s'ha declarat republicà, com fóra natural.

Parla de les responsabilitats que han d'ésser exigides al veritable culpable.

S'estranya que, després del que passà a Mont-Arreix, exercissin aleshores funcions homes que foren cotinuos a grua.

Acaba dient que no és als ministres que cal demanar responsabilitats, car aquests no foren més que secretaris de despatx.

A continuació parla Miquel González, el qual, després d'atacar violentament la dictadura, diu que a Espa-

L'ESTATUT MUNICIPAL

Un projecte de reforma

Madrid, 13. — Presidida pel senyor García Cortés, s'ha reunit avui la ponència encarregada de l'estudi de la reforma de l'Estatut Municipal, que ha d'ésser sotmesa a l'Assemblea municipalista que es celebrarà a València el mes d'octubre vinent.

S'ha tractat de primer dels articles que es refereixen a la forma d'elecció dels regidors, i s'han creat acceptables per a aquesta finalitat les normes que determina l'Estatut.

Referent als regidors corporatius, s'ha acordat proposar la seva supressió.

També s'ha acordat que han de mantenir-se el ple i la comissió permanent, però aquesta ha d'ésser tan sols la representació del poder executiu i elevar al ple tots els assumptes que ofereixin dificultat de tramit.

Els regidors que constitueixen la permanent seran al seu torn delegats de servei; però els tinentes d'alcalde seran elegits entre regidors que no formin part de la Comissió permanent.

Per a la imposició de multes es constituirà un tribunal de regidors jurats, tribunal que entendrà en la jurisdicció de tots els districtes, indistintament.

S'ha acordat proposar que tant els tinentes d'alcalde com els regidors gaudeixin d'un sou decorós.

També s'han formulat diversos acords relacionats amb la Hisenda municipal. El més important de tots ha estat el relatiu a proposar que les atencions de primera ensenyança siguin del compte de l'Estat.

mya, ultra la dictadura militar, hem sofert la dictadura de l'Església, que sempre ha posat una llosa, de plom damunt les llibertats espanyoles.

Ataca seguidament els socialistes, que "ajudaren i col·laboraren amb la dictadura de edel Consell d'Estat i que enganyen miserablement la classe treballadora. Diu que cal posar-los fora de combat.

L'orador acaba dient:

Responsabilitats per a tots, car tots som responsables per haver permès les coses que han passat.

El poble, per rehabilitar-se, o bé un canvi, i el d'anar a l'acció violenta, encara esperant ordres que no vindran mai.

Finalment fa ús de la paraula el senyor Balbontin. Diu que per sortir de la tirania que sempre li oprimit el poble espanyol hi ha només dues solucions: una, la dels que creuen de bona fe que aquesta tirania pot enderrocar-se per la persecució, i una altra, la dels que creuen que cal emprar la violència.

El sistema de la persuasió ha fracassat del tot. Cal emprar la violència, i per això, han d'actuar tant els obrers manuals com els intel·lectuals, car tota revolució, per burgesa que sigui, és beneficiosa per al poble.

Tots els oradors han estat molt ovacionats.

A la U. P. de Madrid

Madrid, 13. — Als locals de la Unió Patriòtica s'ha celebrat aquesta tarda una vetllada commemorativa del 13 de setembre.

Mitings republicans

Madrid, 13. — Tal com estava anunciat, aquesta nit s'han celebrat diversos actes públics als centres republicans de Madrid.

L'objecte de les reunions, segons els oradors, era no tan sols per a protestar en la data del 13 de setembre contra la dictadura del general Primo de Rivera, sinó també contra l'actual situació política, i principalment contra els abusos i corrupcions que feren possible el cop d'Estat del marquès d'Estella.

Tots els actes s'han vist molt concorreguts.

En el celebrat al Circol Federal, el seu president, senyor Riancho, després de fer una fervorosa afirmació dels ideals parragallans, es referí als que combatien avui els republicans, acusant-los de pactar amb l'enemic de la patria: el separatisme.

No és nova l'acusació — digué l'orador —, però cal que la rebuts: no hi ha separatisme ni a Catalunya, ni a Basconia ni a Galícia; si hi ha separatisme cal cercar-lo a Guadalupe i en altres terres espanyoles que són closos tancats del caciquisme que ha governat a Espanya des de la Restauració.

Quins perills poden derivar-se d'un règim d'autonomia? Què deuen les regions al centralisme? La dictadura ha ocasionat molts mals, però també ha proporcionat un gran benefici: el de coadiuvar eficaçment a despertar l'esperit nacional. Els abusos de la dictadura han fet més pels ideals republicans que totes les propagandes que nosaltres realitzàvem.

L'orador també s'ha referit als problemes econòmics i ha posat de relleu la mala administració de la dictadura, causa i origen de l'actual depressió de la peseta.

També parlà del monopoli de Petrolis, de la concessió de la Telefonia, dels salts d'Alberca, etc., per demostrar que la dictadura, que tant es vanà de patriotisme, no féu altra cosa que inventar negocis en benefici de parents i amics.

Que vingui la República, que ja veurà després Espanya quina classe de règim republicà desitja.

Un projecte de reforma

Madrid, 13. — Presidida pel senyor García Cortés, s'ha reunit avui la ponència encarregada de l'estudi de la reforma de l'Estatut Municipal, que ha d'ésser sotmesa a l'Assemblea municipalista que es celebrarà a València el mes d'octubre vinent.

S'ha tractat de primer dels articles que es refereixen a la forma d'elecció dels regidors, i s'han creat acceptables per a aquesta finalitat les normes que determina l'Estatut.

Referent als regidors corporatius, s'ha acordat proposar la seva supressió.

També s'ha acordat que han de mantenir-se el ple i la comissió permanent, però aquesta ha d'ésser tan sols la representació del poder executiu i elevar al ple tots els assumptes que ofereixin dificultat de tramit.

DISPOSICIONS DIVERSES

Madrid, 13. — "La Gaceta"

d'avui publica una R. O. establiment el nou règim de matrícules a les Universitats, que es satisfaràn en dos terminis. El primer el setembre, que serà de 6750 pessetes més 13 pessetes per al Patronat, i el segon termini serà de 30 pessetes.

Madrid, 13. — "La Gaceta" d'avui publica la formació del Comitè Patriàtic de Pastissers, Confeters i Rebosters de Barcelona, la secretaria de la qual anirà a càrrec de M. Pilar Suárez Pintó.

Vocals patrons propietaris pastissers: N'Enric Farrer, Tomás Bonnin i Josep Caro. Suplents, Josep Riera i Josep Roig.

Vocals obrers pastissers: Josep Fontanet, Joan Barr i Guillem Carbero. Suplents: Josep Sonest, Francesc Torres i Francesc Donados.

Vocals patrons propietaris confeters: Ramon Renyé, Francesc Oñiva i Llibre S'erra. Suplents: Gabriel Coloreu, Joan Blasi i Ramon Soler.

Vocals obrers confeters: Angel Salvador, Joan Manach i Joaquin Galceran. Suplents: Josep Millén i Jaume Asens.

Vocals patrons propietaris rebosters: Jaume Vives i Josep M. Roman. Suplents: Ignasi Capeta, Pau Rius i Joan Sallés.

Vocals obrers rebosters: Josep Picó, Martí Serra i Jordi Florença. Suplents: Miquel Florença, Delí Solanes i Miquel Palau.

ELS DICTADORETS

El senyor Cruz Conde es retira

Madrid, 13. — Avui s'ha publicat una Real ordre per la qual es concedeix el retir, a demanda pròpia, al tinent coronel d'artilleria, recentment ascendit a coronel, senyor Josep Cruz Conde, el qual, com es recorda, exercí el càrrec de director de l'Exposició de Sevilla durant la dictadura.

Els drets dels emigrants

Madrid, 13. — Al ministeri del Treball han facilitat una nota que diu: "Acaba de celebrarse en Bruselas la Conferencia Parlamentaria Internacional del Comercio, a la que han asistido los representantes españoles señores Gascon y Marín y Salvador Díaz."

La Conferencia ha revestido gran importancia, pues en ella se ha examinado el tema de la cooperación económica internacional teniendo una señalada intervención los delegados de España.

En las conclusiones adoptadas se tienen presentes los acuerdos de otras conferencias internacionales, principalmente el derecho de los emigrantes, no sólo al ejercicio de sus derechos civiles, sino al desenvolvimiento de su actividad económica y a la necesidad de intensificar la protección al emigrante en el curso de su viaje, haciendo efectiva la inspección y organización de éste, teniendo en cuenta el aspecto internacional del derecho de emigración."

La perturbació atmosfèrica de França es desplaça al llarg de la Mediterrània cap a Llevant.

Roman estacionat l'anticicló de les Açores i el de la Báltica es desplaça una mica cap a l'Est.

La temperatura màxima d'ahir a Espanya fou de 28 graus a Sevilla i Màlaga i la mínima de 6 a Terol.

A Madrid la màxima fou de 21 i la mínima ha estat de 12.

Agricultura. — Plou a la zona cantàbrica.

Navegants. — Maror a la Cantàbria.

Temps probable fins al dia 14, a les set del matí. — Cantàbria i Galícia, vents moderats de Ponent i aigües. Resta d'Espanya, vents febles de direcció variable i cel tapat.

Exposicions d'Art

SALA PARES
ANTONIA FERRERES
VICENTE SOLER I JORBA
EVELI PALAU
Fins al 15 de setembre

GALERIES LAIETANES

CORTS CATALANES, 618
Exposició permanent de pintura antiga i moderna

ESTUDI ARENYES

Corts Catalanes, 170
Exposició permanent i venda d'antiquitats i objectes d'art
Pintura antiga i moderna

LA PINACOTECA

PASSEIG DE GRÀCIA, 84
Pintura catalana moderna
CABER, GALVINY, GARCIA, PASQUAL, MONTAUD, LLAVENETAS
Gravats, motlures d'art, etc.

MARIA ESCLASANS

PETAT, 12 (darrera de la Central)
Compravenda de
ANTIGUITATS I OBJECTES D'ART

ESTRANGER

L'ESGLÉSIA I EL FEIX

La rendició de les forces de Pius IX no serà commemorada

Roma, 13. — La decisió de Mussolini d'abolir la festa nacional del dia 20 de setembre, data de la rendició de les tropes de Pius IX, ha causat molt desagradable sorpresa en el Vaticà. S'ha dit que Mussolini substituirà aquesta festa per una altra que commemorarà la firma del Tractat de Letran. El Sant Pare ha manifestat la seva satisfacció per la decisió del cap del Govern.

S'assegura que tan prompte com sigui promulgat el Tractat de Letran, Mussolini farà el Papa.— Fabra.

Explosió en una fàbrica de pólvora

Wichita (Kansas, E.E. UU.), 13. — Ales fàbriques de pólvora Dupont, d'aquesta ciutat, ha ocorregut una violenta explosió que ha produït molt de pànic. Totes les quadres de la fàbrica quedaren esmicolades i les parets foren llançades a gran distància, i es trencaren molts vidres de la població. Hi han nombrosos ferits. — Fabra.

Els accidents de la mar

Hong Kong, 13. — El missatge en el qual s'anunciava que tota la tripulació de l'"Ibuki Maru", havia estat salvada, ha resultat dissortadament, gràcia.

Un radiograma expedit per una de les embarcacions de cabotatge que accedien en auxili del vaixell naufragat, diu que la poga recollir a bord 11 cadavres i tres mariners del vaixell naufragat.

Els altres 14 tripulants, els quals intentaven salvar-se en una almadia, han desaparegut, sense que, malgrat les recerques portades a cap, se n'hagi trobat ni rastre. — Fabra.

L'ASSEMBLEA DE GINEBRA

El debat sobre l'activitat de la Societat de Nacions

Ginebra, 13. — A la sessió celebrada aquest matí per l'Assemblea de la Societat de Nacions, ha seguit la discussió general respecte a les activitats de l'organisme.

El senyor Morin, ministre d'Afers estrangers de Suïssa, ha reconegut que la Societat de Nacions respon a una necessitat imperiosa de la vida internacional.

Ha expressat la seva confiança en que no s'adoptarà en el curs d'aquesta reunió cap decisió per al nou moment d'un Comitè d'Estudis que aquesta decisió hagi estat precedida d'un debat en el si de la mateixa Comissió.

El senyor Graham, ministre de Comerç anglès, ha examinat els diferents punts de vista dels problemes econòmics plantejats davant la Societat de Nacions i ha declarat que la situació estava lluny d'ésser satisfactòria.

Es necessari, ha afegit, assegurar la major llibertat possible als canvis i arribar a una minva efectiva de les tarifes duaneres.

Segons la seva opinió, la Conferència de la meia no respongué a les esperances que havia fet concebre. La Conferència comercial que en resultà i per la qual els Estats signataris es comprometen a no elevar les tarifes duaneres, no val més que per un any.

A més ha d'ésser ratificada abans del 18 de novembre perquè es pugui procedir a negociacions importants.

Acabat el discurs del senyor Graham, s'ha suspès la sessió fins a les tres de la tarda. — Fabra.

Ginebra, 13. — L'Assemblea de la Societat de Nacions s'ha reunit aquesta tarda a les cinc, i ha celebrat una curta sessió sota la presidència del senyor Titulesco.

Ha parlat per primera vegada un representant d'Àsia, el príncep Varnvidya, primer delegat de Siam, el qual ha afirmat que el seu país compta en tot moment els seus compromisos internacionals.

Féu després constar, que Siam volia la llibertat tant com puguin voler-la els pobles occidentals.

Després el delegat d'Albània, senyor Frascheri, afirmà la necessitat d'establir una intel·ligència internacional.

Després, el primer delegat de Colòmbia, senyor Urrutia, en nom de totes les delegacions llatino-americanes, presenta una proposició per la qual expressa el seu reconeixement a la seva veneració vers el precursor de la Societat de Nacions i aliberador de les Repúbliques llatino-americanes, Bolívar, associant-se a l'homenatge que les estamentades repúbliques llatino-americanes estan disposades a retre-li.

Totes les delegacions presents en la sessió s'associaren a aquesta proposició.

El president, senyor Titulesco, ha felicitat el delegat de Colòmbia, la proposició del qual ha estat acceptada. — Fabra.

L'AGITACIO ARGENTINA

Irigoyen serà portat a Europa

Londres, 13. — Al "Times" li telegrafia de Nova York que el vaixell de guerra argentí "General Belgrano", ancorat a 30 milles de Montevideo, en espera d'ordres del govern argentí. Sembla que el general Uriburu no té grans desigs de veure convertit l'ex-president Irigoyen en heroi de grans manifestacions de simpatia a la seva arribada a Montevideo i s'inclina perquè vagi a residir a Europa, sigui portant-lo en el propi "Belgrano", o transbordant a alta mar. — Fabra.

Les obligacions financeres del govern

Buenos Aires, 13. — Ha declarat el nou ministre de Finances que el govern argentí s'ocuparà de les obligacions contraes pel govern d'Irigoyen però, ha recordat que l'Argentina sempre ha fet honor a la seva signatura. — Fabra.

Irigoyen s'establirà a Sant Joan de Luz

Paris, 13. — Comuniquen de San Joan de Luz que circula el rumor que el president argentí Irigoyen s'establirà en el país basc d'on és oriund. — Fabra.

Manifestacions d'Uriburu

Buenos Aires, 13. — En un interviu celebrat amb un representant de l'Agència Havas, el general Uriburu manifestà que es trobava patriòticament satisfet del grandios espectacle que havia donat el poble en la jornada del dia 6, així com per les demostracions d'entusiasme que s'havien produït amb motiu del jurament del nou Govern.

Afegí que l'esperit argentí, que semblava adormit els darrers anys, sorgí novament el dia 6 i que si ell sent optimisme, és perquè no pot dubtar de la tradició cívica d'un poble que ha fonamentat la seva història en l'epopeia.

Cridat a col·laborar en el nou Govern—ha seguit dient el senyor Uriburu—han acceptat sense preocupació de saber si per virtut d'aquesta acceptació, haurien de descurar llurs afers.

Després de fer constar que molts funcionaris han ofert la seva dimissió, per tal de facilitar la tasca d'organització, ha dit que no era possible de mostrar-se satisfet, puix, excepte el grup que ve d'ésser derrotat, tots els partits, des dels conservadors als socialistes, han palesat públicament llur confiança en el Govern nou i el mateix han fet les principals associacions professionals, les federacions d'estudiants i, en general, tot el que representa una força viva al país.

Ha acabat dient que el nou Govern s'esforçarà en mantenir una situació normal i que únicament es reprimiran els delictes, protegent el treball i atenent les reclamacions dels obrers, en tot allò que sigui just. — Fabra.

Un raid Canadà-Anglaterra

Montreal, 13. — Els aviadors capità Boyd i tinent Comor han emprès el vol aquest matí a bord del seu avió "Colombus", amb direcció a Harbour Grace, primera etapa del vol Canadà-Anglaterra que es proposen realitzar. — Fabra.

Els accidents de l'aire

Pretria, 13. — Prop de l'aeròdrom de Roberts Heights ha caigut a terra un avió militar.

Ha quedat destruït.

Les dues persones que ocupaven l'aparell han quedat mortes en l'accident. — Fabra.

Bombons verinosos

Paris, 13. — Segons un telegrama de Londres, adreçat a "Le Matin", el "Daily Mail" publica la següent informació:

Fa uns dies, uns quaranta nens de la població de Cheshire, van sofrir intoxicació per haver menjat bombons.

Immediatament es va obrir una informació, i s'esbrinà que la fàbrica havia venut els bombons i es va comprovar que els bombons, d'un gust agre, contenien arsènic.

Proseguirien les gestions, per tal de saber on havien estat enviats els bombons de l'esmentada fàbrica.

El públic ha estat advertit del que passava, i especialment els pares dels nens que van a les escoles, i que en el moment d'entrar i sortir de classe, frueixin d'uns moments que poden utilitzar per a comprar lleminadures.

Altres notícies anuncien que a Wallasey hi ha altres quinze infants que sofreixen intoxicació, i a Sarsbury, deu infants més. — Fabra.

Suècia demana la reelecció al Consell

Ginebra, 13. — En la sessió celebrada per l'Assemblea de la Societat de Nacions, el president, senyor Titulesco, ha donat lectura a una carta de la delegació sueca, en la qual aquesta sollicita de l'Assemblea que es pronunciï a favor de la seva reelecció com a membre del Consell. — Fabra.

LES ELECCIONS ALEMANYES

Hi ha 7.115 candidats

Berlin, 13. — En un comunicat oficial que ha estat facilitat a la Premsa s'anuncia que en les llistes electorals de les diferents circumscripcions figuren 6.651 candidats.

Com que la llista central del Reich comprèn 464 noms, resulta que el total de candidats és de 7.115, dels quals 637 són dones. — Fabra.

Pronostics

Berlin, 13. — El "Diari de les vuit del vespre" fa pronostics respecte les eleccions de demà, i diu que el nou Reichstag quedarà constituït, probablement, en la forma següent:

Socialistes, 151; democrats, 65; comunistes, 35; socialistes nacionals d'Hitler, 50; nacionalistes d'Hugenberg, 45; conservadors populars de Treviran, compresa la Lliga camperola d'Schele, 45; populistes, 30; partits de l'Estat, 25; partit econòmic, 25; populistes bavares, 16; altres partits 13. Es a dir, un total de 526 diputats, 33 més que en el Reichstag anterior.

El diari atorga que ja està assegurada la formació d'un gran col·lectiu que sostindrà el Govern. — Fabra.

Els centristes

Berlin, 13. — En un discurs electoral pronunciat a Karlsruhe, el canonge Kaas, cap del partit del Centre, ha dit que els centristes no consideren com a èxits definitius els èxits per etapes, com semblen creure alguns i ja arribarà el moment en què aquesta afirmació quedí demostrada.

Per ara —ha dit— havem de seguir una política d'intel·ligència, ja que no tenim altre camí.

Volem establir el nou estat damunt bases sòlides, per tal que quan es posin novament damunt la taula les ofensives de política estrangera, entre les quals hi ha la reducció de les reparacions, no es recomenci l'espectacle deplorable de París i La Haya.

El temes donarà la raó a qui la tingui. — Fabra.

LA RUSSIA SOVIETICA

Els funcionaris que no volen tornar

Paris, 13. — L'Agència Tass comunica de Moscou que el Tribunal Suprem de la U. R. S. S. ha dictat sentència en el procés contra l'enginyer belga Vassili Delgas, funcionari que fou de l'oficina tècnica russa de Koimstrol, que l'envia a Nova York per estudiar una qüestió relativa a la construcció de fàbriques de productes químics. L'enginyer belga es nega a tornar a Rússia. El tribunal soviètic l'ha declarat fora de llei.

Se l'acusava d'estar en relacions amb certes empreses nord-americanes. Des de 1926 pertanyia a l'organització soviètica dels Estats Units. El dia 4 d'agost va dimidir per carta, expressant la seva ferma resolució de romandre als Estats Units. — Fabra.

L'expedició àrtica de Franklin

Fort MacMurray (Alberta, Canadà), 13. — Es coneixen detalls nous dels descobriments de les restes de l'expedició àrtica de Franklin que havia quedat en el més gran dels misteris durant 83 anys.

El descobriment l'ha realitzat el comandant aviador Burwash amb el seu pilot Gilbert, primers aviadors que, segons llurs manifestacions, han aterrat a la illa de King Williams.

Per les dades aportades pels aviadors hi han indicacions que alguns homes dels que formaven part de la tripulació, varen morir de l'escorbut. La circumstància de trobar diverses sepultures alinades simètricament, prova que aquells sucumbien successivament, i eren enterrats per llurs camarades, els quals, més tard o més aviat, degueren morir de fam i dels sofriments. Així ho fa creure el fet d'haver estat descoberts ossos i esquelets en el que se suposa que era un campament dels expedicionaris.

Les tombes consisteixen en munts de pedres molt deformats per les tempestes, almenys que hagin estat saquejades per alguns tribus índies en les seves expedicions al nord, en temps de bonança. Entre les restes va trobar-se una americana i un pantaló de pell d'ús molt ben conservats.

En el transcurs del vol els aviadors també reclogueren veure les restes d'una embarcació abandonada. — Fabra.

La situació del president Irigoyen

Nova York, 13. — Diuen de Buenos Aires a l'Associated Press que s'anuncia oficialment que l'ex-president Irigoyen es troba a bord del creuer "General Belgrano", actualment al llarg de Buenos Aires i que com el president caigut està en qualitat de detingut, no és possible sortir de la República Argentina. — Fabra.

Festes a Buenos Aires

Buenos Aires, 13. — A la Catedral s'han celebrat solennment els funerals per les víctimes de la revolució, amb assistència del vice-president senyor Santamarina, el Govern i nombroses personalitats, especialment diplomàtics, sense que es registrés la més petita alteració d'ordre.

La multitud ha aclamat els soldats quan han desfilat davant les autoritats.

La ciutat està guarnida i hi ha confiança absoluta. Han reprès la vida normal, el comerç, les escoles, etc. — Fabra.

Oferiment de crèdits

Buenos Aires, 13. — Deu establiments bancaris estrangers s'han adreçat al Govern argentí sol·licitant disposats a concedir-li crèdits per valor de 30.000.000 de dòlars. — Fabra.

L'AGITACIO CUBANA

L'actitud dels Estats Units

Londres, 13. — Comuniquen de Washington al "Morning Post" que tot sembla indicar que regna certa agitació a Cuba. El cert és que la situació de Cuba inspira certa inquietud.

A propòsit d'això, es fa observar que en virtut del Tractat de París, que posà fi a la guerra hispano-americana, els Estats Units tenen la missió de mantenir a Cuba un Govern capaç de protegir les vides i béns dels habitants de la illa.

L'absència de Mr. Stimson en tals moments, és molt comentada, i tot sembla indicar que la dimissió del ministre d'Afers Estrangers no es farà esperar. — Fabra.

LA QUASI DICTADURA DE POLONIA

Un miting prohibit

Varòvia, 13. — Els periòdics anuncien un decret del Govern que prohibeix la celebració de reunions de caràcter polític a l'aire lliure.

Amb aquest motiu el comissari de policia ha prohibit la reunió anunciada per a demà a la Plaça del Teatre pel bloc centrista espanyol.

En el programa d'aquesta reunió figurava la qüestió de la defensa de les fronteres de l'Estat i la regularització dels procediments electorals. — Fabra.

Los Sardaneros

CARNET D'AUDICIONS PER A AVUI

AL MATÍ:
Festa Major de Sant Gervasi (Plaça de la Bonanova). Cobla La Selvatana de Cassà de la Selva.

Juventut Sardanista del Centre Moral del Poble Nou. Cobla La Principal de Bages.

A LA TARDA:
Foment de la Sardana de Barcelona. Plaça de la Cascada del Parc. Cobla La Principal de Bages.

Al carrer de la Mare de Déu del Coll. Cobla Barçino.

Sant Gervasi. Plaça de Frederic Soler. Cobla La Selvatana de Cassà de la Selva.

Carrer de Bortan. Cobles Popular i La Principal Barçelonica.

Foment Sardanista d'Hostafranca. Plaça d'Espanya. Cobla Barçino.

AUDICIONS PER A DEMÀ DILLUNS

AL MATÍ:
Sant Gervasi. Plaça de la Bonanova. Cobla La Selvatana de Cassà de la Selva.

A LA TARDA:
Sant Gervasi. Plaça Figuerola. Cobles Empòrium i Popular.

Plaça Frederic Soler. Cobla La Selvatana.

A LA TARDA:
Plaça Frederic Soler. Cobla La Selvatana.

AGRUPACIO SARDANISTA DE BARCELONA

Aquesta entitat prepara selectes programes de festes per a la reinauguració del seu estatge social (completament reformat), del carrer del Marquès del Duero, 101, així com per la benedicció de la seva bandera i vuitè aniversari, estrenant-se en aquestes diades sardaneres de Rita Paré, Saderra, Vicents, Josep M. Soler, Font-Saaber, Josep M. Tarrides, Marimon, Ribou, Mercader, Sals i d'altres compositors.

Les noves orientacions de l'ensenyança agrícola a Catalunya

Els centres d'ensenyança agrícola de la nostra terra han estat gairebé sempre subvencionats principalment per la nostra Diputació, i aquests centres han passat per diverses períodes de desenvolupament, han tingut èpoques molt esllanguides, molt mortals, indiferents, i han passat completament desapercebuts per la nostra pàgina, o pel contrari, èpoques de franca creixença i florid desenvolupament en totes les activitats agrícoles.

Els nostres centres d'ensenyança agrícola podrien dir que han passat per tres èpoques, la primera que comprèn des de la creació del primer organisme d'ensenyança fins a la creació de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, ara fa uns vint anys; una segona època, que comprèn des de la fundació de la dita Escola fins a l'adveniment del primer Directori; la tercera època comprèn tot el període que durà la dictadura, i ara s'inicia una quarta època, l'època del segon Directori. No és ara el moment de cercar i analitzar quines foren les causes que motivaren la decadència dels primers centres d'ensenyança agrícola de la nostra Diputació, però és un fet constatat i cert que l'antiga "Granja-Escola Experimental de Agricultura", regida pel Cos d'Enginyers Agrònoms de Madrid, portava una vida intel·lectualment migrada, amb unes orientacions antiquades, que no corresponien a l'esperit de progrés de la nostra terra, i com a cosa vella, corcada i podrida pel seu propi pes, s'anava enderrocant; i va ésser quan N'Enric Prat de la Riba va fer-se seva la idea de suprimir la dita escola oficial, i fundà l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, amb unes orientacions modernes, amb un professorat escollit, amb l'utilitat corresponent, i sense cap ajut oficial, solament amb l'ajut de la pròpia solvència científica del seu professorat, i amb un pla d'estudi elaborat segons les nostres exigències i el nostre esperit. Per a obtenir un millorament en la disciplina, bon règim es va prescindir de l'oficialitat d'un títol, i la nostra Escola d'Agricultura va créixer i va irradiar la seva cultura arreu de la nostra terra, comptant solament amb un professorat escollit i amb un alt esperit d'emulació, i els alumnes que hi ingressaven no hi anaven a cercar cap títol pompos; anaven solament a la recerca de coneixements, anaven a la recerca de cultura agrícola, i les nostres aspiracions no eren deiraudades.

Quan l'adveniment del primer Directori es va foragitar de l'Escola la "élite" del seu professorat, i per a substituir-lo es va recórrer a corre-cuita, sense cap mena de control, a una sèrie de persones que es prestaven a fer d'esquiroles. La solvència científica de cadascun d'aquests substituïts no som nosaltres qui hem de jutjar-la, puix que n'hi havia alguns de veritable valua, però el professorat en conjunt no podia ésser gaire selecte, quan, per exemple, hi havia deu places a cobrir precisament entre

DE MADRID

LA COMMEMORACIO DEL 13 DE SETEMBRE

UN ACTE CONTRA LA DICTADURA AL "CIRCULO LIBERAL"

Madrid, 13. — Al Círcol Liberal s'ha celebrat aquesta nit un acte contra la dictadura, amb motiu de l'aniversari de la seva implantació. Hi assistiren nombrosos concurrents i presidí la reunió l'ex-ministre senyor Ruiz Jiméneiz.

Feren ús de la paraula el marquès de Carvajal, el duc de Canalejas, el senyor García Cortés, l'ex-diputat senyor Pere Vicente Buendia i d'altres diversos oradors. Tots exposaren el funest que fou per a Espanya el període de la dictadura.

El senyor Ruiz Jiméneiz féu el resum dels discursos i digué que el partit liberal està disposat a evitar que la vergonya de la dictadura torni a produir-se a Espanya.

Afegí que a la dictadura devia seguir un govern liberal o, tot el més, un govern de concentració monàrquica en el que estiguessin representades totes les classes socials, puix el govern actual solament ha donat representació a la classe conservadora. No té el govern Berenguer garanties suficients per a fer les eleccions que anuncia, però els liberals lluitaran en elles contra tota mena de dificultats. El Govern sols es preocupa d'assegurar el triomf als conservadors, cosa que explica el retraïment de les forces de l'esquerra.

La censura de premsa devia haver desaparegut fa molt de temps. El Govern ha de guardar consideracions a les forces liberals, que són nombrosíssimes a Espanya. En cas contrari, aquestes forces hauran d'adoptar les mesures que aconsellin les circumstàncies per a defensar la seva existència.

El senyor Ruiz Jiméneiz acabà anunciant que el partit liberal va a prendre una activíssima campanya entre la joventut espanyola.

Grans aplaudiments acompanyaren el final del discurs del senyor Ruiz Jiméneiz, el qual ja havia estat interromput per l'entusiasme de l'auditori en diversos moments del seu discurs.

En l'acte regnà un gran entusiasme i no es produí el menor incident.

Les Arts

PROXIMA EXPOSICIO DE L'ESCUPTOR MANOLO

Ha estat a Barcelona l'intelligent marxant de París senyor Kaeueller, el qual ha visitat alguna col·lecció particular i algunes galeries.

La Sala Parés s'ha posat d'acord amb l'esmentat senyor per a celebrar durant la present temporada una completa exposició de l'escultor Manolo. Pròximament es donaran nous detalls.

LA PROXIMA EXPOSICIO DE MOMPOU

Definitivament s'ha fixat el mes de gener per a la celebració de l'exposició anunciada de Josep Mompou. Aquest artista ha llurat al seu marxant dues magnífiques obres acabades de pintar a Torrelles de Llobregat, on passa l'estiu. Son dues obres molt personals.

INAUGURACIO DE L'EXPOSICIO ALEMANYA

S'ha inaugurat a la Sala Parés una interessant exposició de pintura original dels deixebles de l'Acadèmia Alemana. Aquesta exposició es compon d'unes setanta obres de pintura, escultura i ritm. Queda estant oberta fins al 20 del que som. A l'acte de la inauguració hi va concórrer nombros públic.

DARRERA HORA DE BARCELONA

CONFERENCIA DEL SENYOR EDUARD BARRIBERO

Ahí a la nit, al local del Círcol Republicà, el senyor Barribero, president del Consell Nacional del Partit Republicà Federal, donà la seva anònima conferència.

El local era ple completament, i l'auditori escoltà amb interès l'orador que fou interromput diverses vegades pels aplaudiments que al final es convertiren en una gran ovació quan alludí el cas del Centre de Dependents.

SINDICAT OBRER DE JOIERIA I ARGENTERIA (Secció de Socors Mutus)

Aquesta entitat prega als associats que assisteixin a la reunió general de la Secció, que tindrà lloc dimarts vinent, a les deu de la nit, al domicili social, Rambla de Santa Mònica, 25.

AL PLE DE LA UNIO GENERAL DE TREBALLADORS

Ha sortit cap a Madrid el delegat regional de la Unió, Josep Jover i Sarroca, per a assistir al ple de la Unió General de Treballadors que tindrà lloc demà, dilluns.

DE MADRID

LA COMMEMORACIO DEL 13 DE SETEMBRE

UN ACTE CONTRA LA DICTADURA AL "CIRCULO LIBERAL"

Madrid, 13. — Al Círcol Liberal s'ha celebrat aquesta nit un acte contra la dictadura, amb motiu de l'aniversari de la seva implantació. Hi assistiren nombrosos concurrents i presidí la reunió l'ex-ministre senyor Ruiz Jiméneiz.

Feren ús de la paraula el marquès de Carvajal, el duc de Canalejas, el senyor García Cortés, l'ex-diputat senyor Pere Vicente Buendia i d'altres diversos oradors. Tots exposaren el funest que fou per a Espanya el període de la dictadura.

El senyor Ruiz Jiméneiz féu el resum dels discursos i digué que el partit liberal està disposat a evitar que la vergonya de la dictadura torni a produir-se a Espanya.

Afegí que a la dictadura devia seguir un govern liberal o, tot el més, un govern de concentració monàrquica en el que estiguessin representades totes les classes socials, puix el govern actual solament ha donat representació a la classe conservadora. No té el govern Berenguer garanties suficients per a fer les eleccions que anuncia, però els liberals lluitaran en elles contra tota mena de dificultats. El Govern sols es preocupa d'assegurar el triomf als conservadors, cosa que explica el retraïment de les forces de l'esquerra.

La censura de premsa devia haver desaparegut fa molt de temps. El Govern ha de guardar consideracions a les forces liberals, que són nombrosíssimes a Espanya. En cas contrari, aquestes forces hauran d'adoptar les mesures que aconsellin les circumstàncies per a defensar la seva existència.

El senyor Ruiz Jiméneiz acabà anunciant que el partit liberal va a prendre una activíssima campanya entre la joventut espanyola.

Grans aplaudiments acompanyaren el final del discurs del senyor Ruiz Jiméneiz, el qual ja havia estat interromput per l'entusiasme de l'auditori en diversos moments del seu discurs.

En l'acte regnà un gran entusiasme i no es produí el menor incident.

Les Arts

PROXIMA EXPOSICIO DE L'ESCUPTOR MANOLO

Ha estat a Barcelona l'intelligent marxant de París senyor Kaeueller, el qual ha visitat alguna col·lecció particular i algunes galeries.

La Sala Parés s'ha posat d'acord amb l'esmentat senyor per a celebrar durant la present temporada una completa exposició de l'escultor Manolo. Pròximament es donaran nous detalls.

LA PROXIMA EXPOSICIO DE MOMPOU

Definitivament s'ha fixat el mes de gener per a la celebració de l'exposició anunciada de Josep Mompou. Aquest artista ha llurat al seu marxant dues magnífiques obres acabades de pintar a Torrelles de Llobregat, on passa l'estiu. Son dues obres molt personals.

INAUGURACIO DE L'EXPOSICIO ALEMANYA

S'ha inaugurat a la Sala Parés una interessant exposició de pintura original dels deixebles de l'Acadèmia Alemana. Aquesta exposició es compon d'unes setanta obres de pintura, escultura i ritm. Queda estant oberta fins al 20 del que som. A l'acte de la inauguració hi va concórrer nombros públic.

DARRERA HORA DE BARCELONA

CONFERENCIA DEL SENYOR EDUARD BARRIBERO

Ahí a la nit, al local del Círcol Republicà, el senyor Barribero, president del Consell Nacional del Partit Republicà Federal, donà la seva anònima conferència.

El local era ple completament, i l'auditori escoltà amb interès l'orador que fou interromput diverses vegades pels aplaudiments que al final es convertiren en una gran ovació quan alludí el cas del Centre de Dependents.

SINDICAT OBRER DE JOIERIA I ARGENTERIA (Secció de Socors Mutus)

Aquesta entitat prega als associats que assisteixin a la reunió general de la Secció, que tindrà lloc dimarts vinent, a les deu de la nit, al domicili social, Rambla de Santa Mònica, 25.

AL PLE DE LA UNIO GENERAL DE TREBALLADORS

Ha sortit cap a Madrid el delegat regional de la Unió, Josep Jover i Sarroca, per a assistir al ple de la Unió General de Treballadors que tindrà lloc demà, dilluns.

T. S. F.

La Ràdio-Associació, el Govern i la Junta tècnica de Radiocomunicació

Si no fos perquè ho veïem, no ho creuríem; després del Reial Decret de declaració de guerra, el Govern de Radiodifusió, i per tant, després del fracàs d'Unió Radio, aquesta entitat continua detentant de fet el monopoli, ja que és l'única que té el dret de radiar a totes hores, malgrat les contínues queixes dels radio-orientats catalans i de la nostra emissora cultural, la Ràdio-Associació.

Es arriba, per tant, l'hora de parlar clar i de posar en evidència davant del Govern i dels radio-orientats els procediments que gasta Unió Radio per sostenir aquest estat de coses contra l'opinió.

Tots havem llegit la lletra oberta de l'Associació, dirigida al cap del Govern, que tota la premsa de Catalunya ha publicat, amb uniformitat absoluta, prescindint de partits i d'opinions particulars, la qual cosa demostra que l'estat actual de la ràdio a la nostra regió és veritablement vergonyosa, per no qualificar-ho encara amb paraules més dures, però més exactes.

Tots sabem que a Madrid hi ha una Junta tècnica que és la que informa el director general de Comunicacions (sobre els assumptes referents a la Radiodifusió), i per tant, que aquest reial, generalment, tenint en compte l'informe de la Junta.

Doncs bé: encara que sembli mentida, aquesta Junta és la mateixa que hi va posar la Dictadura i d'aquesta Junta en formen part el senyor Urgoiti, director general d'Unió-Ràdio, i una quanta més d'aquest. De manera que qualsevol reclamació que hi hagi a la Junta tècnica per part de l'Associació Nacional de Radiodifusió és lleidada pels seus membres, o sigui pels directors d'Unió-Ràdio, i aquests són els qui poden informar el director general de Comunicacions per a la resolució definitiva.

Aquest absurd, aquesta veritable monstruositat legal, continua en forma persistent i endèmica en el nostre país, sense que els reials decrets hi puguin fer i sense que s'escoltin les queixes contínues dels radio-orientats catalans, que veuen en aquest estat de coses com una burla feta a les seves aspiracions i als seus drets.

El menys que hom pot esperar quan té un litigi amb una entitat o persona qualsevol, és que la part enemiga no sigui a la vegada jutge i part interessada en l'afar que es pledeja; en el cas nostre ens trobem que la Junta tècnica que ha d'informar el director general de Comunicacions està integrada en part pels membres de la Ràdio-Associació, que són també elements actius.

Volem creure que tot això el cap del Govern ho ignora, nels altres afers que continuem ha d'intervir; però no creiem que hagi passat despercebut pel director general de Comunicacions, que sap molt bé com es diu el director d'Unió-Ràdio i sap també quin caràcter té aquest director de la Junta tècnica. I llavors, solament hi cap el següent dilema: o el director general de Comunicacions no té cura que la Junta tècnica estigui integrada per persones parciais en els assumptes que de li sotmeten, o bé està tolerant aquest estat de coses, sense posar-lo a conecement del Govern perquè aquest resolgui, si és que ell, personalment, ho pot o no ho vol fer.

El més curiós del cas és que el senyor Urgoiti, director d'Unió-Ràdio, que pretén el monopoli espanyol de Radiodifusió, i que no se li va concedir, continua estant encara, junt amb els seus amics, a la Junta tècnica, després del fracàs que això representa per l'actuació d'Unió-Ràdio. Perquè no és estrany, per exemple, que el Govern no hagi volgut donar un monopoli o una exclusiva de Radiodifusió? Y estrany és que essent Unió-Ràdio l'única entitat espanyola de Radiodifusió que durant tot aquell temps transcorregut actuava com si el monopoli fos seu, perquè ho era de fet, i essent el senyor Urgoiti el director d'Unió-Ràdio i al mateix temps membre de la Junta tècnica, en no voler accedir el Govern a donar-li el monopoli no hagi limitat d'aquesta Junta i hi continuï exercint càrrec. Perquè la carabassa no pot ésser més grossa.

Però, és clar: si tots aquests senyors no estiguessin a la Junta tècnica, la Ràdio-Associació hauria passat ja davant d'Unió Radio Barcelona, i aquesta darrera emissora, que tan pobres simpaties té a hores d'ara entre els radio-orientats, hauria hagut de plorar per falta d'ambient.

De manera que a Espanya continua encara una Dictadura; la dictadura de la Radiodifusió, que aleva una Junta tècnica posada per la Dictadura, que actua com un veritable dictador a despit dels reglaments del Govern, i que no deixa prosperar l'Associació Nacional de Radiodifusió perquè no li dona la gana que a Barcelona s'acabessin els annals de ràdio i que actuï una emissora exclusivament cultural, en competència amb una emissora comercial que s'arrela de tots els drets i de totes les hores d'emissió.

Aquesta emissora d'Unió Radio Barcelona, a despit també dels reglaments de Radiodifusió, és només d'aparició només per l'aparició i al·ludir per una determinació, sense que ningú no ho immutari, i així no ho sentim: en canvi l'Associació té alguns documents oficials en els quals és amenaçada amb el pes de les lleis si es resisteix en les seves manifestacions.

En resum: que no es pot parlar més d'una altra forma d'actuació d'Unió

Ràdio Barcelona ni del seu menfisme de les lleis i reglaments. ¿Què farà la Junta tècnica quan ho sabrà? ¿O és que precisament aquell dia no llegirà aquest diari?

El calvari que passa la Ràdio-Associació, degut a aquesta parcialitat manifestada de la Junta tècnica, ha arribat al moment culminant amb l'afar de les cèl·lules proves que havien de realitzar-se amb aparells de païens, per a estudiar si s'havia de concedir l'emissió simultània que demanava l'Associació. Pel que hem vist, la Junta tècnica vetlla pels radio-orientats molt més que aquesta es pensen, i no vol de cap manera que hi hagi interel·lencies; vol que gaudeixin amb els meravellosos concerts pagats amb els sacrificis que estan fent en favor nostre les emissores d'Unió Radio.

En dir l'Associació que, malgrat la temença d'Unió Radio Barcelona, que hi haurien interel·lencies si treballaven simultàniament, no hi havia cap por que es produïssin i que, si no ho volien creure, en fessin una prova, mai diríeu quina se'n varen empecar? Doncs, que es fessin les proves de selectivitat amb aparells no selectius i que aquestes proves es realitzessin el més proper possible de les corresponents emissores. Això, o revela una absoluta ignorància de la Junta tècnica en matèria de Radiodifusió, i aleshores sobre aquesta Junta per falta de tècnica, o bé representa una absoluta parcialitat a favor d'Unió Radio Barcelona, per no haver de concedir la simultaneïtat; car si els aparells no poden ésser selectius, com es farà la prova de selectivitat? En aquest cas

La superfície de Heavside

Indubtablement la T. S. F. ha progressat amb rapidesa: des dels primers assaigs de Branly i Popoff fins als moments actuals transcurre un curt nombre d'anys, que basten perquè les comunicacions sense fils realitzin veritables i insospitats rècords. Els aparells, tant d'emissió com de recepció, són cada vegada més perfectes i més senzills al mateix temps, i la seva senzillesa culmina en la supressió de piles elèctriques o acumuladors per a l'alimentació de les vàlvules o bombetes. Els procediments arriben a ésser en aquest mateix lapse d'admirable perfecció, i la "ràdio" no solament compleix la missió principal perquè fou creada, sinó que dona lloc a nombroses aplicacions de les ondes hercíonies, tan insospitades com ho foren aquestes fa mig segle: els radiogoniòmetres, els radiotels, les aplicacions a la medicina i a l'agricultura i tant d'altres, que són el principi d'una llarga sèrie de meravelloses aplicacions d'inquestionable utilitat per a l'home.

Pot dir-se que el problema pràctic de la comunicació radio-elèctrica estava resolt a penes fou iniciat, a penes fou creat per Branly tot el que constituïa en essència un aparell de ràdio; i així fou possible perquè ja a les acaballes del segle XIX es posseïa un coneixement complet del camp elèctric. I, no obstant, encara quedaven per vèncer considerables dificultats relatives al coneixement de la propagació de les ondes; encara els savis no estan de complet acord referent al descabellament del procés propagador i en els laboratoris continuen les investigacions a la recerca de la veritat.

Entre els problemes discutits molts dies n'hi ha dos, relatius a la propagació de les ondes, que tenen el major interès, i són la determinació de l'altura de la superfície o capa d'Heavside i el que planteja el fenomen de l'eco.

Sabut és que el savi físic Heavside, sense res més que recolzar en l'experiència que es fa en tots els ga-

Llàstima d'Adrià Gual!

La personalitat d'Adrià Gual, queda ben definida entre nosaltres. Hom el considera un valor intel·lectual a Catalunya. Si algun cop li hem vist alguna fallida potser fou deguda a la seva bona fe, a la seva excessiva docilitat. Què sap un home! Quan particularment l'he admirat més, és en veure el seu entusiasme pel Teatre Intim, entorn de les meravelloses sessions a la Sala Miria. Aleshores, Adrià Gual actuava mogut únicament per un ideal artístic, el noble i magnífic Art del Teatre o millor del Teatre Art, separava de la seva actuació la materialitat del diner; així ho predicava als seus alumnes; havia reunit al seu entorn un nombre públic adepte, potser no suficient per la volada dels seus pensaments en el culte del seu art estimat. Si en aquell temps, aquest senyor hagués vist establir-se a Barcelona una empresa madrilenya que introduint-se en la seva obra i amb l'esquer del Teatre Català, no persegüís sinó una finalitat comercial desvirtuant els principis de cultura, tirant per terra l'ideal artístic i l'esperit català del seu ambient, absorbint la seva obra i els seus esforços, entretinent-se, per exemple, a representar traduccions de Muñoz Seca o astracanades pitjors, i que un intel·lectual català pretesa la seva col·laboració a aquesta destrucció d'una obra perfecta,

quin efecte li hauria fet al senyor Adrià Gual? Un efecte semblant al que ara ens ha produït a tots que tot un Adrià Gual oferís la seva direcció artística per actuar a través d'un micròfon, inculte i desprestigiats que tant ha treballat contra Catalunya, coincidint amb la persecució que es feia a uns catalans dignes i respectables, que quan la dictadura foren acusats de separatistes. ¿On és l'ideal i el desinterès, senyor Adrià Gual? Es de dolre que hagi entelat el seu prestigi amb un fet que li fatan poc favor. No tinc cap intenció de molestar-lo; només voldria poder desvetllar els seus sentiments catalans, i posar davant els seus ulls l'opinió de molts: Llàstima d'Adrià Gual!

J. M. ALBAPULL SARDÀ

RETRANSMISSIONS UNION RADIO BARCELONA

Posem en coneixement dels nostres oients que demà, dilluns, dia 15, a les 22 retransmitirem, des del Teatre Kormas, de San Sebastián, l'òpera russa "Prince Igor", de Borodine.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Sobre radiobeneficència, encara: EAJI, càtedra d'insults: Mot de la fin

La revista "Radio Barcelona", seguint la recomanació que li feia en el meu article "Els diners de Radiobeneficència de U. R. B.", ha publicat un detall dels cabals recollits i esmerçats en Radiobeneficència des del 21 d'agost de l'any 1935. Des de la publicació del meu article han transcorregut tres setmanes. ¿Serà possible que l'administració que dona l'empresa a aquesta obra vagi tan retardada que no poguessin fer-ho immediatament?

La impressió que produeix aquest detall de comptes és pot resumir com segueix:

1.-Vol donar la sensació que és fet per propi impuls, quan ha estat necessari fer-ho tot públicament el mal efecte que produeix que silenciosament s'administrin d'un fruit de la caritat pública.

2.-Han passat tot un any sense donar comptes.

3.-No s'anomena en cap cas la marca de l'aparell, la qual cosa ens prova una vegada més, amb la nota final, la intervenció del laboratori en la construcció dels aparells instal·lats; la qual cosa fou desmentida des de EAJI i no sabem amb quin fi, potser per desorientar el públic.

4.-L'administració d'aquests cabals no és perfecta i no s'han defensat prou bé els interessos dels pobres malalts. "Unió Radio Barcelona" segueix l'antic sistema del "bossot" o "d'enterrar la gerra", i així deu haver guardat els diners recaptats sota alguna rajola de les seves oficines, ja que no apareixen enlloc els interessos que aquests cabals haurien pogut produir si haguessin estat dipositats en compte corrent a la Caixa d'Estalvis (3 per 100) o en algun Banc.

La meua satisfacció és cloure l'afar comentant les mateixes paraules amb què vaig iniciar-lo, demostrant que les meves manifestacions originals s'han mantingut intangibles a través de la farsa i el confusionisme a què s'ha prestat "Unió Radio Barcelona" entorn d'aquesta qüestió. Contentem, doncs, alguns conceptes del meu article esmentat al comentament:

"Deia el senyor Toresky: "Nosotros procedemos con actividad y honradez. No basta ser honrado, hay que parecerlo." Dic jo, ara: Efectivament! "Brindo, doncs, una oportunitat a "Unió Radio Barcelona" per a fer ostentació de la seva pulcritud i del seu digne procedir."

Cabia la suposició que U. R. B. voldria qualificar de victòria el que no és més que el compliment d'un deure, una obligació, que els hauria fet més favor de complir-ho sense ésser requerits per l'opinió del públic i fent ostentació de pulcritud i digne procedir..."

"El senyor Toresky podrà lluir la seva habilitat desent "esta nueva insidia", que no és tal, sinó una senzilla "recomanació" d'un radio-orientat. Preveia l'habilitat propensa al confusionisme del locutor de EAJI, i si bé no creia que gosés arribar a l'insult i a la calúnnia; per més claredat remarcava que es tractava d'una senzilla recomanació; era possible una tergiversació de fets.

"Si bé en aquest cas la direcció de "Unió Radio Barcelona" hauria de procurar-se un mitjà més sòlid, més responsable per a convèncer els fectolosos que el llenguatge d'un locutor. Un extracte de comptes detallat, valorant exactament els aparells instal·lats i publicat a la premsa barcelonina, fóra el mitjà més adequat."

Assenyalava la necessitat de recórrer a un escrit públic i de no servir-se del seu locutor; d'haver-ho fet seguitament com els suggeria, haurien

evitat de cursa una vegada més en l'error i en el ridícul.

"Unió Radio Barcelona", en lloc d'actuar amb correcció, com ens a parsons, ha reduït la seva recomanació que es feia, sobre el compliment d'un deure que afectava la seva moralitat, preferint establir càtedra d'insults des de EAJI i, així, en aquest temps hem sentit com, adreçant-se als radio-orientats disconformes amb la seva actitud, els deia: ditadors, calumniadors, "perros que ladran desde la luna", brama d'ase, etc., afegint-hi al·lusions que em podien posar en situació equivocada davant els no assabentats tram que té una trista noció del que peseta, la qual cosa, ja sabem que fou públicament desmentida. Quan es pot adquirir l'habitud d'un vici es pot veure sempre en els costums dels altres. L'obsessió de mirar les coses sota un mateix prisma, fa impossible de distingir.

La mateixa revista "Radio Barcelona" de la setmana passada ens explica el per què d'aquesta actitud amb el text imprès al peu d'una caricatura," diu així:

"Lo que constituye el encanto del micro es que cabe decir lo que gusta. Nadie está ahí para contradecirnos."

Ja sabem per què utilitzen el micròfon defugint tota polèmica pública per escrit.

"Unió Radio Barcelona" ha passat TOT UN ANY sense donar compte de l'administració dels cabals que la caritat pública ha aportat per contribuir a una obra benèfica, demostrant que té una trista noció del que és la delicadesa i la netedat de procedir. ¿Podem confiar l'esdevenidor de la radiotelefonía catalana a una empresa que té en tan poca estima l'altessa de mires en la seva actuació i que empra procediments tan tèrbols com els que venim assenyalant?

Els radio-orientats catalans tenen la paraula.

J. M. ALBAPULL SARDÀ

Revistes de Ràdio

Radio Barcelona. — Sumari: "La Radiofonia en los trenes franceses." El mejor receptor para la más fiel reproducción (per L. G. Veyssière). — Aparatos Standard. — Unión Internacional de Radiodifusión. — Los héroes del manipulador (per J. M. B.). — Valencia tendrá una gran Emisora. Laboratorio Radiotécnico. — Los parásitos industriales de la Radiodifusión son un atentado a la propiedad. — Un voto de la Asociación del Alto Rhin, de los Amigos de la Radio. — Nuevas emisoras en Alemania. — Nuevo sincronizador de Televisión. — El actor Enr'que Giménez. — La emisora Radio Catalana. — ¿Qué queréis oír? — La Sociedad de Naciones. — Regalo de los reclusos de Figueras. — Programas Radio Barcelona y Radio Catalana. — Programas nacionales y extranjeros. — La edición está ilustrada profusamente."

Programes per a avui

RADIO ASOCIACION EAJ-13 (251 m.)

11:15: Obertura de l'estació.
11:20: Conferència dominical pel reverend doctor Joaquim Masdeu.
11:35: Primer i segon acte de l'òpera de Verdi, "Aida".
12:45: Discos selectes.
13:00: Tancament de l'estació.
16:00: Obertura de l'estació.
16:05: Lectura de treballs originals pel notable escriptor N. Alexandre Bulart i Rialp.
16:20: Tercer i quart actes d'"Aida", òpera de Verdi.
17:30: Tancament de l'estació.

¿Per què, quan tocadu, us surt l'hernia per sota del braguier que useu?

Sensiblement, perquè no serveix per al fi al qual està destinat, és a dir, de retindre i contenir l'hernia dins del ventre sense que per cap concepte surti ni un mil·límetre pel forat hernari.

No podeu imaginar-vos el grandíssim perill a què està exposat el malalt si l'hernia roman lliure per algun indret, puix que el dia més impensat de sobte es presenta l'estrangulació amb tot el seu horròs quadre de sofriment.

Per a vèncer l'hernia, per a començar amb encert, totes les precaucions són poques, i en aquest cas es va un poc més enllà de "no ve d'una mica més o menys", sinó que tot ha d'estar tan perfectament estudiat i fet que no s'ha d'encadenar cap despesa ni detall.

Especialment des de molts anys en el ram d'Ortopèdia Herniària, hem creat els super aparells HERNIUS (patentats), còmodes i invisibles, que contenen tots els perfeccionaments que la ciència aconseguia perquè l'herniat trobi al·lenament des del moment que els té posats i per a afavorir la soldadura dels teixits següents.

Totes les consultes i detalls que necessiteu amb molt de gust us els proporcionarem gratis, sigui personalment o per carta. Sol·liciteu un exemplar gratis de la "Guia del Hernià".

Gabinet Ortopèdic "HERNIUS"

"Salvación del herniado"

Visita de 10 a 1 i de 4 a 7: Festius de 10 a 1

ARRAGO, 277, ENTRESOL, SEGONA - TELEFON 70850
Davant del Baixador del Passeig de Gràcia - Barcelona

UNION RADIO BARCELONA (349 m.)

11:00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries.

13:00: Emissió de sobretaula. El Sextet Ràdio, alternant amb discos selectes: "La mejor del puerto", pasdoble (F. Alonso); "Tout à toi", fox (J. Jacque); "Pasión criolla", perichó (A. Torregrossa); "Cançó de Solveig" (E. Grieg); "La guardia amarilla", selecció (G. Jiménez); "Chanson matinal" (D. Bernard); "Reve de Trizane", czardes per a violí (G. Delille); "Ecos del Harem", caprici oriental (C. Vila); "Mademoiselle Napoleon", selecció (G. Luder); "Momento musical" (F. Schubert); "El Herald", pasdoble (J. Llorenç).

15:00: Tancament de l'estació.
17:30: Obertura de l'estació. Emissió de discos selectes.

18:00: L'orquestra de l'estació interpretarà: "King Cotton", marxa (J. P. Sousa); "Childhood memories", one step (D. Somers); "La novicia", marxa (A. Coté); "Le trésor", vals (J. Strauss).

18:30: El bariton Fulgenci Gutiérrez interpretarà: "El Guitarrico", romansa (Pérez Soriano); "Benamor", romansa (Luna); "Por una mujer", romansa (J. B. Lambert); "Adios, trinefa", cançó (Vigil i Robles).

19:00: Sessió agrícola dominical. "Malalties del taronger: Caparretes, pol·li roig i serpeta", per En Joan Ribó i Ferrer.

19:10: L'orquestra de l'estació interpretarà: "La reina mora", selecció (J. Serrano); "Passion-Flower", poema-dili (C. Clarke); "Pavane de Lluís XV" (E. Tavan); "Ritmes d'Espanya, núm. 2" (S. Rauric).
19:30: Emissió a càrrec de la cantant Concepció Caliao. "Seguidilla murciana" (Falá); "Violetes desembral" (Fàbregues); "Riera avall" (J. Lamote de Grignon); "Alceste", ària (Glück).

20:20: L'orquestra de l'estació interpretarà un selecte programa de ballables.

20:45: Crònica esportiva.
21:00: Tancament de l'estació.

UNION RADIO CATALANA (268 m.)

15:00: Obertura de l'estació.

Radiobeneficència. Sessió radiobeneficència organitzada exclusivament en obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i cases penitenciàries d'Espanya. Seccions literària, instructiva, humorística i musical, amb discos facilitats per la marca Parlophon.

16:00: Tancament de l'estació.

21:00: Obertura de l'estació.

Audió de discos selectes. 22:00: Retransmissió del concert que donarà la Banda Municipal de Madrid, sota la direcció del mestre Villa.

24:00: Tancament de l'estació.

Consultori de Ràdio

RADIO ASOCIACION EAJ-15 (251 m.)

De les 11:15 a les 13 i de les 16 a les 17:30. Discos selectes de fonog. Noticiari de l'Associació.

UNION RADIO BARCELONA (349 m.)

11:00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries. Nota meteorològica per a les línies aèries.

13:00: Emissió de sobretaula. Tancament del Bors del matí. El Sextet Ràdio, alternant amb discos selectes: "Gitanillo de Triana", pasdoble (J. Franco); "Córdoba", tango (J. Frigola); "Paca, la Cibola", xotis (M.

San Miguel); "Pompador", idili versallesco (V. Millan); "Martxa", preludi (A. Vives).

Informació teatral i noticiari cinematogràfic

"Faso al amor", one step (J. Doret Vila); "Affliction", melodia (J. Franceschi); "Lune magique", entreacte (F. Humphreys); "The Singing Girl", selecció (V. Herbert); "Rio Rita", fox (H. Tierney); "The elite", marxa (T. Biggoud).

15:00: Tancament de l'estació.

17:30: Obertura de l'estació.

Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de la Borsa.

"Astur", pasdoble (P. Rubio i P. Hedo); Trio Ièria; "Presentes de boda" (J. B. Lambert); per l'Orfeó de Cegues de Santa Lúcia; "Clavels i roses", fox (J. Demon); "Lucinda", vals lent (J. Versalles); Trio Ièria; "La paloma" (Iradier); ocarina per Mossèn Tapiero i orquestra; "Iberian", one step (R. Mayoral); Trio Ièria.

18:00: El Trio Ièria interpretarà: "La bella Itàlia", serenata (Nadal Puig Busquets); "El joier de Toledo", selecció (J. Offenbach); "Aur carresses des vagues", ballet (M. Pesse); "Bohèmies", selecció (A. Vives); "Mazagan", marxa mora (P. Valls).

Notícies de premsa.

19:00: Tancament de l'estació.

21:00: Obertura de l'estació.

Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries.

Cotitzacions de monedes i valors. Tancament del Bors de la tarda.

Setmana còmica

21:05: Revista festiva en vers, escrita i recitada pel popular actor i autor Joaquim Monzó.

21:00: L'orquestra de l'estació interpretarà: "El capitán", marxa (J. P. Sousa); "El país de la sonrisa", selecció (F. Lehar); "June roses", vals caprici (M. Ewng); "El jove santo a media noche" (J. Turina); "Polonesa en fa" (F. Schubert).

22:00: Notícies de premsa.

Canvi regional i rondalla

22:05: Emissió a càrrec de la Rondalla Barcelona, dirigida per En Francesc Aznar, amb la col·laboració del cantant Joan Bea: "Sueño de un artista", pasdoble (Jiménez); "A la orilla del Ebro" (Beltran); Jotes aragoneses, pel cantant senyor Bea; "La Calsera", selecció (Alonso); "Recuerdos del Cairo", (Granados); "Auras de España" (Caballero); Jotes valencians, pel cantant senyor Bea; Pasdoble de l'òpera "La Dolores" (Breton).

23:15: Emissió de discos selectes.

24:00: Tancament de l'estació.

UNION RADIO CATALANA (268 m.)

15:00: Obertura de l'estació.

Radiobeneficència. Sessió radiobeneficència organitzada exclusivament en obsequi de les institucions benèfiques, asils, hospitals i cases penitenciàries d'Espanya. Seccions literària, instructiva, humorística i musical, amb discos facilitats per la marca Parlophon.

16:00: Tancament de l'estació.

19:00: Obertura de l'estació.

Cotitzacions del Bors de la tarda. Audió de discos escollits. En els intermedis: Notícies de premsa.

21:00: Tancament de l'estació.

UNION RADIO BARCELONA (349 m.)

11:00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries. Nota meteorològica per a les línies aèries.

13:00: Emissió de sobretaula. Tancament del Bors del matí. El Sextet Ràdio, alternant amb discos selectes: "Gitanillo de Triana", pasdoble (J. Franco); "Córdoba", tango (J. Frigola); "Paca, la Cibola", xotis (M.

15:00: Tancament de l'estació.

17:30: Obertura de l'estació.

Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de Catalunya. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps a Catalunya, a la mar i a les rutes aèries. Nota meteorològica per a les línies aèries.

13:00: Emissió de sobretaula. Tancament del Bors del matí. El Sextet Ràdio, alternant amb discos selectes: "Gitanillo de Triana", pasdoble (J. Franco); "Córdoba", tango (J. Frigola); "Paca, la Cibola", xotis (M.

ELS ESPORTS

La XII Volta Ciclista a Catalunya

(Organitzada per la Unió Esportiva de Sana i disputant-se el VI Gran Premi Citroen)

Aquesta tarda arriben els corredors

Pançera guanya la 7ª etapa a l'sprint, seguit de Borràs i Maurel

Canyardo i Montero es classificaren amb el mateix temps, acompanyats de sis corredors més

Ahí tingué lloc l'etapa Girona-Terrassa, que comptava amb uns 200 km. de recorregut, pot dir-se que és l'única que pot dir-se "sense història"; quan menys, tot el que veiem fou tan monòton, tan ensopit, que sols tenint present els esforços dels dies anteriors se'ls pot perdonar de les poques ganes de lluita demostrades. El retard amb què han entrat és una plena demostració del pas de passeig amb què han fet. Per Mataró mateix el retard era de més d'una hora i mitja.

Es de creure que els Canyardo, Montero, Maurel, Pançera i d'altres estrelles de la prova s'han reservat per tal d'intentar donar la batalla durant l'etapa d'avui.

Diverses vegades Montero ha intentat fugir, però sempre s'ha vist atrapat i absorbit pel nombros grup que el seguia. En una ocasió ha pogut intentar amb probabilitat d'èxit fugir, però Maurel, contra el qual va interdir immediatament el formidable "grimpeur" basc, l'ha vigilat molt estretament i ho respon sempre fermament a les intencions d'aquell. L'únic que quedà terrassat al fet, fou Pançera, i encara aquest retard l'ha aprofitat l'italià per a canviar de multiplicació i així poder intentar, com ho ha fet amb èxit, l'esforç final de l'arribada, en la qual tan sols l'irregular Borràs, aquest corredor que tan formidable tasca podria realitzar si s'ho proposés seriosament, l'ha pogut seguir, amenaçant-lo de molt a la vora. Ha estat, doncs, el corredor de Cornella el primer corredor català classificat avui amb un avantatge de 14 segons sobre un escamot format pels vuit millors sobrevivents.

Un dels fets més espectaculars d'aquesta jornada ha estat el formidable contingent de públic que ha presenciat el pas dels corredors per tot el llarg de les simpatiques poblacions del recorregut i molt especialment per Mataró i Granollers, on es treia la impressió que tots els habitants hi eren.

Un fet aquest, que novament demostra com les nostres ciutats i vil·les de tots les comarques que senten un gran interès per tot el que fa referència al tour, el qual per primera vegada quasi ja podem dir que ha vist el nom d'un corredor català inscrit per tercera vegada en l'itinerari.

Després de córrer vuit dies per carreteres catalanes, avui arribaran a l'ESTADI a Catalunya.

EL QUE FOU LA CARRERA

La carrera per a disputar la setena etapa fou potser la més ensopida de totes. En part es comprèn. El recorregut, per bé que llarg, no es prestava massa a l'atac sense el perill de sofrir un cansament inútil. I així a vint-i-quatre hores de disputar-se la final com és de preveure no podia interessar als qui podien animar la carrera.

Per això el tren de sortida ha estat fluix. Tant fluix, que fins feia engorrip als que per grat o per força els havien de seguir. A la sortida de Tossa s'ha iniciat una petita escapada que ha provocat el retard de J. Soler, Vergés, Pagès, Casanoves, Sarinyena, Salvador i Rosales.

El madrileny Caño és el primer a sofrir una rebentada i novament ens fa admirar la seva fermesa en unir-se a l'escamot d'avui.

BORRÀS GUANYA UNA PRIMERA A CALELLA

A tres quilòmetres de Calella hi havia una grossa pancarta en la qual hom anunciava una prima de setanta-cinc pessetes. Borràs, que té una debilitat gran per les primes, demarra i aconsegueix passar primer pel lluc on s'adjudicaven els quinze duros.

UN NOU ATAC DE MONTERO

La caravana de ciclistes i de seguidors és molt aplaudida per tots els pobles i poblats que passen. A Mataró, però, la gentada és imponent. Sembla talment com si a l'hora prevista hagin plegat tots de treballar per veure passar els que aquesta tarda han d'arribar a l'Estadi. Més de vint mil persones s'aplegaren al llarg de la ciutat, aplaudint amb entusiasme el pas dels corredors.

A la sortida d'Argentera comença la pujada de Parpans. Montero novament, com els dies anteriors, es col·loca al cap i estira l'escamot. En menys d'un quilòmetre, l'escamot, que havia anat més de 120 quilòmetres junts, es divideix considerablement.

Veiem com es queden Rosales, Vergés, Salvador, Casanoves, Aller, Borrull, Sarinyena.

Més tard, Gascon canvia un tubular. Després Pla, Esteve, Figueres, Pou, Pagès. A cent metres més amunt d'aquests, Serrano, Pontes, Arambarrí, Casamada, Soler, Escudé.

I després Sardanyons, Caño, Pançera, Carrion i Albinyana.

Dalt de tot de la collada, Montero passa al davant del grup que formava amb Maurel, Canyardo i Borràs. Tots quatre empenyeren llavors davallada d'una manera fantàstica. Albinyana, però, comanava el degon grup i en aquesta davallada els feu guanyar terreny. Tant és així, que en arribar al pla, els primers dels segons sols anaven separats de 200 metres.

LA CLASSIFICACIÓ DE L'ETAPA

Pançera, en 8 h. 21 m. 46 s.
Borràs, 8-21-48.
Maurel, 8-21-50.
Ex-aequo: Ezquerria, Montero, Canyardo, Albinyana, Casamada, Carrion, Mateu i Tubau, tots en 8 h. 22 minuts.
Sardanyons, 8-23-8.
Soler, 8-25-10.
Pagès, igual temps.
Dupau, 8-25-12.
Serrano, 8 h. 26 m. 44 s.
Escudé, 8 h. 27 m. 4 s.
Caño, 8-27-43.
Arambarrí, 8-30-39.
Gascón, 8-30-44.
Obaderra, 8-30-55.
Pontes, 8-30-59.
Pla, 8-32-2.
Pou, 8-39-14.
F. Figueres, 8-39-19.
Esteve, 8-42-47.
Borrull, 8-44-56.
Casanoves, 8-45-52.
Aller, 8-48-12.
Bergés, 9-9-18.
Salvador, 9-16-18.
Gazulla, 9-18-18.
Flequer, 9-20-18.
Carbó, 9-23-18.
Rosales, 9-24-18.
Soler, 9-30-18.

LA CLASSIFICACIÓ GENERAL

Canyardo, 48 h. 30 m. 30 s.
Maurel, 48-32-37.
Montero, 49-0-33.
Mateu, 49-5-38.
Pançera, 49-7-29.
Albinyana, 49-32-48.
Tubau, 49-39-21.
Borràs, 49-45-39.
Carrion, 50-3-30.
Caño, 50-37-40.
Escudé, 50-53-42.
Ezquerria, 51-4-16.
Dupau, 51-18-36.
Casamada, 51-21-22.
Arambarrí, 51-23-47.
Soler, 51-21-22.
Sardanyons, 51-41-3.
Gascon, 51-48-47.
Pagès, 52-8-7.
Pontes, 52-9-18.
Serrano, 52-39-4.
Flequer, 52-24-45.
Del Campo, 53-35-20.
Pou, 53-37-6.

Avui, diumenge, a un quart de onze
VALENCIA F. C.
CAMPIO DE CATALUNYA
CAMP DE LES CORTS
Entrada: DUES Ptes.

LA CLASSIFICACIÓ GENERAL

Canyardo, 48 h. 30 m. 30 s.
Maurel, 48-32-37.
Montero, 49-0-33.
Mateu, 49-5-38.
Pançera, 49-7-29.
Albinyana, 49-32-48.
Tubau, 49-39-21.
Borràs, 49-45-39.
Carrion, 50-3-30.
Caño, 50-37-40.
Escudé, 50-53-42.
Ezquerria, 51-4-16.
Dupau, 51-18-36.
Casamada, 51-21-22.
Arambarrí, 51-23-47.
Soler, 51-21-22.
Sardanyons, 51-41-3.
Gascon, 51-48-47.
Pagès, 52-8-7.
Pontes, 52-9-18.
Serrano, 52-39-4.
Flequer, 52-24-45.
Del Campo, 53-35-20.
Pou, 53-37-6.

SESTAL CICLES DE QUALITAT
COMERC. 27 (Estació de França)

temibles Alfa-Romeo. Després d'aquestes dues victòries, els Pescara tenen una gran oportunitat per demostrar la seva tècnica i llur construcció tan original, tan pròpia, tan "irresistible" han venut en tota la Itàlia. I Espanya pot estar segura que compta ja amb els cotxes de producció nacional dels quals tant s'ha sospirat, que tanta falta feien cotxes de línia moderníssima, de presentació ultra-seleccionada, de bella mecànica, de preu moderat, i el que és més important encara, cotxes concebuts per un espanyol, fabricats per espanyols, i amb material espanyol...

I signem aquestes impressions amb una encàrrega fèrvida als homes que la fe, en els destins d'Espanya, els ha empenyats a donar-nos l'estupenda sorpresa que és possible i que és ja una realitat la construcció d'un cotxe neta, neta espanyol i, abans que tot, d'un bon cotxe...

Molt bé, Pescara!

Enric Pescara va entrar el tercer en acció amb Nacional-Pescara de Turisme Sport. La seva impressió de sortida va despertar en el públic un núvol d'aplausaments. En honor del corredor espanyol. En els viratges fou el Nacional el cotxe més estable.

Amb un esportista "aquí de carretera", va pujar ràpidament i produí la millor impressió de tots els participants. I novament arribà al límit de les seves possibilitats. El mateix Pescara ens ho declarà:

—El cotxe pot millorar el seu comportament d'avui. El seu motor no ha girat el màxim de revolucions de què és capaç. S'ha fet el que calia: guanyar.

La revança entre el madrileny COBO i el català GARCIA, que es disputarà avui a la tarda a l'Estadi, donarà lloc a una lluita bellíssima i emocionant.

II CARRERA EN COSTA DE VALLVIDRERA

El Motorista Club Barcelonès organitza per al dia 5 d'octubre vinent una carrera de velocitat a la costa de Vallvidrera, que es correrà sota els reglaments de la Reial Motociclista Espanyola, amb subjecció a les condicions següents:

Primera. La prova tindrà lloc a la carretera (camí) de Sarrià a Vallvidrera, entre els quilòmetres 0,30 i 3,30. La sortida es donarà a les deu del matí.

Segona. Podran prendre part en aquesta prova les motocicletes soles i amb sidecar i els concursants sobre els quals no recaigui cap resolució de desqualificació dictada per alguna de les Federacions adherides a la F. I. C. M., establint-se la següent classificació per a corredors no experts:

A. Motocicletes soles fins a 250 cc. de cilindrada.
B. Motocicletes de més de 250 a 350 cc. i idem.
C. Motocicletes de més de 350 a 1.000 cc. i idem.
D. Motocicletes amb sidecar fins a 350 cc. i idem.
E. Motocicletes amb sidecar de més de 350 cc. a 1.000 cc. i idem.

Tercera. Els premis que es concediran en aquesta classificació seran:

Copa de plata per als primers classificats, medalla de vermeil per als segons, medalla de plata per als tercers i medalla de coure per als quarts, en cada una de les classes esmentades.

Quarta. Per a l'atorgació del primer premi en cada classe, serà imprescindible batre el rècord establert en la seva respectiva. En cas de no batre's s'adjudicarà el segon premi al primer classificat i així successivament. S'atorgarà a més una copa Rècord al concursant que efectuï el millor temps absolut de la prova sense distinció de classes ni categories.

Cinquena. Ultra les anteriors classificacions, quedà establerta una categoria lliure de cubicatge, en la qual podran prendre part corredors experts, establint-se una sola classificació.

Els premis a concedir en aquesta categoria seran: 150 pessetes el primer; 100 pessetes el segon, 75 el tercer i 50 el quart.

En aquesta categoria lliure no es classificarà cap corredor el temps del qual sigui superior a 2 minuts 44 segons 6-10 (rècord antic).

Avui, diumenge, a un quart de onze
VALENCIA F. C.
CAMPIO DE CATALUNYA
CAMP DE LES CORTS
Entrada: DUES Ptes

ATLETISME

REPARTIMENT DE PREMIS

No havent estat possible a la Federació Catalana d'Atletisme, per a la qualificació de les pistes de l'Estadi de Montjuïc, la celebració del festival atlètic que hi tenia projectat per a distribuir els premis als atletes guanyadors de les diverses competicions, i a l'objecte de no retardar més el lliurament dels premis, el dipòsit vinent, dia 18 del que som, de 7 a 9 de la tarda i a l'estatge de la Federació Catalana d'Atletisme. Consultar, J. Departament 28, es procedirà al lliurament dels premis corresponents a la carrera "Jean Bouin". Volta a Barcelona-Challenge Federació de Futbol i Campionats de Catalunya i Espanya d'Atletisme 1930.

AVUI SE CELEBRARÀ LA II VOLTA AL POBLE NOU

El Club Esportiu Júpiter ens comunica haver rebut les següents inscripcions:

LA PUBLICITAT

DIUMENGE, 14 SETEMBRE DE 1930

ESTADI

AVUI, DIUMENGE, A LES 4

ARRIBADA dels ciclistes de la

Volta a Catalunya

a les 4'30

"Dirt-Track"

Presentació de la corredora anglesa

Miss SUNNY SOMERSET

DEBUT de l'"aa"

CLIFF PARKINSON

Carrera "Copa Regional"

Carrera "Copa Norton" handicap

Carrera "Guant de plata" scratch

MATCH REVENJA

COBO - A. GARCIA

ribuna lateral superior 1 pta.

Servei extraordinari d'autòmnibus

197, Antoni Soler, nebit independent; 188, Joan Gambús, id. C. E. Júpiter; 189, Cristófor Rodríguez, id. id.; 190, Vicents Bisbal, id. U. E. Sanitòria; 191, Antoni Nubies, id. id.; 192, Ramon Mas, id. id.; 193, Boy Elies, id. id.; 194, Jaume Ros, id. id.; 195, Pere Velasco, id. id.; 196, Joan Planes, id. id.; 197, Angel Matamoros, id. independent; 198, Josep Velazquez, id. id.; 199, Florenti Monferrer, id. id.; 200, Antoni Berenguer, id. id.; 201, Josep Granel, id. C. E. Natura; 202, Lluís Fàbregues, id. id.; 203, Enric Molina, id. id.; 204, Lluís Castro, id. id.; 205, Joan Portuachs, id. id.; 206, Francesc Pérez, id. id.; 207, Angel Mirabet, id. independent; 208, Francesc Pardinilla, id. F. C. Barcelona; 209, Joan Recasens, id. id.; 210, Miquel Sevilla, id. independent; 211, Antoni Pedie, P. Aire Lliure; 212, Andreu Cavaller, id. id.; 213, Germà Blanco, nebit id. id.; 214, Josep Font, id. id.; 215, Josep Pong, id. id.; 216, Josep Arruati, id. id.; 217, Miquel Sánchez, id. id.; 218, Julià Aguirre, id. id.; 219, Lluís Montañés, id. id.; 220, Josep Saumell, id. id.; 221, A. Guilleria, id. id.; 222, Enric Domínguez, id. id.; 223, Pere Carreres, nebit S. C. Mollet; 224, Alfons Fàbregues, id. id.; 225, Matis Crós, id. id.; 226, Francesc Busquets, id. id.;

Si sou amant de les emocions, no deixeu d'assistir avui a l'ESTADI, on tindran lloc l'arribada de la VOLTA A CATALUNYA i una interessant sèrie de carreres de DIRT-TRACK.

227, Enric Sellarés, id. id.; 228, Rafael Guaita, nebit P. Catalunya; 229, Francesc Martínez, id. id.; 230, Josep Moré, id. id.; 231, Francesc Pérez, id. id.; 232, Miquel Angel Uldes, id. id.; 233, Albert Coria, id. id.; 234, Lluís Benes, id. id.; 235, X. X., id. id.; 236, Josep Balcells, id. U. E. Esport; 237, Joan Ferrandó, nebit independent; 238, Vicents Nebot, id. C. E. Júpiter; 239, Josep Albert, id. independent; 240, Pere Garcia Martí, id. id.; 241, Josep Labernia, id. id.; 242, Joaquin Saura, id. id.; 243, Pere Mreno, id. id.; 244, Leopold Aledanado, id. id.; 245, Manuel Pérez, id. id.; 246, Eduard Clarassó, id. id.; 247, Eduard Montserrat, id. id.; 248, Josep Roca, id. id.; 249, Tomàs Guinart, id. id.

I CAMPIONAT LOCAL DE LA BARCELONETA

Per part del Grup "Esport i Ciutadania", d'acció Catalana de la Barceloneta, es fan les oportunes gestions prop la F. C. d'Atletisme, per a dur a terme la realització, amb motiu de la festa major de la barriada, d'una gran cursa a peu, oberta a totes les categories.

Tot fa preveure als dirigents de l'esmentat Grup un franc èxit, majorment si es veu confirmat el propòsit d'oferir al gran amic de les joventuts cívic-esportives, Josep Sunyol, la presència en l'acte del lliurament dels premis. La qual cosa donaria un gran relleu, vist l'entusiasme i admiració que desvetllen en l'element esportiu les paraules càlides i vivants del gran ciutadà.

B O X A

LA VETLLADA D'AQUESTA NIT AL LUNA PARK

Aquesta nit, al Luna Park, tindrà lloc l'anunciada vetllada d'amateur-professional, en la qual el combat final va a càrrec del notable amateur del Poble Nou, Bensen, finalista del campionat de Catalunya i vencedor en aquesta temporada dels professionals Redon, Prades, Chiqui i Calata. Aquesta vetllada serà opent al científic pos plaça professional Forcadell.

L'ordre dels combats és el següent:

1. Pesos galis. — Sáez, del Ring de Gràcia, contra Carabí, del Barceloneta.
2. Pesos lleugers. — Serrés, del Ring de Gràcia, contra Rico, del Palace.
3. Pesos lleugers. — Mauder, del Diana, contra Alemany, del Poblet.
4. Pesos mosques. — Bardejó, de l'Sporting, contra Falsone II, del Puching de Gràcia.
5. Pesos galis. — Minguell, del Diana, contra Pàmies, del Centre.
6. Pesos welters. — Blanch, del Puching de Gràcia, contra Giménez, del Sant Andreu.

Pesos plomes. — Bensen, del Palace, contra Forcadell, professional.

DE LA VETLLADA DE DIMECRES

El programa de la vetllada que dimecres tindrà lloc al Nuevo Mundo, sembla que ha quedat combinat, amb la sola diferència que al principi es va apuntar, que el pes mig Blanch, d'Artero, que es va dir que sortiria en revenja amb Ortego, ho farà amb el pes mig, també gracienc, Rosselló, de la U. R. G.

El combat Rosselló - Blanch, per la duresa del puny d'ambdós, és un combat que, ocm el de Montllor - Ben Yusuf, sembla que faci olor de cloroform, puix la distància de vuit rounds, fixada per a aquesta dos combats, és més que suficient perquè el puny d'un dels dos trchi la barra de l'adversari, en el qual cas, el k. o. és inevitable.

El combat entre Terrer i Molina, entre els aficionats que no desconeixen la valua de l'ex-amateur, ha desvetllat gran interès, puix que en triar un adversari de la categoria de Molina, molt segurs han d'estar de la valua de Terrer els seus inoliadors. El combat és una veritable prova per al qui ja anomenen futur campió.

Boira, els colipsis del qual cal plànyer, puix que la manca de combats sovint fan que, a despit dels seus mèrits, estigui en una situació estacionària de la qual caldria que sortís per disputar-se, amb Ortego, Salfont, i Mompó, el dret de repartir el campió de Catalunya Josep Vilanova.

VALENCIA F. C.

Avui, diumenge, a un quart de onze
VALENCIA F. C.
CAMPIO DE CATALUNYA
CAMP DE LES CORTS
Entrada: DUES Ptes.

UNA DISCUSSIO ENTRE MANAGERS FARA QUE ES DISPUTI EL CAMPIONAT DE CATALUNYA?

Arran dels darrers combats del campió de Catalunya Robert Sans, entre el manager d'aquest i Mr. Averni, manager de Grifol, els jutjals completament oposats d'ambdós, sobre el resultat dels combats, va suscitar una viva discussió entre els dos managers que, posats a fer juguesques, en van fer una d'important quantitat en metàl·lic, sobre el resultat d'un nou combat entre Grifol i Sans.

Sembla que el combat, en privat, puix que la quantitat apostada quasi permet que així

FISK Els millors neumàtics

sigui de no ésser molt altament avaluat a terme, el dels pesos d'Averni no hagués estat tan insistient en pretendre que en aquesta aposta, Robert Sans posés el campionat de Catalunya a joc, davant l'ex-campió basconí.

DIMARTS VINENT, AL FRONT "SUNNY SOMERSET"

Organitzada pel Boxing Club Deportivo Diana, tindrà lloc, dimarts vinent, una interessant reunió amateur.

L'ordre dels combats és el següent:

1. Pesos galis. — Oliva, del Torrensenc, contra Gràcia, del Badalona.
2. Pesos mosques. — Viscari, del Barceloneta, contra Céspedes, de l'Abella.
3. Pesos pimes. — Fortuny, del Barceloneta, contra Ibarra, del Torrensenc.
4. Pesos plomes. — Serrano, del Sans, contra Escolí, del Badalona.
5. Pesos mosques. — Carmona, de l'Abella, contra Salvador, del Centre.
6. Pesos migs. — Riera, del Badalona, contra González, de l'Abella.
7. Pesos galis. — Alvero, del Centre, contra Hernández, de l'Abella.

Demà, a la Federació Catalana, tindrà lloc el pesatge dels amateurs en programa.

DECLARACIONS D'UZCUDUN

Nova York, 12. — Abans d'embarcar en el vapor francès "Ile de France" cap a Europa, un redactor de l'Agència Fabra ha entrevistat el boxador Paulino Uzcudun el qual ha dit que estaria molt content de poder entrenar-se per als tres combats que va a celebrar a Europa, en el seu poble nadiu de Ràgü, si trobava lloc a propòsit per a fer-ho.

Els tres combats de referència són organitzats pel promotor Jeff Dickson i segons les seves notícies se celebraran per l'ordre següent:

El primer combat amb el francès Criselle, a París, a mitjans d'octubre.

El segon amb Primo Carnera, a darrers d'octubre o primers de novembre, probablement a Barcelona.

El tercer combat serà contra Young Stribling, a Londres, a primers de desembre.

Després Uzcudun es proposa tornar als Estats Units on confia que la temporada que ve podrà fer alguns combats amb les primeres figures del ring americà.

A la pregunta de si confiava resultant vencedor de Carnera, digué: "Quan entro al ring ho faig sempre disposat a guanyar". — Fabra.

NATACIO

AHIR A LA PISCINA DEL C. N. BARCELONA FÖREN BATS ELS RECORDS DE CATALUNYA I D'ESPAÑA DELS 100, 400 I 500 METRES ESTIL LLIURE FEMENI PER LA SENYORETA MARIA AUMACELLES, DEL C. N. BARCELONA.

I ELS 500, 600, 800, 1.000 I 1.500 METRES ESTIL LLIURE HOMES PER RAMON ARTIGUES, DEL C. N. ATLÉTIC

Novament la piscina del Club de Natació Barcelona fou teatre ahir a la nit de la nostra gesta de les dues estrelles que llueixen més en el firmament de la natació, actualment en tota la seva força. Parlem, com ja hauran comprès els nostres lectors, de la senyoreta Maria Aumacelles, del C. N. Barcelona, i Ramon Artigues, del C. N. Atlètic.

Són dues figures que encara que de diferent sexe i de diferent club porten en el seu pensament un mateix ideal: el progrés de la natació catalana i amb ella el del seu estimat club.

Plau-nos felicitar-los de tot cor per les seves noves proeses, en les quals situen la nostra natació en llocs que ja comencem a poder-ne dir de categoria internacional, i fem vistes perquè aquesta gran fe que avui omple totes les seves persones sigui motiu per no parar en el camí, tant ple d'esperances, per ells començat.

Les dues carreres d'ahir foren una prova ben palesa de la gran forma actual d'aquestes dues figures.

La primera carrera fou la de Maria Aumacelles, que intenta batre el rècord dels 300, 400 i 500 metres estil lliure femení; als dos primers els detentava la senyoreta Mercè Bassola, amb els temps de 5 m. 13 s. i 10 i 7 m. 7-10, respectivament, i el darrer el posseïa ella mateixa, amb el temps de 9 m. 30 s. 6 décimes.

Maria Aumacelles es llança a l'aigua i en els primers 33 metres quedarem convençuts que sortirà airosa en el seu intent, puix que mai no li havíem vist tan perfecte

EXTRAORDINARIS PER REFORMA

DESCOMPTES DEL LOCAL

Llenceria, Confeccions, Teixits, Gèneres de punt, Camiseria, Cretones, Sedes i Etamins estampats
El major assortit en articles propis per a col·legial el trobareu,
a preus mai vistos, en els Magatzems

Present del dilluns, dia 15 de setembre
2 tovalloles russes retor 55x110 per 4'40 ptes.

TIVOLI - Casp, 17 i 19 (davant el Teatre)

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE NOVELTATS

Gran companyia lírica. Primer actor i director.

ANSELM FERNANDEZ

EMILI VENDRELL

Avui, comiat de la companyia.

Jardí, a les 8.30. Cartell extraordinari.

BENEFICI DEL PUBLIC

4 obres, 4 grans acts del Ntre. Serrano:

LOS DE ARAGON

per M. Majo i L. Moreno.

LOS CLAVELLES

per E. Vendrell i T. Avell.

LA DOLOROSA

per CORA RAGA i ANTONI LATORRE.

Nit, a les deu. Funció a honor del poble.

Doña Francisquita

per E. VENDRELL, CORA RAGA i TRI.

AVELL. Excelent conjunt. Gran presentació.

TEATRE BARCELONA

COMPANIA DEL TEATRE LARA DE MADRID

Avui, diumenge: Tarda,

a un quart de sis; la comèdia en tres actes de Jacinto Benavente

ROSAS DE OTORO

Nit, a un quart d'onze:

la farsa còmica en tres actes, de Carles Arniches.

PARA TI ES EL MUNDO

Domà, dilluns, tarda, RO-

SAS DE OTORO. — Nit,

PARA TI ES EL MUNDO.

TEATRE CATALA ROMEA

Companyia VILA-DAVI

Disposa, 30 setembre, INAUGURACIO

ESTRENA. La comèdia en cinc actes

de l'intermedi, original d'AVELL AR-

719.

Quina llàstima de xicot!

Es després a Comptaduria.

TEATRE NOU

Companyia SAUS DE CABAILE

Avui, tarda, a les 4. Actes 1 i 3 de

MARINA

per M. Accey i J. Rosell, i el grandí

321.

EU PINAR

Nit, a les deu: LA MARCHA DE CA-

DALE I EL PINAR.

Totes les funcions començaran a la tar-

da, a les sis i mitja, a les onze. Domà,

tarda, preu popular: EL BARBERO DE

SEVILLA, EL SEÑOR JOAQUIN I LOS

GRANUJAS. Nit, LOS GRANUJAS I EL

PINAR.

TEATRE VICTORIA

Avui, diumenge, dia 15, tarda, a les

8.45. I: LA CRUCIADA. II: EN SEVI-

LLA ESTA EL AMOR. III: LA ROSA DEL

ALFARAB. IV, a les deu, I: LA MANO

DE DONA LEONOR. II: LA ROSA DEL

ALFARAB.

COLISEU POMPEIA

Travessera, 10. Telèfon 78331

Avui, tarda, a les 5. Nit, a les deu:

INAUGURACIO DE LA TEMPORADA

La jaula de la leona

Presentació i interpretació inimitable.

TEATRE APOLO

Companyia de grans espectacles de

MANUEL GUANAYES

Avui, diumenge, tarda, a les 4.15. Nit,

a les 10.15. Burletes a 4 ptes. Seients

a 2 ptes. La revista de gran èxit

OLE! OLE!

EXIT CLAMOROS

de la part de la comiat de

SUPERTANYS i AMICHAIS.

amb música del mestre Viladomat.

APA! APA!

Triumf dels seus creadors

PEPETA HUENTA, MARIA SEVERINI

J. SALAZAR, MATILDE GALLARDO

PEP VINYES

MANUEL PRADAS, MODEST CIO

PAUL CHEVALIER

sermó de Maurice Chevalier.

YETI MARCEL

Domà, dilluns, tarda i nit,

OLE! OLE!

"APA! APA!"

Direcció, 10 de setembre de 1930.

El més gran esdeveniment de l'any:

CELIA GANZ

FAUSTINO BRETANO

es presentaran amb el gran èxit

LAS GUAPAS

CINEMA PARIS

Nit i dia, a les 11. Tarda, a les 10.

Revista Paramount (40nors). Co-

mèdia: Cocos Nuts, atracció Par-

amount, i l'èxit de Nancy Carroll

i Richard Arlen en el film sonor

MARINER COCKTAIL

Domà, dilluns, tarda i nit, a les

8.45. Burletes a 2 i a 1.50 ptes.

ESTUPEND PROGRAMA D'ATRACCIONS

MIMI SAMARIEGO, danarina; MON-

JANO, l'home que intina; FRED AND

MERY, ciclistes còmics; ANGELITA

RUBIO, notable ballarina.

BLANCA NEGRI

L'artista de moda, única en el seu

gènere. — Es després sense augment

d'orque a una, i tarda, des de les tres.

Telèfon 13555.

SPLENDID CINEMA

Consell de Cent, 217. — Telèfon 30018

Avui, diumenge, tarda, dues sessions

continues: CATALAN LA DAMA DE LAS

CAMELIAS, Rudolf Valentino.

Marino de agua dulce

per HAROLD LLOYD.

Marqués en Comandita

per ADOLF MENJOU.

Quina llàstima de xicot!

DIVERSOS

Maricel-Park

GRAN PARC D'ATRACCIONS MONTJUIC

Muntanyes russes-Bug-Wiching-Waves

GRAN PISTA DE SKATING

MAGNIFIC RESTAURANT

THE DANCING - DINERS AMERICAINS

JAZZ ORQUESTRA

Tobogan - Canoa - Discos - Skooter

AVUI, DIUMENGE, TARDA:

GRANS AUDICIONS DE SAR-

DANES I INTERESSANTS

FOOS JAPONESOS

Milions de comentaris:

AUTOS: Marques del Duero, carrer de

Mat. Carretera de Montjuic, recentment

asfaltada.

PUBLIC: Funcionari de Montjuic (bi-

llet combinat d'anda i tornada amb en-

trada al Parc, UNA PESSETA). Estació

intermèdia Funcionari de Montjuic se-

guint el Passell, recentment inaugurat.

ENTRADA AL PARC:

CINQUANTA CENTIMS

ENTRADA LLIBRE AL REGI-

TE DE L'EXPOSICIO

Quina llàstima de xicot!

Festa Major de St. Gervasi

ESPLINDID ENVELAT

Situat davant l'estació de Gràcia dels

P. C. de Gràcia, AVUI, DIUMENGE, Ma-

ti, a les sis i a les dotze: Diners de

mortuària. Diners i CERCIVILES per

la Banda de tambors i cornetes i xa-

rangas de JASIL-DURAN. A la una, acte

de beneficència a profit dels pobres de

la barriada. Tarda, a les sis i nit, a

les onze: Lluïda balla per la COOPER

JAZZ.

Domà, a les deu: Ball Vermell.

CASINO SANT SEBASTIA

Darrers dies d'actuació del fórmula-

rio-jazz negre

Banjo Mayke & Sus Boys

que amantia els TES DE MODA I SO-

RTIDA DE TEATRE, alternant amb l'OR-

QUESTRA ROYAL.

APERITIVS: — RESTAURANT

CONCERTS

Salons especials per a festes i ban-

quets. Terrasses cobertes, tocant a la mar

i superb ROOF GARDEN.

La temperatura més agradable de

Barcelona

DISSABTE I DIUMENGE VINENTS

Excursió en autocar a

GIRONA, EMPORDA, COSTA BRAVA I

CAVARNES. Volta i desembre a les

ILES MEDES

VIATGES CATALONIA

Rambla del Centre, 37 - Telèfon 23555.

PESI A QUI PESI

Ara que es pot dir la veritat, repetim

el proveu que els millors coberts de

Barcelona se serveixen als

Restaurants CASP i CUA

Diputació, 202, i Passeig Crèdit, 5 i 7

AL TIBIDABO!!

TALAIA, TREN AERI, MUSEU DE QUEN-

DA I EL

GRAN AEROPLA

Avui, tarda: SARDANES, FUTXINEL-

LIS i d'altres divertiments.

Magnific espectacle de la ciutat

IL·LUMINADA

Venus Sport Palace Ball

Rda. Sant Antoni, 82 i 84. Vigra, 27

Avui, diumenge, ball de societat, tarda

i nit.

ESTRENES

"EL CAPOTE", pas-doble.

"NO TE MOVAS", Tango.

"ORIENTAL", fox-trot.

RESTAURANT DEL PARC

Avui, diumenge, tarda, a les sis;

TE SELECTE

LA BOHEMIA

Esplendís saló de ball

Avui, ball continu de 10.30 a 2 del

matí, per la sempre aplaudida BANDA

IOLESIAS. Insuperable programa en ba-

lades de novetats. IMPORTANT: El ball

de la nit, a les 10.30, alternant la

banda IOLESIAS amb el reconegut Jazz

band COCKTAIL.

Dia 21, Vic i Guillerries

Dia 24, SANTA FE DEL MONTSENY, en

auto, 20 ptes. Asalto, 22, prel. (de sis

a vuit). Telèfon 18555.

PETITS ANUNCIS

CLASSIFICATS

OFERTES DE TREBALL

Noi per a comandes

el necessita la Llibreria Pompeia, Car-

donal Casanyes, núm. 5. Presentar-se

amb informes. El dilluns, de nou a deu

del matí.

ES NECESSITA

en una Granja agrícola pròxima a Mar-

torrell, un mossò i una cuinera. S'esti-

maria més un matrimoni sense fills. Es-

criure a Pratona, 219, tercer, inani

oferir-se sense bones referències.

JOVE CATALA

aub bones referències, desitja col·locar-

ció de dependant d'oficina dins de Ca-

talunya. Escriure La Publicitat n. 4707.

VENDES

caixes ocasio, tot acer, des

de 150 pessetes. Adreça

edimero 125, interior.

LLOGUERS

LOCAL ESPAIOS

es traspassa, lloc cèntric i propi per a

societat important amb sala teatre. Per

tracres, Carme, 61, prel.

MAGATZEM ESPAIOS

i després, es traspassa pel valor d'ins-

taçació, lloguer barat, a Diputació prop

Passeig de Gràcia; Fernández, Borrell,

123, de tres a cinc. Telèfon 35723.

DIVERSOS

MALALTIES DE LA PELL

Vies urinàries. Defectes sexuals. Altes X.

Radioràpida, Diàlisi. Dr. Ferré Pi-

Joan, Rambla de Canàlitas, 11 (escola

de la Sestieria).

GIMNAS BRICALL CANADA

número 29

AQUEST LOT COMPLET

Inclou: bi mánima

STENWOOD

garantida 10 anys

Pessetes 1.000

donant 12 mesos de crèdit

augment 10 %

CASA SALA

Corts Catalanes, 574 - Tel. 34933

Es desitgen bons agents venedors.

GRAN assortit mobles despatx i

maquines escriptura de totes mar-

ques i preus.

Capses de luxe

PER A CASAMENTS I